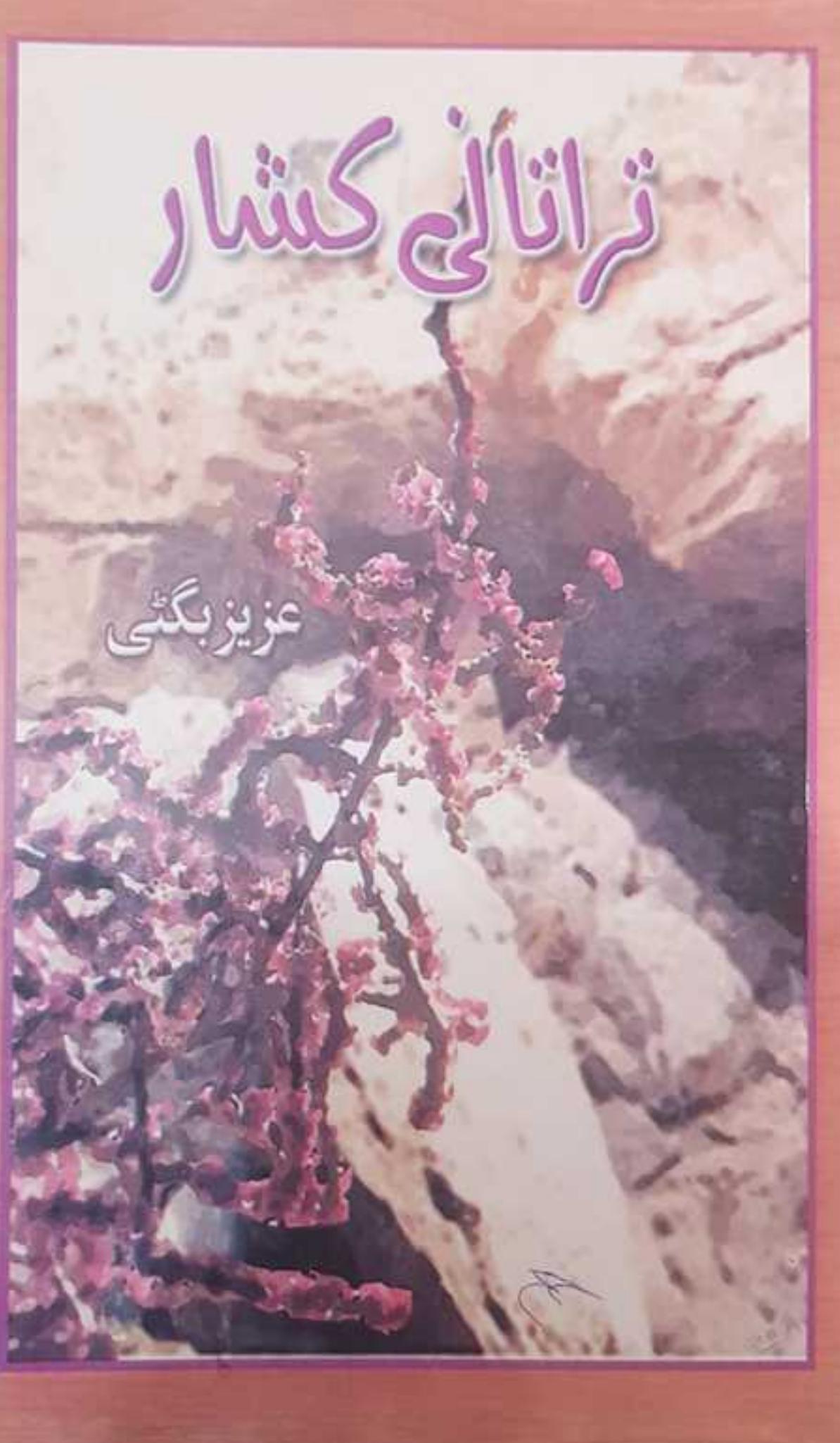

زراۓ انالج کشاڻار

عزیز بگئی

© پلوچی اکڈیمی

تراتانی کشار	:	کتاب
عزیز بگشی	:	نویسہک
2012ء	:	اولی چھاپ
نذر بلوچ	:	کمسزگ
علام بنی محمد حسنی	:	ڈیزائگ
عزیز بگشی	:	پروف ریڈنگ
500	:	لکھو
250	:	بہا:
ہائی ٹیک پرنسپلز کونسل	:	چھاپ جاہ

ISBN: 978-969-9768-07-1

ردو بند

vi	بیچارہ پنچھاں	1
1	مات مان دھرتی	2
5	لی تو کپ عس زیاس	3
15	حر آنی حرجان	4
22	بس یک نوک اے	5
29	مئے پندھ	6
32	جنوئیں سلام	7
40	بے وسی مئے وس	8
51	درمان او رمان	9
56	حائی بس مرید غفت	10
67	سیک اونھا	11
75	نفن، حبر او کذام	12

بدل آزمانک

82	موپاسان	موکل	1
87	چیخوف	گناہگار	2
92	لیہام اولفہیرتی	فراری	3
98	اینڈرسن	تیلی شوٹکوٹ	4
102	کرشن چندر	پھر ابایا	5
111	کہنیالال پور	مئے ذیحش	6
116	سعادت حسن منتو	بوڑ	7
121	ابراهیم جلیس	دروغ بند	8
126	رابندر ناتھ میگور	حداتاں هندیں	9
127	میگور	بدھی	10
128	سلیمان لاٽق	من نیران آس	11
131	سلیمان لاٽق	اباسین عبام رنگ	12

خليل جبران ء بهر

134	حذا	1
136	گدوپندر	2
138	دونالم	3
139	چم	4
140	مات و حگ	5
141	النصاف	6

پچاراً و بھار

آزمائک یا گوئندیں قسو زند، یک بھرے ۽ چوش سہرا کنخ یاد دیما آرنٹ ایں کہ
زند ۽ ہماں تک و پہنڑا جوانی ۽ پدھربی۔ کوکرا او ملسا آنی یک شف ۽ گرند ۽ ھکل اے یا
گروخ ۽ دو سے چیلک یک گوئندیں قسو اے ۽ سر حال بیٹ بی۔

شہ مڑا استینے سر ۽ کشی
بڑیں شہ ماران ۽ کمیں کوہ آں

ہے جاور ۽ سیمک اے یک نمیرا نیں پچاراے بلوجی ادب ۽ پیدا کھذا دو
چیلک او یک شینکے ۽ تھام ریدیٹ

ایس	است	جھاں
ایس	مست	مرید

کھذا

گوئندیں قسو چوش دے دیما کا ینت او نمیرا ن دے لی بنت۔ پر اے یک
پلوے ۽ پچارا ایس۔ ہر بھیرے ۽ کہ گندی اشی دروشم دو ہمی آھری اے ۽ دو ہمی بیٹ بی۔
واچ ڪے ۽ مست دے ٹھیمنی او کے ۽ بھانہڑا دے بوھاری۔

حوراں ایں کہ ادب ۽ تاریخ ۽ تہبا کوئندیں قسوٰ باز سہرا اُمیں رنگ و دروشم ٿئے۔
گوئندیں قسوٰ آنی منی سراکتا 1981ء، چھاپ پیغام او شناڈار ایں شنگ جائی
ادارہ فلات پبلیشرز نیمغا شہ تالان کنخ پیغام۔ آنہی واڑہ واڑہ زمرد حسین اٹ کہ آنہی ڳوں
بلوچ و بلوچاں سنگتی اٹ۔ کتاب ۽ اہم ترین بہر بھار کی اٹ کہ واڑہ نواب اکبر خان پکنی شبیداء
نوشتہ کھذ غث۔ بلوچی زوان ۽ نامدار ایں نوشتہ کار او شاھر ولجه آزاد جمال دینی ۽ وٹی ماہتاک
”بلوچی“ کوئندی ۽ تہا نوشتہ کھذ غث کہ بلوچی زوان ۽ آزمانک ۽ سری کتا ڈا ایں۔

شہ بازیں سال آں کتاب ۽ دکاندارے کتابوینشہ۔ ولجه زمرد حسین ۽ پنج ولجه نذر
حسین زمرد ۽ مناں سلاح داشت کہ کتاب ۽ چھاپ کناں۔ مناں خیال آنکہ کہ دو ہمی پڑشہ
بلوچی اکیدمی کوئندی ۽ چھاپ لی۔ مس ہے بارداں ڳوں اکیدمی سروک ولجه عبدالواحد بندیگ ۽
نوک کھذا۔ آنہی ڳوں ہپت ہزار مس ۽ جی کھذا۔ مس کتاب ۽ مسودہ بلوچی اکیدمی ۽ داشت۔
پرنی اشی ۽ شش سال گوستغت پر ولجه دوت حیران ایں کہ کتابوں پیشہ۔ مناں یہ دھکے ۽ الہ
جزل سیکڑی ۽ گشته کتابوگار پیشہ۔ دو تیس بندیگ بس ہس کنانا اشی پولخ رزورمان آکمی
ایں۔ مس آنہی ۽ گوشتہ کتنی بلوچی بس ہس ڳوں ہے کتابو پدھرنہ وی۔ ہاغہ بسم اللہ ھو گشے
تہ نو انکہ دست کھفی۔ مس دانیکہ دے ھیل آں۔ ولجه بندیگ ۽ سوب مندی آ۔
ہے نیام ۽ مس جھشہ و بچارے مس دل آ۔ وٹی گوئندیں قسوٰ آنی دو ہمی کتابے
دیما آر غ۔

مرشی بلوچی زوان ۽ تہا آزمانک ۽ باز دیروی کھذا۔ باز دیما شنڈا۔ مکران ۽
نیمغا بلوچی لوزانک او شاھری ۽ بالاد باز بڑی پیشہ۔ تک و پہناؤ باز پراہ و پراختاں پیشغت۔
شاھری تہ لیکواں گوستغت۔ مناں یہ دھکے ۽ ڈاکٹر شاہ محمد مری کہ آں وٹی ماہتاکے

تے کشیت گوں "سگت" ء نام ۽۔ او آں وٺ دے جوائیں سنگت اے۔ گوں شنگت کے عزیز مئے بلوچی آنی ہر دو ہمی مزمہشر یں شاھراے۔
ہر شے سفت البت الہی ایں کہ بلوچی آزمانک زند ۽ تحقیقت آنی بازنخت
انت۔ ہر پچی مسئلہ او اڑا اندو جنجال کہ مئے راجی زند ۽ دیما انت۔ ہے مئے گوں دیں قسوٰ
آنی تہا باز جوانی ۽ سہرا بینغا انت۔ چو کہ درین ۽ بازیں رنگ بنت۔ زیبادے بنت او
سنہرا دے۔ آزمانک دے مژدمانی زند ۽ بار نیں تلگ آنی درشانی ۽ کن انت۔ پر اے
وہش دے بیٹ باں او نا وہش دے بیٹ باں کہ زند ۽ تہا مرشی ناوستی او منجھائی بیٹ لی۔
گر غ و داغ او جن و بر ۽ چاگڑ د ۽ تہا شاذ ہانی سرنانہ وجنت۔

کتاب ۽ دو بہر آں یکے ولی نوشته ایں قسوٰ او دو ہمی شہ دغذواں آں چرخ غپش
بدل آزمانک۔ ہے ولی زوان ۽ مزا گیں نامی ایں۔ آزمانک نو یں اشنت او ولی راج ۽
زند ۽ درشانی کنو خ۔

گوں دیں قسوٰ قوم ۽ دروشم دے اسیں کہ ھے حال ۽ آھری ۽ تہا مژدم ہر شے ۽
جوانی او سہرا ای ۽ گند بیٹ۔

روں ۽ نامدار یں نوشته کا میکسیم گورکی ۽ ولی مہشر یں ناول "مات" نوشته
کھذغت۔ ماث ہر ھندا ماث ایں۔ دنیا ۽ ہر راج او ڈیسھے کہ بے لی ہے ڈولاماٹاں
دھرتی ۽ حیثیت ایں۔ ماث ۽ لاف ۽ ٹراچک پیدا بیٹ۔ مزن لی آں ڈانگدارے لی،
انجینئر ۽ لی ہے ڈول ۽ ماٹاں دھرتی ۽ لافا ۽ ٹراڈے دان پیدا لی۔ سوزی او میوہ پیدا
بنت۔ ڈغار پیڑ یں ڈغار ایں۔ پھذا آں ڈیسھے یاوتن لی۔ راج پیش ۽ راج ایں پھذا
آں تو مے جوڑ لی۔

کتاب و دو می بہرہ ہمال گو ندیں قسو انت کئی جند ڈنو شتے کھنڈ غیرت حتم شانی
لا فاز ندی عرنگ دروشم درشان انت۔

اشانی لا فاجند وزند پھیرا انت۔ رند اوپدے پھدنی لذک اے۔ قسو دروشم ڈبار نیں
راجی دروشم سہرا کنغ پیشخت۔ زور اخی ٹلٹ و پل پیش ڈے بیٹ لی ڈے بی آئیغا ایں۔
هانی اولادے پھلغ پیشخت اوہانی مرشی ہم پھلغ بی۔ پیش ڈے پرماٹ بیٹ۔

مرشی چڑو سیں زور ڈے بادشاہی ایں۔
میر گل خان نصیر گشت۔

بیا او مرید بیا او مرید
بیا بیا کہ دیوانے کنوں
چاکر تئی هانی پھل بت
اٹمادگہ دگ آں وطن

پیشی چاکر آں تے بس هانی پھل بخت۔ وطن رکھشت۔ راج اوڈیسے عج و
سلامتی ڈھواخت۔ مرشی ایں چاکر تھانی دے پھل انت۔ آنہی سہرا و سہت دے
پھل بخت اوینت آنہی سفر ڈرمی ڈے ایرکن انت او پھندی باقی هانی ڈیسے ڈے دے
لغث مال کن انت۔ اے مردوشا پرے لکھو خ آں یک سر حال اے۔

مارا چاکر ہر دروشم گندغ لوٹی۔ بلوج ایں زانیقا ڈھانی دروشم ڈگندوں تے
مارا آئی سیک او بانڑی ڈے بالا دے سرا دے رو غنی کنی۔ بلوج ورنا ڈے بالا پچی ڈے گندوں تے

بیور غے پچار و بچار دے کنوں۔

قو آنی اے نزارء و لجہ عبدالواحد بندیگ جن دست ئے دیغا آں کہ اے گار
مدوی۔ تا و خنکہ ”نوزور غام“ دست کئی۔ و لجہ عبدالواحد بندیگ شہ بوچی اکیدنی ئے اے
”تراتانی کشار“ ئے پہ و انو خال چھاپ بے کخت۔ تر اتانی ول دے بی ہشت او تر اتا نیکوہ
دے۔ کے بہر ئتھی اے کنیت۔ اشی ئے ہر بلوج زاندہ وٹ زانت۔

شا کہ ہے مژد کشتفت
زان آں بلوج بے واڑہ انت
چرآن و کایاں ڈا درعہ
بور آن ئے گندال بستغ ئے
آنہیز غ آں روشن ئے سرعة
فع آن او گندال شینگل ئے
دھاؤ ئے رونت روشن ئے سرعة
دوسٹ ئے نہ رندیث ہفراں
زنگ ئے نہ نخت کوفغ سراں
تفصیث منی ڈیل ملنی
ھل بیث او چو موی رشیث
بل اے کہ فی ہے قتو ئے ہمیزا داراں

عزیز بگشی شال

بلوچستان

”ماٹ او ماٹاں دھرتی“

بشام ماٹ مہینے ئے ئاشہ بھڑی ئے نادراہ آ۔ ور غچر غ کشکہ بند پیغشی۔ بشام
وئی ماٹ ۽ خدمت ۽ وساں کنفا اٹ۔ ڈانگدار ۽ حال داشت کہ آنہی ماٹ ئے سیاہ زر دوئی
ایس ہما کہ آنہی ۽ دراہ پیغھیل نیں۔ ہمیشی ئے رنڈ بس آنہی ئے بکھ ۽ یک کارے اٹ کہ ہر
چوں کہ بی ماٹ ۽ پیجیت و خدمت ئے بکت۔

بشنام ۽ پیٹھ ھماں وختا فوت پیشہ وختکہ آنہی عمرہ بس ہشت سال اٹ۔ آنہی
۽ ماما ئے اٹ نہ چاچائے۔ آنہی مزند و مسٹر بس بھے ماٹ اٹ۔
روشے ئے آں وئی ماٹ ۽ گورانشتو گاھی مجالس ئے کنغا آ۔
آئی گڑ جوائیں شے کہ بوڑ۔

ماٹ ئے گھندا نا گشته کہ ابا! ته چوئیں پول آں کنے۔ گڑ دو ہمی شے اے او بوڑ
دو ہمی پھیئے۔

”آئی تھے ورئے“ بشام ۽ پول کش
نہ گڑے ورال نہ بوڑ ولغتنے ”ماٹ ئے ولدی داشتی دل بندیں۔ آئی تھے چھے
بہور۔ تھہر شے گھے کاراں“ بشام ۽ گشته
اب بشام! مناں ساڑتیں آفے دے“ ماٹ ئے گشته۔

بشام ۽ شندوکوکے دنگے آڑتے۔ آئی گرائے ساڑتیں آفاؤر“ بشام ۽ گشته۔
”ابا تراحدا ہر وحہ خوش کن آ“۔ تھہمنی باز حیال ئے کنے۔

روش روشن بشام، ماث نازو، حال روشن نے ذھا بیان آ۔

بشاں، کیر آ تکہ کہ ہماونتا کہ آنہی بوجا میں کہار آئی ماث، اف نے۔
ہما وختا دے آئی ماث باز نادر اپنے بخ - بازیں دار و درمان، رند آں دراہ پیش - آنہی،
سماں کہ لاف پری، وختا زائیفا جوں ویلی بی۔ نہہ ماہ، لاف، رند زنک، ذکر جاتا
انت۔ رند، یک نزوریں چکے پیدا پیش - آنہی حیال داری دے یک پورھیات نے۔ ہر
پورھیات، مزدے بی۔ ماث، ہے دراڑیں پورھیات، مزد بنت بی کہ چک مزان بی
وٹی ماث، حیال و خدمت، کنت۔ چک، شیر میشونغ، ذوب بر، بخ او دوست کنخ، شف آں
و حاد بخ - چک، شہ گرمی او ساڑی، عر کھن - بشام، اے دے سماں کہ ماث، ہے بی کیں
ویل آنہی واسطہ دے زر تخت ماث وی لاف، ع تھا یک دوہمی ساہدارے، ع رزوم،
کنت - چک شہ لاف، اے دنیاء، کنیث - ہما کہ بشام، داں وی وس، ماث، خدمت
کھذ - ماث دے گوں بشام، بازو، شاٹ - وخت وخت، بازو، ش بیت آنہی، ع گشت
کہ ابا بشام تر امنی شیر دے بشکن، او هرق ترا بشکن - بشام، ہمشی سرا، کی، ع دل جم، بیث -
نازو، غنے نزور او نگیک بی آنا - منت بشام، وٹی ماث، اپتال، ع داخل کھذا -
ڈاغداں بازیں چکاں آنی رند گشته کہ جفر او پڑ باز حراو ایں، مئے نیمغاڑا، وس کنخ بی
کہ دڑ داوڈ کھم کنخ بی - دوہمی بھی نی مئے وس، ع نیں -

بشاں، ع نی پک بتش کہ نی ماث، گوں مانگتی بس کیں روشنے غفت -

نیٹ شفے یا بشام کہ ہموزا ماث، گوڑا سائزی اٹ - نازو، ہے رنگ، ع ساہ
اش -

بشاں بزاہ بے دک او بے سرھ پیش - زند، گلیں ٹرامزائیں دوست دمبر و ان شہ

آ نبی ء کڑ دیٹھ۔ غسل پیش، کفن پیش۔ پیشاوٹی پاڑ آتی سراچ روگڑ دکھذ مرثی آں کھٹے ء
سرائنسکتی ء مژد مانی کوفخ ء سراگورستان ء تکارونغا اٹ۔ بشام ولی ماٹ ء میت ء کوفخ ء
دینغا اٹ۔

اے ٹوک گندغی الہی ایں۔ زندو مرک ء ہبرا ایں۔ مژد مے دانگرا زندھ ایں۔
ولی پاڑ آنی جذیث، چریث، پر ہمے ساگی ایں مژدم دمانے ء کہ فوت لی۔ تا آنہی ء کفنه
جان ء دینہت او کئے ء سراگورستان ء تک ء برنت تھ گشخ لی کہ فلاں مژدم ء میت ء برغا
انت۔ ہمیدہ امژدم ء ذات ء بچھار ختم لی او آں یک لاش او میت ء دروشم ء گندھ لی۔
ہمے رنگا اے دنیاء آنہی پنڈ ختم لی۔ او نی یک دو ہمی مز لے ء ہراہی لی۔ بشام ء ولی ماٹ
ولی جیر انڑ ء بھرتہ۔ گور تیار پیش۔

بشام ء ہموزا او شتا ٹو و بچار کنغا اٹ۔ ماٹ لاف پر لی او چک پیدا لی۔
گورستان ء گندھ تھ ہموزا ہر گور ء سراڈ غارا پھڑتی ایں۔ بزاں ڈغار چرالاف پریں
ماٹ ء ڈول ء اشت۔ ہنچوں مان کھے کہ ڈغار دے ماٹ ء ڈولیں۔ ماٹ ولی جک ء
داں نہہ مہینہ ء لاف ء کنت اور ند چک اے دنیاء کنیث۔ مرغ ء رند ہے ڈغار آنہی ء ہرا
داں ہزار او لکھہ سال ولی لاف بزاں گور ء رکھیث او داریث۔ ڈغار ء تکاں ہما کہ
ماٹاں دھرتی گشت۔ ماٹ یک چکے پالیث اور وڈینی۔ ماٹاں دھرتی لکھہا کروڑ ہا چک
آن ء پالیث اور وڈینیث۔ آں ہاں ء دا، رہم ء دا، مال دا، شیر دا اوا آہانی مرک ء
آٹاں ولی لاف ء تھا ہندہ دا۔ ہمینگا کہ چک حذا ء پیدا کھذ غنت، کلیں محلوق حذا یا
پیدا کھذ غنت۔ ہشانی ڈول آ ماٹاں دھرتی دے حذا یا پیدا کھذ ا۔

بشام ہمے گزٹی ء گاراث کہ آنہی برات آنہی کوفخ ء سرادست ایر کھذ و گشتہ

"او! آئی، زندگی تیار ایں۔ بیا ایر کنوں لی۔"

بیشم ولی میال آں شد رہا آئتا۔ ماتھ زر تو کوہ، تہا ایر کھیش اوزند، دعا
لوٹن پڑتے۔

بیشام آخوند میں دل، اولوڈش آئی تا۔ ظن نار، سراوٹی زندگی کو ازیز تھے۔ کوڑی کرتے
تھی ایذا۔ نی شہاندہ اموکل کوفار نہ تھے، دامنیں آرام کننے، مانشہاں دھرتی، تہبا شندت۔ مارا
کچھیں بہمیز اروغی ایں۔ میئے کھیں محلوق، آرام، دامنی، حند بہیش انت۔ کے سرا کے
پحمد۔ بیت باقی ماکل اعذ بے شہ بے دھرتی، علاف، شہاندہ درکھنوں۔ دال قیامت
میئے حند بہمیز ایں۔ پحمد اندرے چوکہ دار احذابیں گاشہ مار، تو ار بی ماشا ما باش دھرتی،
وٹی گوراں درکھنوں۔ پہ دامنیں زندہ۔

”نی تو پک ءمس زیر آں“

سانول ولی ماث پٹ ۽ یکیں نئے آ۔ مزائیں گہار ۽ سیر پیش ٿئی۔ کسانیں گہار ۽ نام کی ایس۔ سانول ۽ ولی کسانیں گہار باز دوست آ۔ سانول شد کسانی ۽ ماث ۽ دنوازه اور ولی پٹ ۽ دے باز دوست آ۔ سانول ۽ پٹ بہرام ۽ مزوراے ایس۔ آں نی پچ پیش ٿا۔ سانول ۽ ولی لوغ ۽ نزت خ ۽ کھوکھاے جھٹا او ہموز انشت او ہرچی کہ دست کپت۔ شد ہماں ۽ لوغ ۽ حزق پیلہ کث۔ گذ دے ولی کسانیں گہار سی ۽ پہنچی ضرورت آڑتی۔ ماث ۽ دے باز خیال کئی۔

سانول ۽ گوں ولی ہمسانعیں ورنا آں باز گئی آ۔ واندیں وخت ۽ اوپیشاں او گاھی مجالس جھٹ۔ پڑھیا ایس ورنا آں آنہی ۽ حال وال دا ان۔ ”بلوچ آنی والی دارث کس نیست ایس یک سنگت ۽ گشت۔

مئے سروک آں گرنت۔ آنہاں ولی کشت، ”دو ہمی سنگت ۽ گشتة۔

”اکبرخان ڏولیں مژدے شہید کشیش۔ ھیر خدا آ۔ دو ہمی کے ۽ چہ نوک ۽ کن ایت۔“ سانول ۽ زہری او منجاں ۽ گشتة۔

ہمے کلیں شے بالاچ ۽ اے شیر ۽ سہرا کناں کہ ”زانان بلوچ بے واڑہ آں۔“ باز ایس ورنا آں گشتة۔

شوئے ڏولیں پڑھیاں ایس ورنا مارا شدے واڑہی ۽ رکھت کشت۔ ”سانول ۽ گشتہ“ سانول! ماراتی ڏولیں چھوئیں ورنا آنی دے گزر ایں، ”سنگت آں گشتة۔

”اڙم ہر خدمت، گرایت میں حاضر آں“۔ سنوں ۽ پکوانی کشت۔

کلیں اون ۽ الائچینا سانول ۽ اون ۽ سر ٻینغ ۾ مل منداشت۔

سانول ۽ سی بار دوست اٹ۔ اون ۽ رونگ ۽ وخت ۽ آنہی ۽ پڻشی یا ڳلکی آزت اشتبھی۔ وخت وختے کے لون ۽ باز سودا گرمی بیث او ڦشی گیت نہ کہنڈی نہ کھنکنی کہ منی گودی مناں مرشی ڦشی گرغ شموضت۔ وٺی اداء بشک ۽ کن۔ بانگھا ہر ڏو لے کر بی زرور ڦشی کاراں۔

ادا، پر ماکالاں شہ مزاکمیں ڦشی توے

سہراتے مئے دید غانی روشنائی۔ اللہ کنافی مس تئی چک آں گنداثاں، ماث ۽ دعا لوٹت۔ وختے کے سانول گوں وٺی سنگت آں ھندے ۽ شت ته آنہی پت ھٹ ۽ نشت سانول ۽ سنگت بہرام ۽ لون ڀجی ۽ مزن آ۔ کلیں سنگت وختے ۽ ہموزا نز آنکنست۔ ہموزا مجالس بیثت۔

روشے ۽ سنگت نشی ۽ اشتبھ۔ بہرام ۽ گشته کے سنگت آں بی جاں ۾ باز ڳلکی ہی ہاں انت۔ زی مئے مینگ ۽ یک درنا گپتو بھڑتیش۔ چھ سانمیں کہ آنہی چھے ڏوھا ایس اہذا او ڈاپت و پول او کوڑی کیتیش۔ پر بھجی سماں کہ پتتے۔

ھفتے ۽ رند آں وٺی لون ۽ آ تک۔ لون ۽ الائچی سر ٻینغ ۽ سرا ڦش پیشغت۔ پر اشی سرا ڈکھیا دے است ٿا کہ آنہی دیم و چم سوم گپتی ۽ اثاں۔ آنہی وٺی ماث و پت ۽ حال داتے کہ مناں ٻڌیا رہن دیس مژدماں ھندے ۽ داشتے۔ مناں گوں چا ٻک آں گلکش۔ ہے دھڑکو دا ش کہ ته باز چخ ماری کن اے وھفاجنے۔ وٺی وھفا دار نتے مارا تئی دف ۽ دار غجواني ۽ کنیث۔ ماث پت ۽ آنہی ۽ گشته کہ ابا! بس چپ بی نند۔ هر کہ

وئی وہ اڑاں۔ ایسا نہ کر دیں۔ ایسا مال نہ کر دیں۔ ایسا مال نہ کر دیں۔
”بھروسہ مال نہ کر دیں۔ سدا سوت ہو اسی مال“۔ ”کہ دل دیں۔“

اے بھروسہ آں اے بھروسہ ہا۔

میں اے روٹاں اندھا بپڑا کر لے۔ مژد مال ۵۔ مال ۱۰۔ ہرام ۲۔ کنڈا
گزاری ۳۔ اندر اٹھا۔ گز دینیں مژدے۔ ۴۔ آنہی، آنکھ، ہرام، وادن، ۵۔ آں مال، ۶۔
بھرام ۷۔ وہ کوں بھرام، نکت آں اواری، ہالوس تھانز، ۸۔ وہ فت۔ پلوں، ۹۔ آں
گشت کے منتهی، بھرام دز کیر کیہ اوئہ مار آنہی بار دامارا۔ ۱۰۔ است ایں۔

بھرام، ۱۱۔ میں سنگت او حلک، ۱۲۔ وہ دیہی ورنائیج پیش اور مزاں میں بازار آں چڑھو
زور زور کی عنابر، ۱۳۔ میں روٹ، ۱۴۔ میں روٹیں اور پیاری روٹ، ۱۵۔ وہ پوٹ پیش۔
بر بھرام، ۱۶۔ مہائے نہ کپتا۔ اہذا اوزا سے ٹرک درکنخ اے کہ بھرام، ۱۷۔ پولیں، نہ کپتا
پسکن درلیں والا ایں مژد مال زڑتو بھڑت۔

روٹے، ۱۸۔ میں سنگت بھرام، ۱۹۔ لوغ، ۲۰۔ نشی، ۲۱۔ ایمیت او ہے گزتی کنفا ایمیت کے
بھنی چوں کنوں۔ سانول اکھر پڑھیاتہ نہ یہ۔ ۲۲۔ گشتی کے مئے ڈیس، ۲۳۔ حاکم تہ وزیر انت۔
سر دک انت آں چھ کٹ نہ حمیت؟

سانول! مئے حاکم دوزیر ہے واسٹے، ۲۴۔ حاکم و وزیر انت کے آں ولی کیسہ آں
چوں پر کمیت راج، ۲۵۔ چوں لٹ و پل، ۲۶۔ کمیت۔ بہ وہ باڑی آں جوڑ کمیت۔ نوخ تو خیں
گزاری آں گراتت آھاں بلوج راج، ۲۷۔ پے فکرو گزرتی بی کہ آھاں گوں چھے پیڑغا ایں۔
باڑیں ورنائی اوار پیشو ولی مزاں میں حاکم آنی گو و راشد غاں، ۲۸۔ ہموز اسما کپتا کہ حاکم
گوٹا شی، ۲۹۔ سیل دسواد، ۳۰۔ شرزی آانت۔

رندالندے شہزادت یہاں پہنچ کر قیامت شہر، ویری پی آس مہر آٹھ اُل

گنگا۔

اُگی دلخکھ، ہمایت یہاں آئیں کہ سائیں کل اونٹ ہاشمی کنائیں بغاوت۔ سانوں،

وٹی نگت آس گشت۔

”گند غادہ نچوٹی، ہپنیدا اغایں“ نگت آس یک سماں تھی ہاشمی۔

ورنا اخبار آنی دفتر آں شد غوت۔ والان فریادی غوت۔ پر حجت نہ وسٹ۔ یعنی

ماتے ہے رندہ بہرام شتے، وٹی اونٹ، آتکے۔ ہر کہ ونڈ جو ش۔ پر بہرام وٹہ باز رہ، وہ مونبی
اث۔

بہرام، سانوں ہاشمی، ”اوہ، یا یہ مناس، ہمکریں، ناشیاً، مرا انہیں جیشیں کریں وٹی

جی کچیں یا کیز اس مناس کچنیں۔“

بہرام، اتسلا دیاں آسانوں ہاشمی۔ ”مرٹ، ہشہ زندگی چنگی، ہا کہ جوان ایں

کہ زیندگیں مزنوں وختے، وٹی یہرے گیرت۔“

وختے، زندگی کے، شہ حال آتکہ کہ ہموزئے یک ورنائے کے شہروں مادہ

کہ رات۔ آنہی لاش یہ خندے، کچی، ہڈیں۔ ہر بختہ اودو، رندھنے، شہ بنتے، دال

آتک کے فیاں ہند، یک ورنائے، یہ لاش گند غیوش۔ آنہی جان، ہمراو، کے دے است

اثاں۔

اے کل مٹے دف، ہدارٹ، پکنے چنگی ایں کہ ماوٹی حق آس پر توارے چہست

مہ خنوں، سانوں، وٹی نگت آس گشت۔

”تمشی لانا حجج شک نتیس“۔ بہرام، ہاشمی۔

سانول ۽ پٺ ۽ نی وٺي پچ ۽ گشت که ”ابا! نی روژ درائی ۽ گرڙ دھناء بیا۔ وخت باز خراو پيشہ۔“

”ابا! نی ته مژدم وٺي اوغ ۽ دے رکھین نه بنت۔ بس ڀخنیں دعا ۽ اوت۔“
سانول ۽ ولدی داشت۔

”ابا سانول ڪلیں ورنا مئے نورانت پر مئے لوغ ۽ ته یکلیں دھیرداے“ پٺ ۽ گشت۔

سانول ۽ وٺي ماڻ وپٺ ۽ باز عزت کث وٺي گھارت آنجني سک دوست اثر۔

روشے ۽ سانول ۽ ابا او آئي ۽ گشتة“ ہر ڏو لے که بلي کم رو ش ۽ ست رو پيه بے گودي ايس سمي ۽ شوار ۽ دياں۔ کم کي ۽ ڏاچ ۽ تيار کن ايت۔“

بس اوغ ۽ گزاره ٻخپول رو ان اثر۔ سانول وڌي سٺگت آنی مجالس آس دے اوار بيٺ۔ ہمودا ید راے پچار بيٺ که مئے ورنا آنی بهي گرغ ودار غ او آنهاني کث وست اركش گندى ختم بلي۔

روشے ۽ سانول ۽ گشتة که ابا مس شهرين روغا آس۔ وٺي هٺ ۽ پ سامان گرنغا۔
دور رو ش ہموز ابا۔ سيمي رو شا انشاء اللہ گرڙ داں کايان۔

ابا! تر اللہ ھيرا کنا۔ ماڻ وپٺ ۽ يه ڏھن ۽ گشتة۔

”ادا! په مناں دے په شئے بياراے زرور“ ۽ گشتة۔

”ٿٿه هر شئے اے گشت پڑتے کاراں مني گودي۔“ سانول ۽ گشتة۔

سانول ۽ سمي ۽ گوش چکلو گشتة۔ دو همي شئے اے بيار آس يا ميار آس۔ تئي ادا

انشاء اللہ زرور کاراں۔

سانول ۽ شہر ۽ شذاء۔

یہی روشن ۽ سانول ۽ لوغ والا آنہی گڑ دغا میل اشنت۔ روشن شہزادہ پر سانول نیا تکہ۔ پٹ بازو زت ۽ کپتہ۔ یہ نہ سانول ۽ سگت بہرام ۽ لوغ ۽ شہزادہ۔

”چاچا! ہیراں تاے وخت آتکنخ اے“۔ بہرام ۽ حال پول کندہ۔

”بہرام چک مناں سانول ۽ گشتغ آکہ یہی روشن ۽ کایاں۔ پرنی شف کپتہ سانول دانیکہ داں نیا تکہ۔“

بہرام ۽ دل دے وزت ۽ کپتہ پر سانول ۽ دلا سودیاں ۽ گشتگی۔ چاچا تو ان آنہی ۽ ولی نیا ذر وحشیت۔ بل کہ نواں بانگھا ہے۔

دو ہمی روشن دے گوستہ پر سانول گڑ تو نیا تکہ۔ نی تے سگت آنی گزدی ودھش۔

بہرام سانول ۽ لوغا شذہ او گشتہ کہ چاچا مس گوں سگتے آ شہر ۽ روغا آں۔ وٹ ہموز اجاق جوچ ۽ کنال۔

بہرام شہر ۽ شذہ۔ ہموز امہماں ہندوں کہ ہموز سانول ۽ ولی ہٹ ۽ بہ سامان گپت ہموز اڑا سما کپتی کہ سانول اہدا تے اصل آ تکہ دے نا۔ رنداؤں ہماں ہو ٹل ۽ شذہ کہ اوڈا سانول او شتت۔ تے ہٹل ۽ فیجر ۽ گشتہ کہ اہدا آ تکنے پر دو ہمی روشن ۽ یک مرد دے ۽ پچھی ۽ مس روغا دیشد۔ رندا گڑ تو ہو ٹل ۽ گڑ تو نیا تکہ۔ سامان دے ہو ٹل ۽ کپتی آں تی۔

نی تے بہرام ۽ بازو وزت پیشہ۔ آنہی ولی زیریغ او بازیں دو ہمی ورنا آنی گار بینخ او پھدا آ حانی لاش پر پیغ ۽ دھیان آ تکہ تے آنہی ۽ سک تریس ۽ گپتہ۔ گذاؤں پولیس ۽

باز یہ تھا تو اس شنداو بناق کٹھی کرنواں آہماں سو بے، کچھ تو دز گیر کر کھ۔ پر آنہی ڈسخ
پیدا کر آنہماں جو ایش نام وئیں مڑدے نہ تھے کوئی تو اونکے گوں آہماں استھیں۔ رندہ آں شہرے
باز یہ اپتال آس شندا کرنواں ڈولے، پی پی پیدا اوکے، ہمودا بھڑتے۔ پر ہمودا اپنی سماں
کپڑتے۔ پہندا آں اخبار، یک دفتر تے، شندا او گھٹتھی کر منی دوست، گار بیٹھ، حال،
جنت۔

لی ہے بہرام، پک پیدا کر زیر و خان سانوں زڑ تو داشتے۔ لی حد اکت کے آں
گوں تیر مہر، گزر دی وئی اونا ہیٹ۔

گڑ تو وئی اونا کر آئکتے، پیس سانوں ہے اون، شندا تکل آنی چم شادند زی
آں سہرا ہت۔ آنہی سانوں ہ پٹھ ہ گشت کے چاچا۔ وزت ہ می خن۔ سانوں نواں
دوہمی بھرے، شندا۔ پی نے روشاں رندہندا ہ مہر بانی گوں کئے۔ آنہی ہ بے اندک
تے کھدا پر جندہ دل دے آف نور نئی۔

دوہمی روشن، بہرام گوں وئی شنست آں وئی مزاہیں حاکم، دفتر، شندا۔ حاکم
ساحب، تے گوں آہماں ملائی، وہ مت نہ یہ۔ پی اے روشاں روز حاکم، یک ترانے
تھا گشتہ کے ماورئا آمنی بے کے بس پورے چئے، منستھی ایں وئی کرشی مسرہ۔ کے زیر
جیغیں۔ کثیغیں بیغیں مئے حاکم آں اشی ہ تھی فلکر نہیں تھیں۔ آں اے ہمت دے نیستھیں کے
بھی ایسا دکرانت۔ لی تے سانوں ہ اون والا آں حیرات اور دعا آنی سرازور دات۔ ورنا
آں بازار درکپٹ او نار اتحشت۔ پر سانوں ہ تھی مسمانہ کپڑتے۔

سانوں ہ پٹھ، بہرام، گشتی کے چاچا انہم خیر، کنت۔ حث، برا نند۔ می تھی
بھی، ہ باں کوڑی، گزر ان تے آخر کنھی ایں۔

”پہاڑ آئی دلسا مراد ہے۔ تاکہ لوگ ڈندا ہے تو فی والا کھتر نکل مند ہاں۔“

بہرام کہا۔

میں دو روز و بیت و نٹے ء سانول پہٹ بہرام گوں اوار ہٹ ہشنا۔
جسے تو لوگ۔ وہ بہرام دے گوں ولی ماٹ ء سانول پوچھ آتک او
آئی ہی تو نہیں دلسا سودا۔ ہر آں سانول پاروا باز دلمانخ اٹا۔ آہانی وجاو و
آہام تم بنخ آ۔

روشنے ء بہرام گوں چاچا ء سانول پہٹ ء نشی ء اٹ کہ مژدے ہموزا
آتک۔ آں مژدہ ہم سوچل اٹ۔ بہرام پنجھار و اٹ۔ آنہی ء بہرام دراکشہ اویہ وٹا
بہرزا کشکی ”بہرام مرا گیس ڈکھے عال اے۔ اوڈا در ترائے ء قبائل پیٹی ڈکندھی ء
لائے کہتی ایں۔ مس شندو دیش۔ آں سانول ڈلاش انت۔ مناں بازو ڈکھیش۔ تھی ہے
حال ڈولے ء سانول پہٹ ڈوے۔“

”سوچل! پوشیں جوائیں ورنائے کشخ ء زالم آں پیچ ترس دے نیاتکہ۔ من
لی بھے ہال ڈبوں سوچل پوچھ ء سر کن ان“ بہرام حیران انت۔

عزر سوچل ء گشی کہ تدے میں بھگی ء اندر بیا۔ ڈولے ہے حال ء سانول
ابا ڈوں۔ ”چاچا۔ مژدم آنی سر امزا گیس ڈکھ کایہ نت پر خدا مژدم آں صبر ڈے دا۔“

”ماں دے سئی آں۔ من مسلمان دے استاں او بلوچ دے استاں۔“

”چاچا۔ موت نہ دعا اے نہ ٹھان اے۔ اغہ چوٹی بی تھوڑی لوح والا مانی
لوح والا آں دلسا سودا پی سرافرزا گیں۔“ بہرام ء گشہ۔

”ابا۔ مس پکے نہ یاں کہ تھے کشخ لوٹ غاے او گشت نہ ٹھا اے“ سانول پ

پٹ ئگشتہ۔

”چاچا! بہرام ئوٹی چاچا بھانکر کٹوٹی سفر آنہی کوفغ ۽ سرا ایر کش اوگشتی کئی
مناں سانول ۽ ڈولاوٹی چک بھجھ۔“

ہے اشکو چاچا ۽ چم آں زہرا دا نزی اواری آتکنگفت۔

”چاچا۔ ته نی لوغا ہوا۔ آئی اوادی ۽ دلا سودے۔ ماروں سانول ۽ لاش ئے
زیر و کاروں۔ آنہی قبراء تھار کنوں۔ غسل دینخ اے ته گند میں کہ آس شہید ایں۔“ بہرام ئے
گشتہ۔

بہرام او سیفل ۽ چاچا دست ئے گیتر لوغ ئے سر کش او گذ سنگت او رکھنے زڑتی
۽ فثیال ۽ پی ۽ شرخ غفت۔ لاش کھٹ ۽ سرا ایر کٹو آنہی چک ۽ سفیدیں چادر
اے۔ ایر کش۔ میت کوفقا کشی آ سیفل ۽ لوغ بشرخ غفت۔ میت ایر کٹو گورستان شندو گور
تھار کنغا وان آتکنگا۔

اوڈا سانول ۽ پٹ وٹی لوغی او جنک ئگشخے کہ دل ۽ بھڑکن اے۔ یہ برے ته
دوئیاں دا ہنے کش او رندا چی ۽ صبرا تکہ۔ ہے قیام ئے سانول ۽ مزا میں گہار اور زاماث
دے ہموزا آتکنگفت۔

”منی او انہی ران ایں۔ لغوریں دژمن آنہی ئگشت تکن آں۔ آنہی ۽ گار
کھڈنے خنا۔“

سمی ئگشتہ۔ سمی ۽ براث ۽ میت ۽ شہ چادر یہ پلوا کھشو آنہی اشخ ۽ سراوٹی
سغرا ایر کش اوگشتہ کہ اداتہ وزت ئخن۔ منی مس ابا او آئی ۽ عقچ آں۔

ہے نیام ئے بہرام آتکہا و چاچا ۽ گشتی کہ ھند تیاریں۔ بیا کہ نماز ئے کنوں اوھنہ

کنوں نی۔ کلاں میت زڑتہ۔ گورستان ء شندو سانوں ہند کیش۔ گڑ تو کل تغڑہ،
نشتغاں۔ نماشام ء ہر کہ دلی لوغ ء شذاء۔

شف ء بہرام گوں ماٹ و گھارا سانوں ء لوغا شذاء کہ آ ماں دل بڑی دینت۔
آل کل ہموز انشتی ء امشت کہ جھنے ء رند کی شہ کولڑ ء در کپتہ۔ کلاں دیش کہ آ نبی ء سانوں
ء سفیدیں جرجان ء اشت او سانوں ء ٹوپی۔ آ نبی تو پک دستے تھی۔ آ تکو ابا ء پاڑاں
کپتہ او گشتی۔ شہ مرثی ء مس سانوں ء براث او بزاں تھی آں تو پک ء مس زڑت
دے کناں او نشاں دے کھذ کناں۔ بہرام دے حیران ات۔ آں کڑ دیشہ او کمی ء سلوٹ
کشتی۔

”ھر آنی ھرجان“

”اشکر! بام رنگ عاشہ ایز ادر کغوں۔ لذع تیاری نی یا شکن اے۔“

میر چاکر عادیو ان ڑایا ذا آئینخا وختا گوشتہ۔

”جی ہا میر! سر پذیش یغون۔“

میر چاکر لوش عروان اٹ۔ یور غ امر اہ اشی۔ با نگھینا رائی بی اوں۔ نماشام ع پیش مز لے ء سربوں۔ شف ع ہموزا او شتوں۔ گڈ دیمارائی بول۔

”جی میر! سر پذیش یغان۔ مس وا کلیس تیاری آں رند ترا کایاں حال دیاں“

بیور غ ع خلا داشہ۔

ہر کہ دلی لذع کاراں مان آتکہ۔ بازیں آرام یور غ ع دے نہ کھدا۔ یور غ ع پھدا اہر تک ع پھیر اجھشہ۔ یک پیشہ کہ ہر کہ تیاراں گڈ شش میر چاکر ع حال داشی کہ میر! لذیله ای تیاراں بیا بس رائی بینغ ع موکل ع دے۔

میر چاکر ولی ماذن زوار پیشہ۔ یور غ او دو ہمی سگت آنی پھجی ع لڈاے بازیں تک آں چدش۔ گڈ آنکو گشتمی کہ بیا کہ بروں۔ اور ای پیشہ۔ زستان ع ساڑتیں روشن اشت۔ ساڑتیں آف جان ع بھور بینغ اے۔ قلات ع ڑا در کپتو لڈ روان اٹ۔

دشت ع ڑا در کنغ ع گوں نماشام پیشہ۔ مژدم و ساحد اردو میں متغان۔

”بیا کہ بیگھینا ھمیڈا اللہ ابوڑوں سامی کنوں۔ سوار غ کنوں او با نگھیا پھذر را رائی بیوں“، میر چاکر ع ولی سگت آں گوشتہ۔

گشتہ۔

لذتکہ۔ ہر پوا کڑی مان آنکھان۔ ہند کو یوراٹ۔

سازی بی ایت۔ شوے پھرے ئے میر چاکر ئے بھڑی ئے گھر بیغ اے۔ دل ئے
آئی ترپڑاے بیش تھے چک آ داشتی۔ ناغانی درا در کپتہ ماڈن ئے پچھی ئے ھردے بستی
ایں۔ چبی ئے ھر گو را شزو ھر عسراء مستع ایں ترپڑا بونکو آترے کشتی۔ آنہی خیال که مناں
نہ گندھیں۔ پر یورغ ہر وخت سردار یے سمادار او نہاد دار ایت۔ دیشو گشتی۔ ”میریں ماں
او سردار۔ انہ کارے ئے تہ مناں حکم دا شیں نے۔“

”یورغ! شوابور ئے گپتیگاں۔ گشتون کے چے ئے بے آرام کناں۔ چبی ئے آنکو
کھر ئے آتر کشتون کے جک آ دیانی۔“

”سردار! بلوج آنی میرا کھر ئے آتر، یورغ ئے گشتہ۔“

ابا! گھرنہ گندی میر چاکر ایں

شیرا ھر آنی آتر ایں

چاکر ھندانا ولدی داشا او ولی گدا ن ئے شذرا۔

بلوج لشکر ئے لذ سیوی ئے گو را سر پیش۔ نہ بلوج شر کیج و کلاں ئے در کپتو ھمودا وسم
بیغ ایت۔ کلیں پچھی و سیوی آ۔ چاکر اشانی میرا ایت وختیکہ گواہرام لا شاری بلوج آنی
مزن۔

وخت ئے چوش گوزغا ایت۔

وہشی او شاذہ ایت۔ بہار گاہ ئے سیوی ئے بلوج آنی میل و پچی دے بیث۔

گوتاشی، جوہر، جی، جن۔

گوہر نے بھی جائزی کے مزائیں بنا گیا ایں مانی اے اٹ۔ من میر گواہرام ۽ یکم
آل رخش اے۔ مزائیں مال دارے اٹ۔ بگ، مال، رمن۔ مزائیں نیجے۔ کمیں
وختے ۽ رندہ دشمنی کے اوڈا رکھیں نیں۔

نیک شہ ہموز اور کپتہ اور وٹے ۽ گول میر چاکر ۽ شندہ۔
میر چاکر اس تئی حدمت ۽ آنکھان۔ منزل یا یئے ۽ حندے دے۔ منی
مزائیں مال اے۔ جمال حندہ سوزخانی بی۔ آف بنی اور پہ مار رکھن بنی چاکر ۽ سیوئی ۽
مزخچی دیبھئے آئی ۽ داش۔

سیوئی ۽ پچی ۽ بیوچ ایں ورنہ آں لیو گوازی کھنڈنت۔ گوتاشی تے ورنہ آنی
وہشیں لیواث۔

مالے ۽ جیسے میلو ۽ تباورتا آئی گوتاشی پیش۔ گوتاشی ۽ اندو لاشاری ۽ باز بھر
ایں ورنہ آں بھر ڪپتہ گیشور ۽ کل میر خیل اشت۔
گوچا کر ۽ ورنہ اے ۽ کنشہ او گبرام ۽ ورنہ ۽ برائیتہ۔

شکابستاے پیدا پیش کہ ٻکیسہ منصف رندہ اشت۔ جما کہ رندہ ۽ کنشہ جانی پائی
سب نہ یہ۔

ورنا آنی کسا میں ٹوکے اٹ۔ نہ میر چاکر ۽ سانہ میر گواہرام ۽ گزتی اے۔
لاشاری ایں ورنہ زہر گیخت۔ گڑ تو کہ وٹی حلک ۽ رونا اشت۔ تے دگ ۽ چی ۽ ھر
دشمنش ھئے مانی گوہر ۽ عشت۔ ورنہ آں شہ بازیں زہر ۽ ھر کشعت۔

گوہر ۽ مردم آں وٹی باکٹ ۽ حال داش۔ گوہر فہید نیں زامیناے آ۔ آں

چپ پیش۔ ننکہ گوں میر چاکر ۽ دا نہی شزان دوہمی کے ئے حال داشتی۔

پر دوہمی روشن ۽ چاکر په شکار ۽ رونگات تے دگ ۽ دیشی کہ کڑدے ڏاچی چرنا اتنت۔ دیشی کہ ڏاچی آنی گوزانوں ڙا شیر تر مغاانت۔ یوں کٹھی۔ تپڑیں ته مژدمائ ج حال ناشیش بر چوپیکه جا کر دھڑ کو داشتہ گشتیش۔ اے ماں گوہر ۽ ڏاچی انت۔ پیری کڑدے لاشاری ایس ورنا آں اشانی هر کشتخت نی شیر نہ شغ ۽ سوب ۽ اشانی گوز آنی شیر چوں رشافتان۔ چاکر ہاں مدعاً گڑ تو سیوی ۽ آ تکہ۔ مژدم نز آر گفتی۔ لاشار ۽ سرا گل کشغ ۽ تیار پیش۔

بیور غ ۽ سما کپتہ تکھائی ہموز اسر پیش۔

”میر چاکر اتاں پلو اتیاری ایس“ بیور غ ۽ گشته

”مئے باوٹ ۽ نشکان دیخ پیش۔ ہمشی سرا چوشیاں مژدمائ ولی ڏوھ ۽ شرا رسی۔“ میر چاکر ۽ زهرنی ۽ ولدی داشت۔

”میراے دے سامانیں کہ ڏوھ دار کییاں۔ بے زانتی کئی برخلاف جلوکن اے۔ انہ بے ڏوھ لاشاری ایس ورنا آں کھذا ته میر گھرام ۽ تک ۽ ولی مژدم اے دیم دے کہ آں ہمشاں گھبرت تئی ہنمغارائی کفت“ بیور غ ۽ دز بندی کھذا۔

”ڏوھ بس ڏوھ ایں۔ مژرا ہر ڏول ۽ رسیت۔“ چاکر ۽ گشته بیور غ ۽ گڑتہ بہت کھدا۔ دینا آنکو چاکر ۽ ماذن ۽ واع غ سکپتہ او گشتی۔

چاکر کشغ ۽ کوتاہ کن
بل دے غواں سیالی آں

پذکنر غ ترا گران چپی
دیم روغ ترا جونی کنت
براث آنی کشغ تاوان انت

”ادا! باہر نج پی اے تر شہ“ کیک ئے گشتہ

”میر! انہ بیور غ لاشاری آنی زہم آتی دیم دینغا تر غمین۔ تہ ماوٹی زخم
اوڈھال آنی نیام عدارونی“ دو سے دو ہمی رند آں گشتہ۔

بیور غ ئے چپی ئے چا کر ع ماڈن ع واغ اشتو داش۔ ”بیا اے کے حصے بس مری ئے دے
وروں“ بھے گوشتی او درک دا شوٹی ماڈن ع زوار پیشہ۔

میر چا کر ع چو کہ مہمانے ۽ هندا ارش گیر ع درو شم ع لاشاری آنی وسم آ تکہ۔
آھانی مڑ باز اشنت۔ چا کر ع بازیں مڑدم گش جیخت۔

بیور غ ورثی لوغا آ تکہ۔ ماڈن ولی گفان رحیمو ع دستاد اٹھی۔ بھڑی ئے منجا
اث۔ ”رحیمو! مرثی مئے بلوج آنی حیر او شاذ یہاں روشن حلساں پیخت۔ بوھاں چنگے
کپتا۔ لکھدا ہیر ئے کن آ“۔

”میر بیور غ تھے گشخا اے“ مڑائی آں ته مڑدم کشگ دے بنت۔ گذھر
دے باں۔ میر چا کر او گہرام دگ اے کشاں۔ رحیمو ع دز بندی کھذا۔

رحیمو۔ اے ماں ڈولیں جھیڑ دے نیں۔ گلے تیا کہ مس نہ بھڑت۔ بلوج آنی
میر دٹ گل زڑ تو لاشاری آنی سرا شندا اونشکان واڑ تو بے سوبی ئے گزت۔ نی اے گوہر عھر
آنی نوک نیں۔ ہماشے ئے کہ دٹ گوہر باڑانہ یہٹ۔ ھما دیما آ تکہ ئانی اے میر چا کر ع بہ

میارے بی کہ بیرون مہ گیزت۔

”سائیں شواما پو ہیں مزدیما بات۔ دے گے بوڑاے“ رحیمو وٹی زانت ہو رہا

صلاح داش۔

”رحیمو۔ نی پوچھی ہے نام انفورمی ایس“ مناں پک آں کہ ٹوک باز دیمارو۔“

”گڑچوں بی“ رحیمو گشتہ۔

”ہر شے اے کہ مئے دست ایس۔ شے مئے دست ۽ رو۔ مس الابے زیندن

باں یامد نہ وال۔ پرم پدھری ۽ گشاں۔ نہ رند بی نہ لاشاری۔ نہ گند اواد نہ سیبوئی ماں

ڈیکھ ۽ نشت دے نہ دوں۔ دو ہمی آنی زمب آں حیل بول۔ بس خدا مار کھی۔ بس منی

ٹوک ۽ گیردار“ بیور غ ۽ گرے گئی ۽ گشتہ

میر چاکر ۽ ہے در گت ۽ ہر پلو اڑا لشکر نہ آڑتے

ہر شے دیما اٹ۔ نہ چڑے نہ تریٹر۔ پر دو ہمی دگ دے نیستہ۔

مراں لشکرے نہ گپتہ۔ میر چاکر دس سرو کی کنغا اٹ۔ دو ہمی رند ایں ھبڑ

اور میر بیور غ دے گون اٹ۔ لشکر گوں ہتھیار آں سخ رائی پیشخت۔

مراں مڑائی اے پیشہ۔ زہم گوں زہم ۽ دو چار پیشغاں۔ مژد مانی، بجز ایں

بلوچیں ورنہ آنی سفر ھمینگا شہ گڑ دن آں گذ جیشو بنا کھنغا اٹاں۔ چوکہ نار میں شہ در شک

غ۔

گوتا شی ۽ نذر بیو خانی لا فانگر ایں بیور غ دے او راٹ چوشیں ورنہ ھر آنی
ہرجانی ھرجان پیشخت۔ میر چاکر وٹ دے گوں مشکل آں بچشہ۔

بازیں سال آں رند نہ چاکر وٹی ڈیکھ ۽ سر آ تکہ نہ گھرام ایڈا اٹ۔ رحیمو

روشے ۽ ڀورغ ۽ گور ۽ سرا شذا۔ دعا اے کھشئی او گلڈ کو ٿئی۔

"اومنی میریں ڀورغ! تئی نوک راست اٹ۔ مرثی نہ سیوی سیوی ایس نہ
گندواه۔ ٻلوچ شد دور آں ایر کپتو در بدر پیشان۔

ڀورغ تھے بخت والا اے کرئی اخیری اور دائیں ھند تھوٹی اے گل زمین ڀمرا
انت۔ مئے مزائیں میرآں تھوٹی سرز میں ۽ سرا ھند دے نیونہ ویش۔

”بس یک ٹوک اے“

دوران ۽ بچ بھلیل کوئند ۽ نوکری کرفا اٹ۔ تاں دیرے ۽ ہموزا وانغ ۽ رند یک اپتا لے ۽ تاں نوکری ملشی۔ شہ سالے ۽ وٹی ماٹ وپٹ ۽ گوں ملغ ۽ واند کانی دے نویشی۔ حال بیشی کہ پٹ ۽ چم خرا وانت۔ بھلیل ۽ وٹی پٹ ۽ پیغام داش کہ کوئند ۽ بیا۔ ایذا علاج ۽ بارواچی اے کناں۔

دوران کوئند ۽ سر پیش۔ بھلیل ۽ وٹی پٹ شہر ۽ جمانی اپتاں ۽ وٹی دوستیں ڏاکڑ ۽ گوں بڑتے۔ چکاس آں رند دوست ۽ بھلیل ۽ راسلاخ داش کہ جوال بی کہ چاچاء کراچی ۽ بر۔

بھلیل ۽ چی اے روٹ ۽ موکل گپتہ۔ سحب ۽ وٹی موثر ۽ سراخند دار ۽ دگ ۽ پہ کراچی ۽ رائی پیش۔ گوں رائی بینغ ۽ شہر ۽ دری تک ۽ پولیس ۽ دوست دا شو داشتے۔ اندر جھاتی اے جھشو آهار رو غ ۽ موکل داشی۔ آس دانیکہ کوئند ۽ حویل ۽ اٹ کہ دوہمی دریں والا ایس ہتھیار بندیں مژدم آں گاڑی داشتے آهار دے اشانی نام پول کشو آهار رو غ ۽ اشارہ داش۔

جھٹے ۽ داں آهار چ ۽ اڑاند ۽ بنا سفر کھدا۔

لک پاس ۽ گورا آهان ۽ اندے دار غ پیش گاڑی ۽ ڈکی بو تکیش۔ اینگلو آنگو کھذ درند آهار موکل دینغ پیش۔

”ابا!! اے کشم ۽ چوکی اٹ“ بھلیل ۽ گشتہ

دوران چپ اث۔

منگو چر عزیخا چوکی عسرا ہتھیار بندیں مژدمائی گاڑی داشتے۔ پول کشیش پکو روغا اے۔“

”کراچی عروغا اول،“ بہلیل عولدی داشت۔

”گاڑی عکاغذاست آں،“ پول بیش

”جی است آں،“ ولدی اث۔

پیش دار غ ع گش نہ ویش۔ بس روغ ع موکل ملٹہ

بہلیل او دوران بس روان اشتہت۔ وختیکہ کلات ع سر پیشغت تے اوزا پولیس ع آوان ع داشتے۔ یک گاڑی اے پیشادے او شتاٹی اے۔ بہلیل ع باروکہ آنکہ تے یک پولیس ولائے ع گاڑی ع اندر ع جھاتی جھٹھ۔ نیا ہے ع سیٹ دیشغت اور ندا موکل داشت۔

سوراب عزیخا لشکر ع پکوئیں کلاتے دیما چوکی عسرا او شتو خیں مژدمائی گاڑی داشتے۔ اے دھکا آھانی شناختی کارڈ دے گند غ پیشغت۔ پھذا آھا روغ ع موکل ملٹہ بزاں آھانی سراتورو کنخ پیشغا ایں۔

”ابا! اے ایف سی ع کلات ایں،“ بہلیل ع گوشہ۔

”ھا۔ منی نج،“ دوران ع گشہ

اللہ اللہ کنا ناینٹ خزدار ع سر پیشغت۔ دونیناں ایر کپتو ہو ٹلے ع تھا سوار غ کش۔ رند اوٹی مزل ع تک آں رائی پیشغت۔

وڑ ع شہ گو زغ ع رند کمیں دیر اعذے یک کلاتے اث۔ ہموزادے آھا دار غ پیش۔ سلاح بندیں مژدمائی گاڑی ع ڈکی بو تکہ۔ دست جھٹوا ینگوآ نگونیا ہے جھٹھ۔

رندابزاں مہربانی کمبو گاڑی اوڑواراں روغ، مولک مادھ۔

ہوڈا شے کہ رائی پیشہ تے دیماڈگ زبؤں حال اوتاوان اٹ۔ دو گاڑی آنی
اواری ئے گو زغ، پچ گنجائشت نیست۔ نی ٹپو گندغا آ تکہ کہ دو ہمی ہتھیار بندیں مژدم آنی
بندالیویز، چوکی انت۔ چی اے چوکی آنی سرا آھان، دار غنہ ویش۔ دنخیلہ یک دو
بندال آھاں دار غنہ دے پیشہ۔ سلا بala ئے دار غنہ رندآھاں لغ بیث۔

آ خردوراں ئے بہلیل ئگشتہ

”ابا! مناں ته ٹپو گندغا پیدا نیں کہ اے کلیں ہتھیار بندیں مخلوق راج، عرا
اے ڈسغ لوٹ انت کہ پچیکہ کہ آس دریں بندیں لشکرانت۔ بل انت۔“
”اناں ابا! ہے ٹوک تاں حدے، ع راست نیں۔ کمینی، ع بلکن راست بی۔“
بہلیل ولدی داش۔

دوران عجج نہ گوشتہ۔

کمینی دیر یک چوکی، عسرالیویز والا، ع دست داش۔ آس اوشتاشتہ آئی
ع درخواست کھذا کہ آئی یک مژدمے، ع راداں بیله، ع سرکن۔

بہلیل، ع گشتہ ”باتی ہتھیار بندیں اڑدتا دغرا نت پرشوا تے اے ڈیکھے، ع مژدم
ات۔ شو اوٹی مژدم آس پچے ٹنگ کن ات۔“

”اناں ہے ٹوک نیں۔ ماچوش کے، ع ٹنگ نہ خنوں،“ لیویز والا، ع ولدی داش۔

”بہلیل ہمشی سنگت، ع زیر بیله، ع سرکن۔ بلوج، ع سوال کھذا،“ دوران ع اوٹی نج
گشتہ۔

”ادنیاز اوٹی سنگت،“ بہلیل، ع گشتہ

جھٹے عرنہ بیلو نزی پیش۔ لیویز والا ہموز ایر کپڑتے۔

بہلیل گاڑی ء تکھائی ء ھکل غیث تسلک تکھائی ء کراچی ء سربی۔ مہلے عرنہ آں اوھل عزیزی پیغفت۔ شہر ء ٹراچی ے دیر زر کھونیں اڑو ہمراں میں بخواہ اے کے اوڈا ہرڈا لیں گاڑی آں پہ چکاس ء اوشتی لی۔ گاڑی باں کہ گاڑی ء زواریں مژدم آنی تلاش گر غلبی۔ بہلیل ء عوٹی گاڑی داشت۔ ہموز ابس والا آنی پچی ء پرانیویٹ گاڑی آنی دے چرات۔

بہلیل ء عوٹی پٹ ء گشت۔ ”ابا ایدا ٹرا گاڑی ایر کنگی لی۔ گاڑی او سامان ء سرجیں تلاش لی“۔

”ماڈی کے کھدا یادو ہمی ڈو ھے“، دوران ء بول کھدا
”انا۔ ابا اے شکی دار غ و استا کنگ لی“، بہلی سہرا لی کھدا۔ نی توث گندے
دوران ء ندارگ اے دیش۔ بس آنی سرا زواریں کلیں مژدم جہلا جکشی ء اخہت۔ زوار
سامان او لوٹ آنی تلاش گر غا اخہت۔ ہے نیام ء دوزوار آھانی گاڑی ء کلیں سامان
اینگاؤ آن گوت روکتو پولٹا۔ گڈ گاڑی ء چکاس کشیش۔ گاڑی ء کاغذ او مشین نمبر دیش۔ کاغذ
دفترے اندر ابھڑ تو کے ء ڈستغفت۔ جو ایں دیرے عرنہ آھان ء رُو غ ء موکل ملٹا۔
چوکہ گاڑی رائی پیشہ تے دوران ء گشت۔

”بہلیل! مس ولی گیر ء چھ ھندے آ چو شیں تلاشی او چکاس عیش۔ اے تے
خواری اے منا تے باور نیا نیں کہ اے مئے ڈیسہ ایس یاما اشی راج اوں“۔

”مس ترا پیشا گشتہ کہ بس گند۔ اے گیشتر ء شکی دار غ ء خاترا کنگ لی“، بہلیل
ء بزرال خجلی ء گشتہ۔

”مزدہ نہیں انت کے بھائیں دنخے ملے کہ مزدہ انی آں کشان اے مر
کئے سارے بیت پر سفر اسیں مزدہ غفت یا دہمی کے اے“۔ دوران ۴۷
”نہیں تجھے انت“۔ بھائیں ۴۸
”غصے پوشر ۴۹“۔ اوز شہدگ عمر اپنے ایس والا چاری اٹھتے۔ گاڑی داشتے
نہیں تجھے اٹھتے۔

”خس و اُخس ۵۰“ تجھے توش و جکاس عروجیاں عرنہ چے جکاس کن ایت“۔
بھائیں داشتے۔

”س زریں سر کیں آنی پکاس انت۔ پلیس ۵۱“ دے بول گول ۵۲ اختیار است
بھائیں داشتے۔ عوامی داشتے۔

”دشوار ۵۳“ بھائیں اختیار است ایس۔ اے مگ بھائیں اختیار ہتھیار مزداں انت“۔
بھائیں داشتے۔

”دری ۵۴“ اٹھتے جہا کے بھائیں ۵۵ گاڑی تیز کھذا۔ جواہیں دیرے ۵۶ رندھ
۵۷۔ اوز دے شہدگ عمر اتنا نزوعدیما پلیس والا ۵۸ بزاں پہ آہاں حیل اٹ۔ او
آہنی دارش بزاں ائی اٹ۔ شہ دیرے دیکھی کہ پلیس والا یک گاڑی والا ۵۹ عشه چی اے
نہ کریں ایں۔

”دنی، گاڑی چڑا فوجی ۶۰“ اٹھتے۔

”اے چے انت“ دوران ۶۱ بول کھذا۔

”اے ۶۲“ بول پازا انت۔ ایذا شہ گاڑی آں بول نیکس گرغی“۔ بھیل ۶۳

”بے شک! اے بزاں گاڑی آئی سنگ انت“۔ دوران ۽ گشته
بہلیل چپ اٹ۔

وٹی باروے سرا بہلیل ۽ درلیس والا ۽ نیکس ۽ عز ردا شہ۔
”ابا بہلیل ہر تک ۽ درلیس والا میں ہتھیار بندیں مزدمانی زورا خی ایں“
دوران ۽ پول کھذا۔ ملک ۽ کالا ڙا مسٹریں حاکم کہ ہتھیار داریں درلیس والا اے بی ته
کلیں ہتھیار داریں درلیس والا ہونہائی زورا خ بنت“، بہلیل ۽ گشته
ہمشی ۽ رند بلوجستان ۽ دنگ ختم پیشہ او سندھ ۽ سیم شروع پیشہ۔ ہمودا پولیس ۽
تحانزو او چوکی ۽ اٹ۔ ہمیدا دے بزاں حاو کتا و ڌنخی آ۔ ہمودا کہ خلاصی ملہتہ ته
تباردے کنگاٹ۔ بلیل ۽ خیال اٹ کہ روشن درا کراچی ۽ سربی پر گام ڳام ۽ سرا چوکی آئی
سرادار جنگ ۽ سوب ۽ ھمکر دیر پیشہ۔
دوران ۽ دف نہ جکٹ نیٹ گشتی۔

”ابا! انگریز دور باری ۽ پولیس ولیو یز ۽ تھانزو و شہر آئی اندر ۽ بیٹ انت او شکر ۽
کلات او، بجاہ شہ شہر ۽ یک تک ڳبیٹ انت۔ پرنی مس گندغا آں کر نؤخیں کہ ہے اوس،
خناوق ۽ رکھن، ھیرا ۽ یمنی خاترانہ ینت بلکن اے کل شاحدگ ۽ سرا انت او اشانی خند
بس گاڑی و مسافران دار غ او بس ڈند، چٹی، نیکس یا خرچی گشتی ایں۔“ دوران ۽ گشته

”ابا۔ ہے الی ایس“، بہلیل ۽ گشته

”ابا بہلیل ترا یک ٹوکے کنناں“۔

”بیٹک“، بہلیل ۽ گشته۔

”ابا چم منی کمزور آں پر دیز غ تکان منی اشتاتواں انت“۔ دوران ۽ گشته

”چوں ابا!“ بیلیل گشتہ۔

”بیلیل! دیکھ ڑا شتے دست ئے در کپتہ،“ دوران ئے باز نرم تو ارمی ئے گشتہ۔

بیلیل ئے چم دو ہمی تک ئے چریتو نیاہ آزمان ئے سرا تھٹی۔ ہمشی تھجے جواد نیستہ۔

وٹ دے چپ پیش او گاڑی ئے ٹیپ دے چپ دا ثالی۔

”مئے پندھ“

شہ مرثی ۽ دو سد سال پیش باوچی ڏيکھ ۽ هر تک و پلو ۽ مژدمان ماڻا ن و مہری
آنی سر ۽ مزل جھشت - پندھ ۽ اولاد ٻميش اشت - انگریز آنی حاڪی ۽ وخته ٽندے
ٽندے دگ ٿڀغت اولاد ری آنی رو ۽ شروع ڀيشه - گڈاوے گيشتری ۽ اولاد ۽ زواری
ماڻا، مہری او لير ۽ اشت - دارود رمان ٻهاں ٽند او ميگ ۽ حکيم او ڏا گداراں کھٹ -
بلوچستان ۽ هر قبيله ڏيکھ بزاں دو سے هزار سال پیش یونانا ۽ شبری رياست آنی ڏول ۽
اش که شہ ٻميشاں هر يك جتا میں رياست اش که آحال و ٿي ڪلین گز رو ش پيله کھٹ
انت -

مئے ڏيکھ ۽ دے گشکه ہے حال اش - وڌي ماں داری، دان، پشم او پشم ۽
سامان - گزر کم ته اوث دے کم هشك و تر ۽ سرا گزاره پيله بيه - پر چو که دری ڏيپاں او
بمساير آں آلغ رو غ شروع ڀيشه ته واپار ۽ بندات دے ڀيشه -

مرثی گاڑي انت، کوچ انت، ريل انت، بالي ججاز انت، گلی آنی مژدم پ
واپار، نوکري او علاج ۽ شہراں رو انت -

کوئي رونت، کراچي ولا ۾ رونت، کور ۽ رونت کار ۽ رونت کال ۽ ٽند
صابو زانت، ميٺ ۽ هذا او هش بو ايس ٿيمپوانت - دف جاء ٽند اشير ۽ بوتل انت - دنيا
ديماشدا - مئے دے ہے وس او هيلا انت که مادے ہے پندھ ۽ گونکفون - پر ماچي ۽
ديماروں او چنڊ امارا او ششي لي - پندھ پبار غيچي او بزان پھدا، دو هزار سال پيشي یونان

ءے شہری ریاست City State، دیباں سر بول۔ تاریخ پہنچی تکاں دے پندت
کوت۔ دوہمی ہندے پوش بی کہ مددی پر بلوچستان، ہمینکہ ضرور بی۔ تاریخ مناں
دے دوست ایں۔ میر صورت نامنگی عادے دوستیں اوڈاکٹر شاہ محمد مری عادے با ایں

تاریخ نوشتہ کھشہ۔

مئے بلوچ قبیلہ آنی سر پڑھی ع پڑھائی کھشہ۔ عرنڈ نوکری کھشہ اوسہ ولی چاگرو
ع در کپتو مزاں شہراں آنکو وسم پیغفت۔ اے وخت ع مئے راجی حال اشنت کے انگیز
برائے پوکری ع مس شہری انت تے دوہمی براث وسیاد مس ولی پٹ و پیر کی ذمکھ عانت۔
بچپن مروشاں مانہ پیلوی ع شہری اول اونہ کہ پیلوی ع کوہی یاد دیہاتی۔ اندھری ع نشغیں
مزدے ع لوغ ع فوٹگی ع بی تے ماگیشتر ع آنہی ع هند کنگ ع په ولی پٹ و پیر کی جیر انڑہ
بروں۔ مئے راجی زند ع وڑ و ڈول آنی تھا مزانیں اول بدل پھیڈا غانت۔ مئے
کڑ دیزدم آنی بجت میں شہری انت بلے فکر و روح میں لگلی حلک عانت۔

انسان ع زند و درود و بیدغ ع تھا کلاں شہذ کھیا ایں وخت و مہل ہمش انت۔

چوشیں اڑاںد ع تھا وخت و خت ع تھہ و راج پرشت و پروش ع گوں دے دیم پہ دیم
بنت۔ یونان ع شہری ریاست اشنت۔ چوکہ سکندر ع دوہمی ذمکھ پیغفت او مزاں ملک
پیغفت تے نیٹ شہری ریاست ختم پیغفت او نیٹ یونان ع سرا دوہمی زوار خیں حاکم آنی
حکومت پیشہ۔ ہمی ڈول ع امیرہ او عباسی حاکمیت ع تھا عرب آنی حال اث۔ مئے قائل
ذمکھ آنی مژدم شہر آں آنکھیت، ہموزا پڑھیش، نوکری کنگا بخت۔ مزاں عہدہ آی
سرانت۔ اشانی بازیں چک آں تے ولی پٹ و پیر کی ذمکھ دیشہ دے نہ۔ پر دانیکہ آہانی
سیاد سکو آنی اند ولی گک ع رد تھا گوں کے ع اڑاںد و چھیڑہ ع بی۔ تے آھاں ہمشی گی

انیش یا فیصلہ ۽ حاطر ۽ وٹی سردار، وڈیرہ، یا نامنگلیں میرا و معتبر ٻلی ۽ سر ۽ آهانی دینا
حاضر بیخ لی اوآں کہ ہر فیصلے کن انت ہاں منج لی۔ اند کے ہاں فیصلہ ہاں مہمنی ٿئے
آهان نشکاں اوحتردے پجھت لی۔ ہر کس ہرشے ۽ زانت۔ پر کے چھ کھٹ نہ کت۔
اے گشغ راست نیں کہ مئے قبائلی او دیہاتی ڏنڌه آنی مژدم مزا ۾ شہر آں آنکو شہ
بازیں بندش آں آں جو پیغعت۔ مس تاے گشاں کہ شرانی تہاوسم ڀوچیں چوشیں مژدم آنی
حال و چاگزدشہ و تی دیہاتی ڳل آں رہو خیں سیاد و سنگت آں گیشتر خراوات۔ آں کہ
دانیکہ ہمودار هغا انت آں ہماں هند ۽ ڈول و بندش آں ھیلاک انت او آهان بھے
باروا گیشتر یں گنڌتی و فکر نیست ایں وختیکہ شیر آنی تہاوسم ڀوچیں ہمشانی سیاد و سکونتی
وزت و پریشر ۽ تھا انت۔ آں آ جوئی ۽ چاگزد ۽ تھادے پیله ای آ جونہ پت۔ آهانی
روٹ Root دانیکہ دے وٹی ھلک آں شد نہ سستہ او تکہ آں پیلوی ۽ شہری زند ۽ بہر
جوڑ پیغعت۔ برائے ایزا ایس تہ براۓ اوذا ایس۔ ھلک ۽ پے ایدا ایس او پے اوذا ایس او ہے
شم کپ پینے تہا پیشی ۽ انت او سک انت۔ حدا ۽ سما انت کہ ہے کیفیت کزیں ختم لی۔

سرکاری وٹی سرکاری او کری ۽ گنڌتی آنی تہا گارانت۔ شہ بازیں سال آں
بلوچستان ۽ بازیں تک آں روڈ جوڑ پیغعت۔ روڈ آ است انت۔ پر ہے کلیں آسائش
وخت وخت پہ ہماں ڳل ۽ مژدم بیکار لی۔ ڳل ۽ یار روڈ ۽ مظلواے نیں کہ آنہی سرا
گاڑی، بس یالاری ہروخت روڈ آ کھٹ کن انت اندھہ مزا ۾ یا کسائیں یا بھوتار وہش
انت تہ آہانی سرا گاڑی جذانت۔ اند آں ناوہش بنت تہ گاڑی آنی روڈ آ ۽ سر ۽ بندش
مان کھیث او مژدم ویل ۽ تھا کفت۔ سرکار ۽ پچ شیپہ نیست ایس کہ ہوش ٹوک آنی سرا
وھیانے دینت۔ محلوک چون انت اے آهانی مسلکہ نیں۔ ہے باروا یک قصوو
پچارے پھڈا کنوں۔

”ھڈوں میں سلام“

ڈاکٹر شاد محمد مریع عہشیر نیام ۽ دارو جا اے۔ په دور و خال بت کیک دارو جا ہے پر آنہی سنگت آں پاے کیک دیوان جا ہے۔ بیگنے وخت ۽ بازیں سنگت اوڏا شدنت۔ ڈاکٹر عہشیر مان آئیک۔ چانہ ۽ کوپے دے واڑش او دنیا جہاں ۽ پچارو پھر یادے بیث انت۔ شاباش ایس ڈاکٹر ۽ کہ ولی کار دے کنٹ او سنگت آں گول مجالی ہم بی۔

اوڏا کر مری ۽ بی ٿہ ہموزا بگٹی ۽ زرور گون بی۔ آپتی ۽ جھیڑ آں۔ مڙآں، پر مری ڦا بگٹی ۽ او بگٹی ڦا مری ۽ کڑ د بیث نہوی۔ ڈاکٹر مری جو ایس نوشته کاراے دے اسیں، کمیں کمیں سیاست ۽ مزہ ۽ دے گیڑت۔ شاھرے الہ بیں۔

دو ہمی سنگت آں بھی ۽ آنہی کیک سنگتے ۽ نام عزیز بگٹی ایس۔ آپتی ۽ نندان دو ہمی بازیں سر حال آنی گپ و تران کن انت۔ ڏیکھه ۽ پچار، چاگڑ ۽ پچار، بلوج آنی پچار، راج و تر ۽ پچار۔ اے گاھی او آں مجالی۔

روشے ۽ عزیز بگٹی ہموزا نشی ۽ اٹ کہ ڈاکٹر ۽ گشتہ بیا ترا گوں به جو ایس بلوج چے ۽ مائیناں۔ پولے سر گشتی کہ آں او ڳانستان ۽ بلوج اے۔ په دارو درمان ۽ ایدا آئیک۔ وحی پھیرا ۽ ترا دندا دیاں۔ آں ہموزا باز نزیخا کیک پر ایسویٹ دارو جا ہے ۽ داخل اٹ۔ آنہی کمرہ ۽ کہ شدغنت ته ڈاکٹر ۽ دو ہمیانی پچار کی کنا ہی نہ۔ آں او ڳانی بلوج ڏیکھه ۽ پیریں مژدے اٹ۔ آنہی نام عبدالرحمن پہوال اٹ۔ آنہی کمرہ ۽ شدغنت ته

ڈاکٹر ادوبینانی پچار کی کتابیت۔ آں اوغانی بلوج ڈیمہ ے پیریں مژدے اث۔ آنہی نام عبد الرحمن پہوال اث۔ پہوال چوں دے جوائیں شناس اے۔ آزادیں مرشد بازیں گزئی آں آزاد۔ گول کدرت ے زارگ آں نزت خاکوڑی ے حمزہ جمال آں دیر۔ منے چکروخت و تو ان ھمے سلا بلا کیں تاش تاشان گزی روٹ۔ بزاں زیاد بی۔

آں پیریں مژہنچوں گاھی مجالس ے مان آنکہ کہ آں منے دری ایں سکتے۔ ڈاکٹر گشتہ کہ ناخواں مری ے آں اوے گلٹی اے۔ ما دو کیں تی دیما حازراں۔ پہوال ے ولدی داشت۔

”ابا! شوارا ہر دم گند ایاں۔ مدام گند ایاں۔ وٹی گل ایں ڈیمہ اوایشی مژدم آنی گند غپ من مرادے۔

جھٹے ے ھمودا نشتو ڈاکٹر گول وٹی سگت ے شہ ھمودا درکپتو وٹی دارو جاہ ے آنکہ۔ ھمودا پہوال ے باروا آھی ے سر جمیں حال داشت۔ پہوال اوغانتان ے بلوجی زوان ے مزاکیں نوشته کاراوشہ راے۔ اوغانتان دمزد داں کہ دری ملک او حاکم آنی اڑاند، جلو او سازش آنی شکار نہ دیش، اوغانتان اکیدی آف سائنس ے سروک اث۔ وختیکہ آں ملک ے سراتاہی او دیرانی آنکہ تہ پہوال وٹی ڈیمہ اشتواریانی بلوجستان ے شذہ او مس زاہدان او زابل ے وٹی سیاد آں گول شذہ۔ آنہی جند ھند دے، ھمودا است ایں۔ واڑہ ے بازیں کتاو بلوجی زوان ے تھا نوشته کذ غفت۔ اشانی تھا قسو، ادب ولو زنک او شاھری ے بازیں کتاو انت۔ ہمشاں ٹاچی ے کتاو چھاپ بیخ ے پ تیار انت۔ پ اوغانتان ے سورا اوڑاندی حال ور ے سوب ے چھاپ بیث نہ دیغفت۔

عزیز ے و پچار کھدا کہ اوغانتان چوئیں ھیر و ایمنی ایں ملکے اث۔ درملکی

دست مانی او مرائی ہے۔ ابھر داں تاں مال آں آڑتا اونیت آئی آ جو لی سرازیر
آئنکہ۔ زوار نیں بھوتا رآنی پہنچا اور آوری نہ رہیں ابھر آں پول بہ بادا وران آں
ویلی کہت۔ عزیز ہوش ہند میں آتا کہ اکثر شاہ نہ تو اوارہ اٹ۔

”پھوال لاف، سک دڑ دا دور، سوب وایڈا آڑتیں۔“ میں دیکھا پیش
گوں آنہی ہے بھمار کی نیہ ہاں۔ واڑہ عبداللہ بان بن الدینی، مناں آنہی باردا تمادار
کھذا۔ چھپی لکھپی اٹمن علاج اور مان ہے باردا پول کھڈی یہ میں آنہی، سماج داش کری
ایڈا کوئند ہے بیا۔ ایدا میئے دست، کہ ہر پیچی بیٹ بی تی علاج و خدمت کنوں۔ بس متنی واڑہ
میئے مہمان ایں۔ ثیسٹ آنی رند مارا سما کپٹے کہ پھوالیں بلاوچ ہے کینسر، موزی ایں
نادرابی ایں۔ کسائیں آپریشن یے کھذ و واڑہ لاف رو ان پیٹھ پر اے حال ناٹھیں کر
آھی ہے کینسر ایں اومنی سنگت ایں ڈاکٹر اے گزوتی ہے تھا۔ انت کہ آنہی آپریشن کنخ بی کر
مہوی۔“

عزیز ہنچپوں پول کھٹھ۔

”ڈاکٹر صاحب تئی خیال ہے پھوال ہے اے سامنیں کہ آنہی ہے کینسر ایں؟“

”عزیز مناں پک ایں کہ پھوال ہے وٹی نادرابی ہے سما انت۔ آخر آں کینسر
درمان آں در غ ایں۔ پر اے بھڑ مرڈی ایں کہ آں سہرانہ لغشیں کہ آں سما دار ایں۔“

”گلڈ شو اے بارواچے کنغا اے۔“ عزیز ہے بول کھڈا۔

”یک سرجنے منی سنگت ایں۔ آنہی گشخ انت کہ کینسر ہمکہ و دھٹھ کہ گوں
آپریشن ہے گیشتر تریں انت۔ نی واڑہ پھوال ہے گوں انکلے ہے ہما باروار اسیں ٹوک ڈسخ
لی۔“

دوہمی روشن عڈا کثر اور عزیز اعذے گوں پہوال عملغ عہ شدغت۔ پہوال ع زماں دے ہموزانشی آ۔ اوڈا کہ سر پیغفت ت پہوال عہ کھدا ناگشیہ سادرشا آ تک۔

”ورنا ایس مڑنی جے حال ایں“ دونیاں شہ پہوال کھدا۔

”پیر ایس دوست آں۔ مسٹھیک اوہش آں“ پہوال بنتے بھیراولدی واٹ۔

بس اے معدہ پچی اے خرا ایں۔

”ناخومعدہ عہ برا اور ایں نان ع۔ معدہ وہش لی۔“ ڈاکٹر شاہ محمد عہ گشتہ۔

”انا دوست اے معدہ باز نہ منو خ ساہدار اے اشی ع کہ ہر پچی و رائیں اوہ ہر شے و رائیں۔ بس جھٹے عہ رنداغدے پہ ورغا کو کارکنت کہ بیار دوہمی وھڑ دے“ پہوال عہ کھدا ان آ۔

ہمشی عہ گشتہ ”ورون نہ منو خ“ ڈاکٹر عہ چتر کھدا۔

پیله ای عہ راست ایں۔ اشی عہ دنیا عہ ہر جو ایں تام آ و رائیں گڑ دے سیر نہ وی، پرنہ وی۔ گشی بیارتی اے۔“ پہوال عہ گشتہ

ناخوبلو پچی عہ گشتہ۔ لاف عہ شدگار بی چم آنی شدگار نہ وی۔“ عزیز عہ گشتہ ہمشی عہ گشتہ ”چم شدی، اللہ عہ انسان رسترو ڈول عہ بس پہ ور غ چرغ عہ پیدا نہ کھدا۔ مارالاف و معدہ سیر دینگی نیں۔“ پہوال عہ گشتہ۔ ”زند عہ محتسد او مراد ہے نیں۔ لاف تہ پہ ھٹکیں نغمی زمی عہ دے پر بی۔ جنسی شد عہ زال حق انت۔ ہمشی عہ ٹاگیش بس ھڑ انت۔ ھڑس انت۔ ھڑ سیر ہانہ زانت او ھڑس عہ حجح حدیثیں“ پہوال بس روان اٹ۔

”ناخو! ھڑس او ھڑ آخ رچوں قابو بی“ عزیز عہ پول کھدا۔

”ٹوک ایش انت کہ انسان انسان عہ ابید مژدم دے اتیں وختیکہ ساحدار بس

ماحدار آں۔ آں بس پچی نے دراں چراں سیر بنت۔ آهانی دوہمی چھ گزرائیں،
چاکلیٹ گزرائیں، شراو گزرائیں، سرفی پوڈر گزرائیں، جری ہندو سوت بوٹ ریال اوڈا لر
گزر آں، فلیٹ و مازی گزر آں، ایئر کنڈیشن او مزج گزر آں، ایئر کنڈیشن او مزج گزر
آں، نوخ نو خیں ماڈل گاڑی گزر آں۔ اے کل مرشی مژدماں ولی گزرنائیں گے آں۔
ساحدار دانیکہ دے ساحدار انت۔ آں مژدم آنی گزرنائی چھ گزرنیں۔ نہ یونیفارے
جان ہے کن انت۔ نہ آں ولی ڈولیں ساحداراں ولی شیہہ او مولڈ تاھیناں۔ ”پہوال بزاں
تقریر کتفاٹ۔

بھے نیام ہے پہوال زامات ہے چانہہ آڑتہ۔ چانہہ واڑ تو تو آھاں او اری ہے پچی
اے فوٹو دے کشتفت کہ یادگار بنت۔

پہوال کم کمی ہے گام آں دے زیر یغاث۔ ولی باروا آنہی ہے بس اے گشنا کہ
معدہ ہے تکلیف ہے سوا چھ نادری نیست ایں۔ وختے کھنداں آڈا کٹر مری ہے گشتفت کہ
براث بس منی معدہ ہے شہ منی بھت ہے درکن چغل دے۔ نہ بی معدہ نہ ورغ چرغ اونہ
درڈ۔ بس اللہ اللہ خیر صلا۔ پہوال بس پہلوان جوڑلی۔“

ما دوئیں دے کھندا غا اوار بیشوں۔ پر ڈا کٹر ہے گنڈتی ولی ہند اے کہ اکریں
نامداریں بلوج زانت کارے ہے گوں ہماں وختا ملاقات پیشہ کہ زند ہے باقی کمیں روشن
متفتنگی۔ بزاں اے سری او اخیری ملاقات ایں۔

نیکھینا آں اندے ناخو ہے گرا شد غفت تہ آں آھاں پھیل اٹ۔ بلوچی
زوان ہے دیسری باروا مجلس پیشہ۔ پچار پیشہ تہ بہوال ہے گشنا کہ او گانستان ہے صدر نور محمد
ترکی ہے دور باری ہے پشتہ، دری او از کبی ہے پچھی ہے بلوچی زوان ہے رادے ملک ہے سرکاری

زوان ۽ دیشیت دینخ پیغامت۔ ایذا اے گیر آر غ المی انت کہ ہماں وخت ۽ بلوچی اکیدنی کوئند ۽ اوغانستان ۽ سرکاری ۽ نیو غاشہ چھاپ پیغامی بنتاک "پاک را" سریش۔ بلوچی زوان اے چھاپ پیغامت کے ہمشی تھا آں دے اوارات۔ انہار دے درکپڑ پر رندہ اہر شے ختم پیش۔ زوار خیس بجوتا رآنی تاہیدار حاکم چوش فتح آں برداو کن انت۔

"ہانا خو چوش ته ہر ہندابی۔ ایذادے بے رنگ ۽ پیش۔ نواب اکبر خاں جئی ۽ دروباری ۽ مس بلوچستان ۽ پراگری سند ۽ بلوچی زوان ۽ تھادانی پیش۔ آنہی حکومت ختم پیش ۽ رند آؤ خیس حکومت ۽ بلوچی ڈیکھ ۽ پراگری سکول آنی بلوچی زوان ختم کھندا۔ پیسے نیام ۽ ڈاکٹر مری ۽ ناخوء راحال داشت کہ منی سنگتیں ڈاکٹر گشغ ایس کہ شوئے آپ یشن ایذادے پیش بی اومن ایران ۽ دے۔ انہ شاد رہاں آں درات اوگوں دوئی سیاد سکواں سلاح سوچ ۽ رندگوں ایرانی ڈاکٹر آں دے گندیث اووئی فیسلہ ۽ ڈرا آھاں معلوم دارکنت۔

پہوال ۽ ہے صلاح وہش آئکھ۔

گاہی مجالس اندے شروع پیش۔ مس ایذ ۽ بلوچستان ۽ سری دھک ۽ آئکھاں۔ باز وہش و شاد پیشگاں۔ مس دوئی اے ڈیکھ ۽ باز یں ہنداں چرغ او گندغ لوٹ آں۔ عزیز ۽ گشتہ "ناخوتہ کہ اوغانستان او ایران ۽ بودنی اے۔ آں دے تہ بلوچستان انت"۔ "حدوست آں دے بلوچستان ایس۔ پر آں مئے ہند ایس۔ اے مئے ڈیکھ ایس۔ مئے کل آنی ڈیکھ مئے وتن"۔ پہوال ۽ گشتہ۔

شوادوئیں مری او گئی اشکنیت۔ پہوال ۽ ہند اوغانستان ۽ بلوچی علاقہ ایس۔

پہوال، بھت ایران، زاہدان، ایں۔ پہوال، دل اور وہ بوچستان، پندرہ
 انت۔ اے منی دل، وتن ایں۔ اشی خان، سام، اشی پل آں سام، اشی گل آں سام،
 اشی ول آں سام، درشک دار آں سام، اشی مژدم آں سام، اشی چک آں سام، اوہوا
 را کل آں سام۔

ڈاکٹر مری اوزیر بکٹی بس بلوچ ایں پہوال، چپ چاپی گندغا اشت اوڑا دل
 ٹک، بازیں سلام آں۔ پہوال، دل مئے بوچستان ایں۔ حماکہ تے آنہی، اے
 بوچستان، ہپت شہید آنی سلام، پیسر کشتعال۔ شہیدت چونائی، ایران، دے بازیں
 بلوچ بیغت۔ پر آنہی دل بزاں اے ڈسھد ایں۔ اے کہ میر جمال خان، بوچستان
 ایں، بیور غ بلوچستان ایں، بالاچ، بوچستان ایں، خان محراب خان، بوچستان ایں،
 نوروز خان، بوچستان ایں، نواب اکبر خان بکٹی شہید، بوچستان ایں، بالاچ مری،
 بوچستان ایں، غلام محمد بلوچ، بوچستان ایں، بے لیکویں گبرو میں بلوچ ورننا آنی رکغیں
 چون آنی بوچستان ایں او گذرا کہ نواب بکٹی شہید، ہشت سال ایں پر نواخ جاناں
 ڈوکی، بوچستان ایں۔ اندھہ پہوال زندگ بیث ایں تھے کلیں شہید آنی بار وادے گال
 گشت ٹنتی۔

مارءتا شیح قدر نیست ایں۔ ٹھنڈوں کہ بابو کریم امن، گوشہ۔

شوا کر او کور ات
 شوا چھ نہ زان ات
 ماجانی چھ نہ زان اوں

دوہی روشن، پہوال، فیسلہ کھذا کہ آں زاہدان، ہرو۔ اوڑا سلاح و سونج،

رند فیصلہ ء کفت اوڈا کمڑ مری ء حال دار کفت۔ گند مری گنٹی ء مولک کھدا گوں اے پکیں
زانست آ کہ فی پنجہ گوں اے پیر ایں بلوچ ء تجی ما تقات اونند و نیاز نے شیو تدی۔

ژراز ابدان ء وخت وخت ء چنچی آ ہکاں۔ تیر مہر سما کپت۔ شہ موڈا آ نبی ء
ولی پی اے کتا و آنی مسودہ ڈا کمڑ مری ڈتک ء راسد انھفت کے چھاپ چھت۔

ڈا کمڑ گوں عزیز ء صلاح کھدا۔ چوناں تاے بلوچی اکیدی نی ڈکھ رانست۔ پر
بھے باروا پک نہ یہث۔ دھما کہ ڈا کمڑ شاہ محمد مری ء ناخویہ ہوال ء کتا و حپت ایں شبیہ و ث
چھاپ کھدا۔

روشے ء عزیز ء شہ ڈا کمڑ مری ء پہوال ایں بلوچ ء باروا پول کھدا تہ ڈا کمڑ ء
بس اکر گشته کہ عزیز پہوال اثر ما کڑ دیش۔ مناں دوشی آ نبی نیچ ء نون ء سرا حال داش۔
پہوال تہ جوائیں بلوچے اٹے۔ ترا مری او گنٹی ء نیمغا ٹرا ہجنو گئیں سلام۔ تہ
مئے نیام ء موجوداے۔

”بے ہی وس“

بلوچستان، تہا سری پیڑتھی ایں کے دنگ، رند نوکری آئی تہماں آئکے۔ اور اتنی زندہ تہبازیں بدمل آتکنگت۔ کبوں بہر چیخت۔ کپلے وٹی پیر کی حلق آں سر آتکنگت اور جی عشباء وسم چیخت پچکے آپانی نوکری ہموزا اٹ۔

شال کے نوکری او دو ہمی آسانٹ آئی بخواہانت۔ ہر کے کہ جمینہ انوکری، سوب ہیا کہ کار بار، خاطر، وسم پیش آں گوں وٹی زاں پکاں شبر، تہباٹ وختیکے آنہی دو ہمی سیاد سکو، براث، گبار یانا خوٹی میتگ آں سر آتکنگت۔

ڈاکٹر شابل دے چوشیں مڑے اٹ کے آں وٹی پڑھائی پیلائے کنگ، رند من شال، نوکری کنگاٹ اور آنہی لوغ، دو ہمی بازیں بجانتی وٹی کسامیں کلی، اشت۔ ہاں ساگی ایں کلی۔ آنہی براث ونا خو ہموزا اشت۔ وخت وختے چراشال، دے آتکنگت۔ آنہی پیر این ماٹ دے وختے میں شہر، وٹی ڈاکدار ایں پنج، لوغ، آئکے او گیشتر، میں شہر، وٹی نوکری، سو گھوات۔ آں شہ چیار پچ سال آں وٹی کلی، اشت نہ دش۔ آنہی، یک پنج او یک کسانیں جنکے اٹ۔ جنک ناسیم اٹ او ہد رنا دراہ۔ ڈاکدار، وٹی جنک شاری باز دوست اٹ۔ آں چوش نہ یہ کہ جنک آئی سرا باز دھیان دینت نہ آھاں گیشتر، دوستی دینت۔ شاری دے وٹی پٹ، باز نزن، اٹ۔ ڈاکٹر شابل کے لوغ، یہ ایس تشاری بس آنہی، گوں چھبرتی ہے۔

روشنے، ڈاکدار، وٹی براث، بہرام، فون آئکے۔ ادا پچ حال ایں۔ بھڑاو جیز مہرتا ایں۔ ڈاکدار، پول کش۔

ادا دو ہمی تے نجیک ایں۔ پر ماث دوست روشن، شہ کمیں نہ راتیں۔ لاف،
دڑ دنی۔ پچی ٹکے واڑت تے دڑ دو ہمی۔ دو ٹکے مناں ٹشتی کے تراحال بیان۔ مرشی من شنگی
ءے شہرء آنکھوں کو حال دینغا آں۔ بہرام، ٹشتی۔

”ادا، ہمیڈا ڈاکدارے گند بلکن چی یورمان دا۔ دوست روشن، رندھن وٹ
دے کایاں۔ کھولء کلاں دے گندال۔ آئی ٹوٹ گندال او گز رکپڑا۔ آئی ہ پناہن،
ایڈا کھاد آنی“ ڈاکدار ٹشتی۔

ہاں۔ منی خیال ٹوٹے وٹ بیا۔ دری کی پیشہ تے ایدا نیا تھے۔ آئی دے پڑتے باڑا
ایں او یدر تر اسنجدی بہرام ٹشتی۔

”بس۔ مس سربیغا آں۔ آئی ٹباڑیں سلام آں دے۔“ شاہل ٹشتی۔
دور روشن، رندھن ڈاکدار وٹی جب عسرائی کلی ٹراہی پیشہ کے ماث اودو ہمی سیا د آں
گندی او گز رکپڑت، تے ماث ٹپے علاج اودارو درمان ٹپھجی ٹشاں ٹبیاری۔

وٹی کلی ٹعلاقہ ٹھہادگ ٹرمع یک چوکی ٹعا است اٹ کے او زا گاڑی اور مزدم
دار غ بیث انت او پول گول کنخ بیث۔ ہے چیار پنج سال پیشی ٹوک اٹ۔ پرنی چیار
دو ہمی چوکی دے دار غ پیشہ تھا او شاہل ٹہمی سماٹ۔

شاہل با ٹکھینا شہ شہرء رائی پیشہ۔ آں گاڑی سرعة ایکاروغماٹ۔ چوک وٹی ڈیس
ٹوٹی چوکی ٹرمع آنہی ٹردار غ پیشہ۔

ایک کف۔ وٹی گاڑی ٹملاش ٹوٹے، چوکی سرعة او شتو خیس سلاح بندیں مژدہ
گشتے۔

شاہل ایر کپتا او مژدہ ٹجپ ٹاندر ٹیا ٹھہش۔ انکو آنکھوں ڈیس اور رندھن رونے

کیس مزے، رندہ اندھے، ہبھی پوکی، سر، آنھی، ردار، پویہ اور پتھڑا، ہماں
پر بچانے، جو شش۔ ایسا اور یہ تر، رندہ آنھی، رونگ، موکیش ملٹھے۔

شش جو ان اس کے آنی ووٹی کی دینیگ، رونھیں۔ اکھر پول گول، اپنے گزر
پڑھ، دینیہ بے، اگ، پورا، ہبھی شہرے، وے نیتھیں۔ یکیں دگے سر، یہ ہندے، ہتاش
ہندے، ہبھی چوں، ہم، ہندے، تااش، ہ آخر پر، گزرا نت۔ پر جا کمی، یہ کاراں آخرا حاکم
نہیں۔ آس پتے، ازت، نانت۔

نیت آں کی، ہبھی پوکی، سر پویہ۔ اے یک مزاںیں، پوکی نے اٹ۔ اے
ہبھی، ہبھی آنی، بجھ، اٹ، ایسا، امزائیں، کھاتے، وے، اسٹ اٹ۔ مورچ دے لبستی،
ہدھت۔ ہبھی، اہ، ہڈ، اہ، ہٹ، اہ، ہٹ۔ شاہل، رازانت کے پتھڑا، جانکھی اسٹ آنھی، ووٹی جیپ
، ہڈت۔ یہ تھیمار، ہندیں مزدے، آنھی، کورا آٹکا، اوپوں ترندی، گشتنی کے ووٹی سامان،
دیکھ، ہبھی، ہبھی، کھانی، تااش، کروں۔

شاہل، ہ نزم، ہوارنی، ہ ولدی، ہ ادھ کے اداں، بے، ہندی کلی، ہ مزدے، آس اودوٹ
یک، ہ، ہنی، ہ اکرے، آس۔ پیٹا، ہوٹے، پوکی، آس، ہنی، گاری، ہ، پکاس پویہ۔ ہنی کش کے
ہنی، ہماں، ہتاش، اے، ہ، آخرا، ہنی نے، ہ نیاں۔

"ہے، ہ کے، کا ات۔ تھی سر، ہیں، تااش، کرنے لی۔ اے، ہند، ہ مز جوانیں، مز نہ
ہن۔ ہنے، ہاٹ، کہ، ہتاش، پن، تھیمار، آرم، اے۔" شاہل، ہ ولدی، ملٹھے۔

شاہل، ایٹ، ووٹی، اون، سر، ہیما، ہاڑا، اٹ کے، ووٹی، ماٹ، ہ، گندی، اندے، گشتنی کے
اے، ہی، اندھا، ات۔ اے، ہی، مز، آس۔ اے، پوں، ہڈ، ہنی، ہ کھٹ کن انت۔

اے ذیکر ئے تی وٹی گئے۔ تے کپی ئے رزیں مزدے اے۔ تر، تلکی مانچی بہ
نیوں۔ تی باروا پول چیج لی گڑا تی فیصلہ لی۔ نی ہیا کات دا اندر چوکی ہو، دئیں مزدآں

گھنے۔

”من ڈاکدارے آس۔ منی ماٹ نادراہ ایں۔ من آنہی ناداری، پشاہ شاہ

ء آتکنگاں“، شابل ۽ گشته۔

”ہر کے کہ اتے۔ نی تراہمیدا ٺینی ایں۔ مزدآں ولدی داش“، شنے افسر جم

ایں۔ مناں گوں آنہبی ۽ ملائینت۔“

”معنے آفسر ٻغتہ اے موکل ۽ ڦوشه۔ ڦموڈ کہ آس گزدی میئے ڌایدا کات دے

تابے۔“

دوئیں مزدآں پر زور شابل گوں آنہبی جیپ ئے اندر ۽ بھڑتا اویک آندھاری
ایں کوٹوئے ۽ تباڈا شتیش۔ شابل حیران اٹ کہ اے پے ٻیغا ایں۔ گذآ آنہبی ۽ باور آتکمہ
کہ ایذا ہر شے پیش لی۔ پتھیار آنی حاکمی تباہر کار ممکن ایں۔ آس شہ دری دنیا ۽ ستغا۔

شابل ماٹ او براث ہیل اشت کہ تاں ڳیچینا یا شف ئے آس ایذا احک ۽ سربی
پر چوکہ سمجھ ایں شف گوستہ او شابل یانا تکہ ته آہاں وزت کپڑہ او دوہمی روشن ئے آنہبی
براشم ۽ ڦوشه۔

شہ ڦموڈ اشابل ۽ لوغ ۽ ڦون گئی۔

”ادی۔ شابل ۽ ذی ٻانگھینا ڪو شتفقت کرائی پیش پر آس شف وروش گو زغا
رندوے دا نیکہ ایذا اسرنہ ڏوشه۔ آئی حال باز خراویں۔ انہ آس سوبے ۽ سو گہانت۔ ت
ماشمیدا بیا اول“۔

"ادا۔ شاہل تے ذی بانگھینا شہ ایڈا شوے تک ئے رائی پیش چوں دا نیکہ سرنہ
ویش۔ دو شیء شے منی ہما ماذوریں چک دے نادرائیں مس ایڈا اشاری ئے ابا جاچ کنا۔
تے دے ہمیڈا پول کن،" شاہل ئے لوغی ئے گوں ولی وسرزا تک ئے گوشتہ۔

"ادی تے مناں وزت ئے پرینستہ۔ مس سماء کنا۔ اللہ حیرا کنا،" شاہل ئے براث

ئے گوشتہ۔

شاہل ئے لوغی نمبر ئے شاہل ئے سنگت آں شہ شاہل ئے باروا پول گول کھٹھ۔ پر کے
ئے دے شاہل ئے سماںہ یت۔ ہر یکے ئے بس ہے خیال اٹ کہ لکھی ئے رو غی وخت ئے نوانکھ دگ
ئے ہندے ئے تانہارتہ۔ اوذا بہرام حیل اٹ کہ آخ مرڈے۔ رو شے دوئے کے سربی۔
اوذا شاہل وٹ ئے دار و خیں مرڈم آں پدر گشغے کہ مناں یہ دھکے ئے نزیخیں لکھی ئے
برات۔ او دامس ولی ماث ئے گنداں۔ رندابے شک مناں گڑ دینے بیار یا یڈا اتنب ات۔
ماکسی نوکر تہ نوں۔ دموز کہ مئے صاحو ایڈا نہ یے۔ ماچپی کھٹھ نخنوں۔ آہانی
بس یکیں ولدی اٹ۔ شاہل ئے بزاں بیچ سماںہ یت کہ ٹیڈا دراچے یتھیں۔

بہرام دو ہمی رو شااغدے شہر ئے شتہ کہ شاہل ئے جاچ ئے کنت۔ پر آئی سماںہ کتہ۔
آں گندلی ئے اٹ کہ نواں شاہل ئے دگ ئے ایکیڈنٹ پیشہ یا کے ئے پزرے ئے بھڑتہ۔ آہنی
دل ئے بازیں خیال پھیڈا گنا اتنت۔

بیکھنا آں گڑ تو دتی لوغ ئے شتہ۔

دیر شف ئے بہرام ئے سما کپتہ کہ ماث چپ ایس دانہہ کنغا انت۔ آں تکھائی ئے یا ز
آں گکوماٹ ئے گو راشہ۔

آئی حیرت است ایس، بہرام ئے پول کھٹھ۔

”آبا۔ نی منی منزل۔ سر پیش۔“ ماث ۽ حاشا نا جوا ودا شے۔

بهرام ۽ دیش ماث باز ڏکھیا ایں۔ ٽکھائی ۽ وئی اوئی گز و گھٹتی۔ اوئی ٽکھائی ۽ گز ٻڌو وئی وئی گز را آ تکه۔ آ نہی۔ انشغ ۽ سراوست ایر ڪھمو گوشتی۔ ”چاچنِ اللہ حیراء کوت۔“

”نشار۔ نی چھر ٻمیش انت کے بس ٽیرا و آ رام ۽ گولِ اندھو ۽ دیم ۽ خرب ٻال۔“
مات ۽ ولدی داشت۔

بهرام ٻها وخت ۽ سکبرتہ کے ڏو لے ۽ شہر ۽ شہ ڏاندارے بیار آس۔ پڑ آ نہی
مات ۽ گشته۔ ابا شاہل دے ایذا نیں تدے روغا اے۔ کھے منی سراندی ۽ نندی۔

بهرام ۽ ماث ۽ پاڙ آس کپتو گوشته کے آئی ترا ٽیر مہر ایں مس نی روائ پڑتے
درمانے۔ ڏاندارے کھاراں۔

ابا درمان آئی وخت شش۔ آ نہی ۽ حلشا نا گشته۔ ابا شو ارا کلاں منی حق بشک
انت۔ کلاہ کلا ہیں ہے ٹوک کھخو آ نہی۔ او باسی آئی دینخ شروع کشے۔

بهرام درادر کپتہ او ٽکھائی ۽ یک بھاڑوئی گاڑی ۽ کپتو آ تکه۔ ٽکھائی گوشتی۔
آئی بیا ترا شال بسراں۔ ٿي ضرور در راه بے۔

ابا مناں گوں آ رام ۽ مرغ ۽ بل۔ مناں چجھے ۽ ڏھواے برے۔ بارے مارائی
بوں او شاہل ایذا بئے۔

بس جزاوں۔ آ نہی ماث باز زر آ کی سر ۽ زر ڙتو گاڑی ۽ سر ۽ سپینتی اور ای پیشہ۔
مات ۽ حال ورشه خراو بیانا۔ ساہ شنداي ٽنگ بیانا۔ گاڑی دے تاں چوکی ۽
کلات سر پیشہ کم بهرام ۽ دیش کے ماث ۽ ساہ ۽ گر ڙاٹ ایں۔

"آئی۔ آئی۔ آئی" بہام اور رہا رہا۔

ماتھ، نانو از تک کر آئی۔ آئی ماتھ، آئی۔ "آئی، آئی، آئی، آئی، آئی، آئی۔"

آئی، ڈکھیا میں۔ آئی ساہ، ڈکھیں۔"

"آن۔ بیک کے نزدیکیں شہر میں سر بول۔ ہلائیں ہلائیں، ہلائیں۔"

روئی۔" بہرام، گوشہ۔

"او۔ منی کوشتی، گر۔ آئی، دوئی ڈکھیا میں۔ ہمایشیں، مانی، ہیں۔"

مراد، ہمیں ڈول، بہرام، گوشہ۔ تکوشغا اے۔ تکیں سانی، دوں لیں" بہام، ہلائیں۔

راضی پیش او گاڑی دگ، کندھی، دارائیں تی۔

ماتھ، تکا دشی۔ آئی ساہ سرسری، او جکانا سرا غیث اور رڑاٹات۔ بہام

بغایش او ہرم تی۔

مراد، تھر ماس، گلیں آف کشو ولی چاچی، دوف، ورنانے، ویں کھڑھ۔ پڑھنی

ک آف شہ گٹ، جہل نہ روئیں۔

بہرام، دے نی ساکپتہ کے ماتھ، اخیری وخت آتکہ بہرام او مراد دوینا گلمہ

پڑھنے شروع کھھ۔ جھٹے، نند، ٹیش کے ماتھ، گڑاٹ بند پیش او بیار غی چپ چاپ۔

دست دشی، اوئی کھٹی کے ماتھ سر نہ یاتکہ۔ آئی بس چپی، ماتھ، چم بند کھفت۔ یا ذ آئی

سر، دست تے ایر کھفتی۔ بس یک دو پڑی انزی، کچھ تے آس یہ تیغ یہ۔ مراد دیما

آتکے او ولی چاچی، ڈیب بستھتی۔

ماتھ، اے سانہ، ہٹ کے ہے دگ، او اواری، اصل لاگ، کلات، بھت،

آس پلو، آئی شاہل موجودت ایس او، بچا گڑ دعو، گواٹ، ہتا شاہل، وہش۔ بو اوارانت او

آنہی اخیر ساہ گوں ہے بوآں اوار چنگھیں۔ ناکہ شامل ۽ چیخ سماٹ کے یک بھتے آں ہکا
آنہی مکبین ماث اخیری ساہ آں آسایفا ایں۔ بزاں کہ ماث ۾ روح ۽ حب ات کے
آنہی ۽ دلی حیاتی ۽ اخیری ساعت دلی چیخ ۽ نزدیک ڳواز ڀنعنیست بہراماء گازی شہزادہ
گز دینتے اووٹی کلی ۽ آنکھوںی ماث ھند کھشہ اوں پڑاں نہتے۔ آنہی ۽ ہمکہ ساکاروں
نہ داشت کہ شبرء شامل لوغ ۽ ہے حال داشتی۔ دوہمی روشن ۽ آنہی ۽ مراد شہر ۽ دیم داشت کے
برو شابل ۽ لوغ ۽ فون کشت۔ آنہی ھیر مہر ۽ پول ۽ کفت او آنہی ۽ آئی ۽ سرعنہ آنچ ۽
حال دے دا۔

بیکھینا مراد گڑ تو کلی ۽ آنکھ۔ آنہی حال کپتہ تے مراد ۽ حال داشت کے ادی ۽ حال
داش کے دو شیک ۽ نامانی ۽ دزدے کپتہ۔ مس شامل ۽ یک سنگتیں ڏاکدار ۽ پھیرا
ڈسٹ۔ آں شتاوی ۽ اوذا آنکھ۔ شاری وٹی امراء اسپتال ۽ بھڑتی۔ منی براث دے پیچی
نمیں۔ پر علاج و درمان ۽ پداہم آں اثر ماکڑ پیش ماسلاج کھذ و آں ایدا ھند کھذیں۔
مارا ڏاکدار ۽ حال داشت کے اخیری وخت ۽ ابا۔ ابا گشخ ۽ اث۔

یک ڏکھ چک ۽ جاتیخ اے۔ دوہمی ڏکھ چاچی ۽۔ گذاء ڏکھ دے وٹی
ھند اکہ شامل ۽ چیخ سماں۔ الا ہے ھذا مئے پے امتحان گرغا ایں۔ شامل دوہمی روشن ۽
شہر ۽ نیغارائی پیش کے برو ولی نشاراء دلا سودا او آھاں ولی چیخ ۽ گلی ۽ بیاری۔ ہماں بیکھینا
شابل اوذا سر پیش۔ نشاراء بہرام دیشومو تک بنا کھذ۔ بہرام ۽ آنہی دلا سو گشتہ کے ادی ھذا
ڪاراں مئے چیخ دس نیں۔ ڏکھ وخت ۽ ایکانیا یاں۔ اوار بیاں کا یہت۔ مارا بس بہر کنھی
ایں۔

اوا۔ مس ڌوٹ وٹی براث ۽ چیخ ۽ بانگھا تیار اٹاں۔ ٿـٽـو داشتو ایدا آنکھ

اے۔ شاہل، اوڻ باڳ، گشتة۔

”ادی! روڻ تے شذا۔ مناں استینانی خیال گنجی ایس۔“ بہرام، گشتة۔ بس
بانگھا اواری، روڻ۔

دو ہمی روڻ، شاہل، اوڻی گوں وٺی پئے، براث او مراد، کلی ۽ تک رائی چیخته اور
بیکھینا ہموز اسر چیخته۔

وختکه شاہل، چیچ سماں یت که بے پھیں روڻ آنی تباچے پیش۔ نہ فوکری نہ
لوغ اونہ هملک اے چیچ سدھا اوسماء اے اث۔

ہمشتمی روڻ، ڪلات و چوکی، ۽ افسر سرپیش۔ شاہل، خواست کھذا کہ آنی، ۽ دولا
کات کنال۔

مزدمے گشتة کہ آں وٺ حال دینتی۔ شاہل ملا کاتی ہیٹھی۔ افسر کرشی سر، نشی
اے۔ شاہل، سلام کھذا۔ افسر، جواد دا ٿو گشتة کہ مناں میں ستری، ۽ کلیں حال داش۔
مزدم، سماں وی کہ کئے، کئے انت تے یک عزت داریں ڈاکدارے اے۔ ترا کمیں
دز کمکی گنجی اث۔ بس نی ھر پچی کہ پیش آں پیش۔ ٿموش او معاف کن۔

”اُشی ملوا یس کہ نی مناں روغ، ۽ موکل ایس۔“ شاہل، ٻوک نہ ودھینتے۔
”بالکل ڈاکدار سا حاوودست دا ٿو موکل کھھتی۔“

شاہل شہ اوڙا درکپتو پندھ جنان آئیم کلا کے، ۽ وٺی کلی، ۽ سرپیش دیٹھی کہ مژدم
درائج آں نشی آں۔ دل، ۽ ترنس۔

ہموز اشد و سلام دا ٿئی۔ بہرام، ڪڑو پیشو شاہل بھاگنکر کھذا او بس رسائیتی گرینج
آ۔ شاہل بے گشخ، ۽ هر شئے، ۽ کئی پیشے۔ اے سماں میٹھی کہ اواری، ۽ دودوست ایس مژدم ڪڙو

ہیں آں۔ آں کہ ہماہانی مالج ہے درکش آ۔ ہماں دے فوت پیشنا و آ جھی پچھی ہے دوستیں اور
لگوئیں جنک سیمک ہے دے ولی چٹ ہے اوغ "شتو دیر دیرانیں حند ہے وہم پیشنا۔
پر دویرانیں گورستان آ۔ نہ بہرام ہے حال گر غ ہے ہوش اٹ نہ شامل ہے پول ہے ساراٹ۔
مراوہ شامل ہے حال اٹتہ۔ حال وال ہے تہاہر شے ہے ما کپتہ۔

بس چپ چپاتی آ۔ نہ بہرام ہے کوے کشته بلکہ شامل ہے شہد ف ہے پچی اے گشته
ہے تیغادھک دویل بس دل ہے سرا داشتیش۔ دل ہے کھمیں غم بس دل ہے سرا شک بنت پر
بین در کا بنت۔ نہ دیر بنت نہ گار بنت۔ چوں ساڑت بنت۔ ہمیشی ہے بس شامل ہے ماٹ
اویس مس دل آ۔

شامل تفرود ہے کہ گشتہ۔ گام زڈ تو لوغ ہے شذ۔ جھٹے ہے نشتو برات ہے پچھی ہے ولی
پٹ دیر کی جیر انڑ ہے شذ۔ ماٹ و چک کہ اوزا اھندا بخت۔ آھانی سراندی ہے گشتہ۔ دست
تہ بہرام ہے پچھی ہے کڑو کھذ گشتہ۔ پر دعا ہج سدھ و سانہ بیٹ۔ بس نشی ہے پیشہ۔ نیٹ بہرام ہے
دستا کپتہ کہ تہار کھغیں۔ بیا کہ فی بروں۔ شامل ہے دف ہے شہد در کپتہ "اذا۔ آئی اویک ہے
ایڈا الیکا بلاں"۔

بہرام ہے بس شامل دست ہے گپتو گڑو کھذ اور ای میثغت۔

"مارا دے ایڈا آ لغتی ایس۔ پر کڑ دے پچھی آ۔" شامل ہے گشتہ۔

شف ہے آں و پتہ پر چھاں و ھا و ھجی نہ بیٹ۔ بس ہے سوچ و پچار و خیال۔ دو
دست آنی جتا بینخ ہے کھمیں غم۔ زورا خانی زورا خانی، نزورا آنی نزورا۔ مرک وزندگتہ حذاء
دستیں پر اے دنیا ہے زوار خ کہ ہر وس دواڑتی دارتہت ہم شانی زوار خ دارو خ کس نیں۔
آخر ایڈا اسلام داریں زورا خانی زورا خانی دارو خ کس نیں۔ شف گوں ہے سوچ آں

رہا۔

وہی رہا، آں تے، نئی اے۔ ملکہ امداد۔ ہے۔ یہ آں

نہ۔

شامل، بس اے۔ کہتا ہے پنی کہیں اٹھ آں کہیں ایں آں

دے بی۔ دنیا، پوش بی۔

بیکھینا شامل انہے گورستان، ہند۔ ماٹ، کور، پاؤں منشتوں، ہائی۔ قار
کھڈا۔ رندہ سیمک، گور، سراندی، ہائی اوولی دست، گور، سرادست، ہنپاں ایکھڈا کے
آنہی سرادستی، سہرا کنخ ایں۔ دیرے، رندہ آں گڑ تو اونٹ، آنکے۔ فی دے آں چپ
چاپ اٹ۔

دوہمی پانکھینا شامل وٹی جیپ، سراشد، لونغ، رائی پیش۔ کس، عحال، ناٹھی کے
تاں پلوارونغا ایں۔

گورستان، نیشنی آشہر، عتک، عرائی، نیش۔ کمیں دیر، چوکی اٹ۔ ہمودا آں ساگی
ایں دو، میں سلاح بندیں مژد، اوشتالی، عاشت۔ شامل، جیپ، داٹوار، کپتہ۔ دو، میں سنتری
آلی، نیمغارائی، پیشخت۔ شامل، عجھ، نوک اے نہ کھڈا۔ سری مژدم، عسرافار، کھڈا، او
کشتنی کہتے منی ماث، عمت اے دوہمی، عسرافار، کھڈا، کشتنی کہتے منی سیمک، عھندا اے۔
یہی سنتری اے کہ پدھر پیش تھا، چٹو کشتنی، ”تھے منی مٹاے“۔

ہماں، وختا شہ پلوے، سلاح بندیں مژدے، شامل، عسرا برست اے فار
کھڈا۔ شامل، ہما وخت، عروڈ، عسرا کپتہ۔ شہ جان، عھون رواں۔ بے ساہ، وسا بے وس، و
وس والا اواری، عکپتی، عاشت۔

”درمان وارمان“

باران شہ شہر ۽ چی اے دیر یک کلی ۽ رتھو خا اث۔ روشن ۽ مزوری کھٹ
ائی ھر چی کہ دست کپت شہ ھماي ۽ لوغ ۽ گزارہ پینغا اث۔ آنجی پیر ایں پت ۾ ماٹ،
لوغی او دوساریں چک، یک ڳچ او یک جنک اث۔ پھنخ سال ۽ جنک شاری او سے سال
ٻنج میران اث۔

ڏکھال ۽ سوب ۽ دو سال شہ وٺي ڏسخه ۽ شہرا او ہمی تک آں شذخت۔ بھے
وخت ۽ سرکار یاد ہمی گل او ڈل مئے ۽ دے آھانی واھرا او دز گیر نہ کھدا۔ آنجی یک
برائے عید دے وٺي چک چوری آنی ٻچي ۽ ايدا آتکفت۔ آں دے ھاں ڪلی ۽ باران
۽ لوغ ۽ شہ چی اے دیر رهغا اث۔ آھانی سیاد و سکو دا یکه آں میگ ۽ اھت
آں بانگھینا حب ۽ شہ وٺي لوغ ۽ در کپت۔ سجه ایں روشن ۽ مزوری کھدا او بانگھینا گز تکو غ
۽ شذ۔ وخت وختے ۽ لوغا گز دغ ۽ چی ۽ دیر دے بیث۔ چوش ایں وخت ۽ آں دگ
۽ سرا او شتو خیں پولیس والا آں داشت او بول گول کھدا۔ وختے آندھے آنجی گندھ دے
ٿئت۔ آنجی ۽ ہے ٹوک بازنادھش مان آ تک کہ دو ہمی مژدم دے ھمیزا ٿا گزانٹ پر
پولیس والا ھما ھاں تھے دارتت۔ یک ٹوک اے البه زرور است کہ آنجی ۽ ریش، درلیس او
پنکاشہ ھمال ھند ۽ دو ہمی مژدمائی کڑ دا ث۔ باران وخت دو یلا ھے ۽ شہر ۽ وٺي سردار ۽
اوتاک ۽ دے شذا گوں حال وال ۽ سکی او معلوم دار بیث۔

ٿا سے روشاں باران ۽ جنک شاری ۽ تف او جھک اث۔ شاری ۽ تف و

وہی اومان آنکھ روز پڑ بخ نہ آ۔ تپٹ و آنہی کھنڈاں "ابا پاک" کرائیں تف ایں ہامہ،
بری"۔ باران وٹ دے وزت مند اٹ۔ و پچا آ۔ ہماں بتا شاری زڑ تو ٹھی اونٹ،
زینخ ۽ ڏانڈار ۽ وار وجاہ ۽ بھڑتی۔ ڏانڈار دور اخ آں گندھ۔ پیاے وٹت ۾ رنہ
باران ۽ بار و آنکھ تھے آں چک ۽ زڑتی آ اندر اشدا۔ گھنٹی کہ ڏانڈا سما ڻوٹی چک،
شو شو نصیں تف ایں۔ جان آس ڏول ۽ پیتی ایں نی۔ جوائیں درمانے دی ڏاکڑ، تھی،
داں چک و چکا س کھذا یک شیشن اے جھنٹی او گلڈ چٹے ۽ سراچی اے درمان لکھنودا ٺغٹتی
او باران ۽ گھنٹی "چک بھڑی ۽ نادرہ ایں۔ میں شیشن تھ جھٹھا اے درمان آں تکھائی ۽
شہ بازار ۽ گراود دوکلاک آں رندورا گئی اوداں بانگھا ہے وخت ۽ ہے ڏول ۽ کن۔
ہے درمان آں زیست بیار نتھ جک ۽ باز خطرہ ایں۔

باران ۽ شاری لوغ ۽ اشتہ۔ ہماں وخت ۽ شہر ۽ بازار ۽ تک ۽ دیم کھذا کہ
درمان آں گیڑت بیاری تکھائی ۽ شاری ۽ ورا گئی۔ رکشہ ۽ سراشدا۔ درمان گپتو شتاوی
۽ گڑتہ تکھائی ۽ لوغ ۽ سربی۔ شف کپتھ۔ اے وخت چھ بس نیستہ۔ چھ رکشہ والا ۽
دے کلی تک ۽ روغا تیار نہ یہ۔ باران ۽ بس اللہ عنام گپتو بھیڑ جھٹھ کہ بس تکھائی ۽ لوغ
۽ سربی اودوٹی جک ۽ درمان آں ورا گئی۔ آں گشکرہ رمغ اے۔ آں رو ان اٹ کہ ہے
نیام ۽ ہماں کرو گورا امزائیں ترھکائے آوازے آنکھ۔ ترھکا ٿا ڏغار لڑزش۔ پر باران ۽
ٿادھکایا ترھکا آں چھ کار نہ یہ۔ آنہی ۽ تر نت وٹی لوغا سر بینخ ۽ گزٹی اٹ تکھ
شاری ۽ درمان آں ورا گئی۔

باران ۽ دیش کہ رو ڏ ۽ سراپولیس ۽ بازیں مژدم گوں ہتھیار آں اوشتاتی انت۔
آھاں باران داشتہ۔ پولیس والا آنی پچھی ۽ دوہمی درلیس بندیں لشکر دے اوشتاتی ۽

ات۔ باران حیران دے استہ او پر یشان دے۔ آنھی ء شاری ء گنزوئی اٹ۔ یک پلوں
والائے ء دھڑ کو دیاں ء گشته ”بم پر یشو نی پکو پچد یفا اے۔“

من تے شہ درمان ء دوکان ء درمان گپتو ولی لوغ ء رونا آں منی جنک تادراء
ایں۔ ”باران ء دست استغال۔“

”اے جوا گمیں نیموں اے۔ درمان آں دست ء داشتی آہمب ء جن۔ انه کس
اے گیڑت تے گش که درمان آں لوغ آبرغا آں“ پولیس ء گشته۔

”مس راست گشغا آں سا گمیں۔ منی باور اکن ایت۔ شماوٹ درمان ء دوکان ء
ڑاجاچ کن اے۔ من ڈاگدار چٹ دے گون ایں۔“ باران ء دجمی داشہ۔
تئی تلوایں کہ مار درمان ء دوکان ء بروں اوئی سنگت سے یام ء گڑ کن انت۔“
پولیس ء ترندی ء گشته۔

”مس ایکا یاں گوں مس بچ سنگتے نیں“۔ باران ء گشته

”کلیں دزاو دھاڑ میں دے چوش گشت“ پولیس ء زھرنی ء گشته

”گندے شو امناں ایذا داشتی ء اے۔ لوغ ء منی جنک ء الابے پے حال
ایں۔ شو ار انہ منی سرا باور نیں تے منی پچی ء منی لوغداں بیاں مس اے درمان آں وتنی
لوغا مرکناں۔ رندابے شک مناں گرات۔ من شوے پچی ء ووت کا یاں۔“

پر باران عینج درخواست بے کاری ء شذہ۔

”تئی ہے ٹوک ء شہ ہے سہرا بی کہ تہ مزائیں دھشت گردے اے۔ تہ مارا
ہموزا ہما کہ بر غ لوث اے کہ مئے سرا جلوکن اے۔ مرثی تے مئے دست ء نہ رقے۔“
یک پولیس افسرے ء گشته

”ادا شو اچوش کن ات کے اے درمان آں منی لوغ آ پچائی نت۔ من یہ ہوئے
دست ء آں“ باران لوٹھ اے کے درمان ڈولے ء اوغ آ سربی۔

”ما سر کارء نو کراوں کتی“ یک ہتھیار بندیں زوارے ء دھڑ کو داش۔ ”نہ ولی
دریں اور وشم آ دھنگر دے گندغا کا یے۔ تا اے ڈس کہ کھے تی گنگت آں نہ تراواز
اوں۔ اوذات اہر شے ڈسخی بی۔“

”باران ڈکھی اث۔ اکھر دیر دار غ ع سرا آ نہی جان ء آس مان آ تکہ۔ یک
نمیغ ء اشانی رذیں ٹوک تووار اشت۔ دو ہمی نیمغا شاری ع وزت اث۔“
”اغہ مناں دو ہمی دیر ء داں داشتہ تہ منی شاری روٹ شہ زندع دیر او مرک غ نزی
بیان آ۔“

آ نہی عقل ء ہے کارداش کہ نی ہر ڈولے کہ بے لی شاید اگر کناں وٹ ء کشاں
یک دھکے ء لوغ ء سر باں۔ درمان آں ولی لوغی ء دیاں۔ پھذا بل کہ مناں گران،
جن انت یا پا ہو دینت۔

بس گوں ہے خیال آ لشکر ء نیام ء ٹارمب زڑتی۔ پولیس والا آں یک دو
کو کار کھذ و حکل داش۔ باران ء چھ سدھ او سانہ یت۔ پولیس والا آں باران ع رندا شغ
ھند ایہ بارغی کلا شنکو ف بر سٹ اے فار کھذا۔

پیش ء باران ء ساہ داشہ یا شاری ء یا بلکن دو میں ناں یکیں مہل ء موکل کھذا
کے زانت۔

باران ہموزا کپتا او ساہ داشی۔ تیراے درمان ع ونگ آں دے مان آ تکہ
درمان آ نہی جان ع سرا تکنخت۔ سہرا ایں درمان، سہرا ایں حون دو میں سہر غاں او ر بیو یک

گریوے ۽ لوغ تھار کھذا۔ درمانے آئنکه ساہ رکھنی آ، دوساہ گپتخت ائی۔ شارمی ۽
دے ہماں وخت ۽ ساہ داشہ زوار خیں کشذ ہماں ڈاکنے یوں کنت۔

دو ہمی روٹ آحالاتک آس حال اٹ کہ یک دہشت گردے ۽ رابم تر جکا ہرنہ
تنخ ۽ وخت ۽ جنخ پیشہ او اشی سراپولیس ۽ ستا کنخ پیشہ او پچی ۽ انعام دنخ پیشہ۔

”ھانی بس مرید ۽ غفت“

مراود دوزادہ جماعت آنی وانغ ۽ رندو ٿی کلی ۽ سکول ۽ ماشرمان آئکه۔ سکول دوکو ٿواشت۔ نہ حاویلی ٿي ائی نینکه چھن ٿي۔ شہ پکجی جماعت ۽ گرداں پنجی جماعت ۽ کل گیت چک سکول ۽ داخل اشت۔ سکول ۽ یک دوہمی ماشرے دے استه۔ مرا دیکش کہ سکول ۽ ہیڈ ماشراث۔

مراود سکول ۽ آنگ ڳوں سکول ۽ آنہی چک آنی گہتری ۽ کارآں مان آئکه۔ ہر روش سکول ۽ آئک ۽ پیله ایس وخت ۽ چک آں درس داٹي۔ چک آں آنی گشت کہ سائیں تینی ایذا آنگ ڙاپیش ماہفتہ لافا بس دو سے روشن ۽ پڑھت باقی تیونگیں روشنابز اس موکل اث۔ مرا دعے ولدی دا ث کہ یک ته پیشاش جماعت آں په ما بس دو استاذ اوں۔ اونچ گذ دے ما موکلاں کنوں ته شوے پڑھائی چوں دیمارو ۽ سرجمبی۔ مرا دعے اے چک دے منے کلی ۽ غفت۔ شہ ماشری ۽ ابید دے مے سراچی ۽ فرض استانت۔ اشی ۽ منے فرض لیک یا منے چک آنی سراچق۔ مارا ید رہئے ٹوک نیا ۽ دارخی است۔ باران ۽ پچھئے ۽ ته ہے بندش چٹی ٿي اث۔ آں وخت وخت ۽ سکول ۽ نیا ائک۔ مرا دعے آنہی پچھ نہ گوشت بس اے صلاح داٹي کہ ہماروشن ۽ کہ سکول ۽ میائے مناں پیشا حال دارکن ٿنکه ہماروشن ۽ جماعت ۽ چک آں دے سنجال آں۔ نیٹ باران ۽ دے مرا دعے نیمغا دیشو ہموشی سکول ۽ آنگ شروع کشت۔ کمیں وخت ۽ رند سکول ۽ طالب آنی لیکو داں سی ۽ پنج ۽ سرپیشہ۔

مراد نے مزدہ سکون و چکر ایسے عناصر کو بھی مل کر جانشینی کی۔
 اپنے سب سے پرانے دوستوں میں اسی ایسا صاحب تھا۔
 جو اپنی دعائی و فتوحی اور ہمارے مددگاری کے لئے
 سب سے پرانی و نایاب ترین وسائل میں سے ایک کے لئے خوبی دیکھتے تھے۔
 اور پڑھنے کے پڑھنے کے لئے ایک کوں میں مل کر جانشینی
 کی کامیابی کے لئے اپنے ساتھ کردا رہتا۔
 اسی سے اپنے ساتھ مل کر اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اپنے ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے
 اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے اسی ساتھ مل کر جانشینی کے لئے

مرا دعویٰ پٹھ نہ براث و دُریہ عذغار عسرارا ہک ایشت۔ آنہاں کوں ؟ اس دل
 میں آں مرا دعوہ را پڑھائیں یہ۔ مرا دعوہ دبھی، یا زدھی نہ دو از دھی جماعت پڑھنے نیام و نیں
 شیر و آزوے پکے آں نہ یوشن پڑھائیں۔ آنہی نہ وظیفہ دے ملٹ۔ بے آمن،
 زر آں گوں آنہی نہ پوٹ یک موڑ سائکل لے گپتگث۔ فی ہے میں کلی نہ آنہی نہ باز کار
 نہ آنقاٹ۔ مرا دعوہ کلی نہ تھا یک کسائیں ہٹ لے بو تکفٹ نہ بھشی واسطہ آنہی نہ عمر
 موڑ سائکل نہ سراز اشبراء مڈی نہ سامان گپت نہ آڑت۔

مرا دعویٰ سیر آنہی پٹھ نہ ماث نہ پڑھائی پیله کنخ نہ زیث رند کھذ غت۔ آنہی
 لوٹ بانک ہائل آنی دیر ایس سیادے اٹ۔ آس دے وڈیریہ عرا ہکے ہجک اٹ۔
 بھت، بالاد نہ دروشم نہ باز زیبا نہ سنبھدا اٹ۔ کلی تھا تکاں چھی زیخنا ہائل نہ مٹ نہ
 بیٹ۔ کلی نہ زانیفا آس آنہی زیبانی نہ ستا کھذ نت۔ لوٹ کارانی تھادے آں ترک لے
 اٹ۔ ولی وکی نہ ورک نہ خدمت نہ دے ہروخت تیاراٹ۔

مرا داے ڈول نہ وٹی کلی نہ یک کڑ دایں مژدے اٹ کہ آنہی نہ ولی لوٹ بانک

ءے رابس یک شف روٹی کا رکن خیس ز ایریفا ۽ دیشیت ۽ یونیورسٹی بلمان آنہی ۽ راوٹی ڈولیں یک انسان نے زانته۔ آں یک گامے ۽ دیکٹر اھٹھے۔ ہر شف ۽ پکمیں وخت ۽ کتابو ۽ کالپی حائل ۽ دست ۽ داث ۽ آں پڑھائیت ٿی۔

روشنے ۽ حائل ۽ مراد ۽ گشتہ۔

”واژہ ۔۔۔ منی کار بس تی لوغ ۽ دار غ ۽ تئی خدمت کنخ انت۔ مے کلی ۽

تاں ز ایریفا پڑھتی ۽ انت کہتا مناں پڑھائیفائے“۔

”حائل“۔ مراد ۽ ولدی واشه۔ ”سری ٹوک ٿے ایش انت کہ ترا مناں واژہ گشغ ۽ چج گز نیں۔ بے شک بلوجی باز جوائیں زوان ۽ ڀم اشی ۽ سیادی ۽ اکھر ایں شرف است ایں کہ سیرا ایں مژد ۽ لوغ واژہ ڳز ایریفا ۽ لوغ بائک گشغ ٻی۔ ایشی مظلوم ایش انت کہ ایکا مژد لوغ ۽ واژہ نیں بلکن زال دے لوغ ۽ بائک انت ھا کہ من ٿے اے زان آں کہ ما یک ساہ ۽ نگت اوں۔ بھے سوب ۽ من لوٹ آں کہتا چھی ۽ پڑھئے تے مئے چک دے ٿا شروع ۽ پڑھن ٿا لکھا انت“۔

حائل ۽ شکلی بیث ۽ گشت۔ ”پھر میں چکے تے بی“۔

مراد ۽ اردو ۽ پنجھی ۽ انگریزی ۽ سری کتابو دے حائل ۽ پڑھائیت۔ الف، بے ۽ اواری ۽ اے، بی ۽ وانچ دیمار وان اث۔ ایچ یا ھکہ آ تک تے مراد ۽ یدرا صلیں لوز ۽ ھند اگشت ”ھے ۽ ایچ ھر دو ۾ منی حائل بنت۔“

”مراد نی تے مناں پڑھائیغ ۽ ھند اشاھری کنغا ۽“۔

”اناں حائل۔ بھے دو ۾ حرف آں ٿا بس حائل ٿبیت۔ بھے پیله ای ۽ راست ایں“۔

”انہ حاصل انت تگدم، مظلوم مراد انت“ حاصل، بر شکنہ ان گشت۔

”ایج کے مراد ناں۔ بلکن حاصل، مراد مند یں مرید“۔ مراد، گشت، حاصل، بس

گندات۔

کمیں وختے، تبا حاصل میں کلی، یکیں و اندھیں زانیدا اٹ۔ آنی، بزی پانی،
نبید غی، سستا، پیشاڑا ست۔ مراد، حاصل، گشته کے نزیخیں اون آنی جنک ایں پیپ آں
یا نوٹی اون، ام کمیں و اینیں یئے تچکر جوان بی۔

”بے کارمنی دست، چوں بیٹ بی“۔ حاصل، گشته

”حاصل۔ حق گرانیں کارے نیں۔ ہما کتا و کر تے وٹ پڑھفت۔ بس بیں
ترا پڑھائیں بنت۔ انه منی حاصل، دست، مئے جنک ایں چک میں کم پڑھدا ہست،
پہنچوں ایں ڈوک نے“۔

”جو ان ایں۔ سری یک خود و کتا و میں پڑھائیں کنان،“ ساق رانی پڑھ۔ پی
بوروش، ارنہ حاصل، ووٹی اون، نزیخیں حملک آنی جنک پڑھو نیغ شروع، گشہ، امیں
وختے تبا و جنک پڑھغا پا آنی اون، آتکن۔

کلی، زانیدا آں ٹرا نزیخیں جو، آف آزت۔ مراد، حاصل، گشته کے آف
ڈنارے۔ قی بندا آف، مس کار آں۔

”اے چوں بی۔ کلیں اون، آنی زانیدا آف کارانت، اے اون، آف
ڈنارے۔ ہر کے چتر، کنٹ“۔ حاصل، گشته۔

”ہر کے ہر چی گئی بیل کے گئی۔ دری کارمنی سرایں۔ ہما کے آف دے مس کار
آں۔ آخڑم و میں سائکل پچ کارا یں۔ اون، باقی کلیں کار آنی پچھی، اونی تچک آں دے

پڑھائیں گے۔“ مرادہ فیصلہ داشت۔

ہمیشی یک دوہمی سوبے دبے است۔ مرادہ یک دور و شعاع دیباہ کہ وڈیرہ ذاکر جو نہ تنخ وہی ڈغار آں آندری نام اور شتابی اٹ۔ وڈیرہ ورننا ایس مژدے اٹ۔ کمیں پڑھشی ہے اسے است۔ آنہی خیال اٹ کہ آنہی راحک آنہی نوکر دے است انت ہما کہ آنہی ہر کار کنخ آہانی سرافرض انت۔ وخت وخت آنہی مرادہ را شہرہ رو غہبہل اے کارے نہ کارے ڈس اٹ۔

مراد چھ وخت بے مہل اے وڈیرہ او طاق ائندہ شٹ۔ آنہی اصل اے واند کائی دے نیستہ۔ سکول، ولی ہٹ ہکلی سردم آنہی کسائیں کار۔ کار خدمت آنی سوب ہکلی ہکلیں۔ سردم آں مراد، باز عزت کٹ لی آنہی لوغ اے آہانی چک دے پڑھغا اشنت۔ ہمے عزت اے دوستی اے سوب مراد عسر او ڈیرہ عناوہشی اعزہ رو دھانا رو غہے۔

وڈیرہ یک ولی ڈولیں سگتے است اس کہ نام فیضو اٹ۔ روشنے اے آنہی فیضو اے گشت۔ ”تے گند گائے ہمے مرادر وش پہ رو ش مغربو بی آن اے رو غ ایس۔ نی تے وخت وخت اے کار آں دے نہ خت۔“

”ھا۔ وڈیرہ۔ ودے پڑھیاے۔ لوگی دے پڑھیاے نی۔ کلی اے مخلوق عزت کنٹش۔ آنہی زیبائیں، پڑھیا ایس افہمید غیں لوگی اے آں پھی گیشتر مغربو رکھ۔ آنہی ائنی مزان اے کسان اے چہ بُر۔“

”فیضو۔ بانگھے مراد امنی لوغ اے بیارے۔ کمیں کارے گوں آنہی اے،“ دوہمی رو ش اے فیضو اے مراد اے را ڈیرہ اے پیغام داشتہ مراد فیضو پھجی اے وڈیرہ او طاق اے شہ۔

”بیاما سڑ۔ کلی اے سردم آں گوں مڑی روے، کائے۔ ایذا اصل نیاے،“ وڈیرہ

"وڈیرہ۔ اے ٹوک نیں۔ مس اصل ہو ٹی کار راءِ اکھ سو گھواں کے وخت، نہ رہی"۔
مرید عبزاں صفائی داشد۔

"ماشر۔ مُشیٰ چی یے رو شاں پے شبراء ڈش۔ حساو کتا وہ پے اے وخت، گوں ما
مژدم نیست ایں۔ تا انہ ہر بیگھہ ۽ کسائیں لابنے دیے تھے کاربی"۔ وڈیرہ، ڈیٹی گز رہرا
کش۔

"وڈیرہ ترا سمائحت کے مس چکر سو گھواں۔ بلے تھی کشفت سرا ہر دو ہمی یا یسمی رو ش
۽ گوں تکایاں پتی کار راء"۔

"وڈیرہ۔ ماشر انہ هفتہ تھا یک رو شے دے بے تھدا مے تک ایں۔ مراد ۽
کلی ۽ کلیں چک آنی پڑھائیغ ۽ پک ایں نیت کئے منی جنک دے پے پڑھغ ۽ رو۔ منی او غی
دیاے عمر ۽ پڑھغ ۽ بارا انت۔ مس پے زور آنہی ۽ داشتہ"۔ وڈیرہ ۽ ہندافیضو ۽ تو ار کش۔

"جو ان وڈیرہ۔ نی مس جزاں۔ دانکروں کے تھی منشی گزدی مہے مس
کایاں مڑی تھی کار راء کش آں"۔

"ٹھیک ایں مراد"۔ وڈیرہ ۽ ہمکر گشتہ۔

آنہی رو غ ۽ رند فیضو ۽ گشتہ" وڈیرہ۔ مراد ۽ لوغ ۽ ہمکر مژدم روانات کے اکھر
تھی او طاق ۽ نیا انت۔ چک آن ٿو پڑھائیغ ۽ ابید آں مژدم آنی داں ٹھی وس ۽ کار
کنت۔ مناں تر س انت کے وختے ۽ زایفیا دے آنہی لوغ پے علم ۽ فہم ۽ سکھغار روانات۔
دو ہمی آں تھے بل منی جنکو جھا ۾ نکو ۽ دل دے پڑھغ لوٹی"۔

وڈیرہ ۽ ہمکر دنخے جھٹھے۔ "ہرو خت ٹھی لوغ ۽ کو جھا ۽ رست گئے چی ۽ تھے خیال

کن۔

”چے نیال کمن آں وڈیرہ۔ مس تئی دیمار است ایس حا اور کمن آں۔ آخر ڈی
مے وڈیرہ، مُزن نے۔“

وڈیرہ، بس وٹی بروت آن وکڑے داشہ۔

مراد، حاتق وٹی لوغ، نشی اشت۔ ”هائل۔ گندے تئی پڑھغ، ڈرالکی، چکر
ڈ سید، ڈیش۔ چکر چک گو رت پڑھغا پیدا اغا انت۔“

”ایراست انت بلے اصل ایس راست ایش انت کہ اے کل تئی سوب، ڈیش۔“
مناں وخت دا تو پڑھائینہ نہ مرثی مس چک آں، پڑھائیخ، علاج، پیشغال،“ هائل، ڈگشہ۔
”هائل۔ مس وخت وخت، اللہ تعالیٰ، ہمکر شکر بند بان ک کاشی، سہرا کھذنہ
خن آں۔“

”ہمینگیں تاں ٹوکے۔“ هائل، ڈپول کشہ۔

”هائل۔ اللہ تعالیٰ، اے نعمت کم انت کہ مناں وٹی هائل ملش۔ مرید، ڈیش
حافی نہ ملش بلے مراد، ڈیش هائل ملش۔“

”گذتہ بزاں تمنی مریدے،“ هائل، ڈگشہ

”ها۔ هائل۔ شکر ایس ترا میر چاکرے، ڈرامن نہ پھلش۔“

”چوشیں سوچ آں مہ خن۔“ هائل، ڈگشہ۔

روش، ہنچوں گز آن اشت۔ ہے نیام، مراد، لوغ، نچے پیدا ڈیش، نی آھانی
ڈششی، ڈچ حساونیں۔

عید، عروش، ڈکلی، ڈزرین، ڈز بیفا، وڈیرہ، ڈلوغ، ڈشداشت اے عید، دے آں پا

بُوہ بُوہن مُلٹا نیت۔ اُپر یوں یو شے شے مہل مارڈیتا آئی جست دا، ثم بُوہن
نیت، دُو، ن آئی۔ اُپر گھن کم پہنچن مارڈیت ایسے، گھن مارڈیت۔
آئی، دُو، پُوکا۔ اُس تپے ملی ملی ملیت یہ دے رانی۔

دُو آئی، گھن کم پہنچن، فیضوں شہزادے دیتے بنتے مہل آئی بی اس بِصَرَن
کیتھت۔ تھیں مُلٹی پتی، دُو، ن، فیضوں مارڈیت۔ ماراد، گھن، فیضوں مارڈیت۔ دُو، ن، دُو، ن ایں
تھے۔

آئی، دُو، ن، مارڈیت۔ ماراد، گھن لونغ، اونجیتھے مُلٹی کے تھے بانگی شبر،
دُو، ن۔ آئی، فریکٹر، یک کے خرا دانت۔ تھمنی، فیضوں لونغ، اونجے زریتی، شبر برلن، حمیتی
دُو، ن۔

”جو ان ایں وڈیں۔ افس بنتے روشن، اونجیتھے کارا آنی تھے رنداد وہیں پھیرائے
دے کارا آنی، ”ماراد، گھن۔

فیصلہ، کے پکوچیتے۔

”اویں روشن، ماراد، فیضوں لونغ، اونجے۔ آئی نام گپتو تو ارجھشی۔ فیضوں لونغ
دے پڑھنے ملٹیتے۔ ”ادا مراد، فیضوں لونغ، اونجے نیں۔ تھے کارے، آنکھے۔“

”اویں۔ مناں وڈیں، گھن۔ آئی، فریکٹر، پر زبے، ڈا فیضوں لونغ، اونجے زریغی پے
ڈھنے، شہ، بُریتی انت، ”ماراد، گھن۔

آنہاں بُس بنتے نوک کھنڈ غشنت کے بھتے، اوٹ، اونجے فیضوں پے بارغی سہرا بیٹھ
اُس نیں، آئی، ماراد، شکنوف، ڈبرستے جسٹے، بُھجی، اونجے، واھوئے جسی کہ منی زال گوں ماراد،
یہ دانت۔ اُندے کے دو نیں پہندا جلو دیم سیاہی کنغا اشتہ۔

ہماں وخت ء کلی ۽ مژدم فیضو ۽ لوغ ئچ ڦیگھت - وڈیرہ دے ہموزا آئندھی
مراد ۽ فیضو ۽ لوغ ۽ لاش کپتی ۽ اہمیت - مژدم آئی پچاراٹ کہ مراد چوش ایں مژدے ن
یت - آنہی ۽ تھج وخت ء کلی ۽ چھ زایفنا ۽ تک ۽ چھ رذا ایں نفا ہے جسٹے خروہ ایں پیٹ
کش -

آں تھج آنی رکھوئے اٹ - چھ پھلے پچ برنه یت - چوش بیٹ نہ وی - فینیو
زاباران ۽ گنغا اٹ کہ مس دوینا چوش ایں حال ورے ۽ دیش -
وڈیرہ گشخ کہ یہ پلوبی ات - مژدم آنی چھ باور نیں - مس وٹ حیراناں کہ وٹی
زیبا کیس ۽ دانا ایں لوغی ۽ اسی ۽ آنہی ۽ چوش ایں رذا ایں کارے ۽ چھ ضرورت اٹ -
پر چھ گشت نہ خنوں - بس تکھائی ۽ دوینا ہندکن ات -

حائل ۽ کہ ساکپتہ تھاں وخت ء راحاڑاں جنانہ سر ۽ سرد روی ۽ پازاں
پا شواذ کی ۽ ہموزا اسر گپتہ ۽ سدھائی ۽ مراد ۽ لاش ۽ سراکپتہ - "مراد - ترانیٹ ظالماں آں
حالانیتہ - منی کلیں براث ۽ پیٹ - شواؤ تو وٹ مراد ۽ بھارت - کلی ۽ ٹیونیں زایفنا مراد ۽
پہ ماث ۽ گھوارا اٹت - کے انہ مژدے اٹ تھ مراد آنگا کشمن اش - سیاخنے درو نیں دو بھ
چھ گزر اٹ؟"

"من کہ وٹ دیش - دوہمی کے ڳشخ ۽ چھ گزر نیں ایں، فینیو ۽ گشتہ -
حائل ۽ فیضو چھ ولدی ٿئے نہ داشہ - وڈیرہ ۽ تکادیم کھجھو گشتی کہ "بس نی تئی دل
سائزت پیش - مراد ۽ ڈول ایں مژدمان شواؤ تاں ہندا کل ایت - تھے اے نہ اوہی کہ کلی ۽
چک پڑھیا ۽ ہم دار بنت - مراد کشا عینو ٿو کلیں کلی نامراڈ کش - مراد ۽ کشنہ آں دے چھ
بروٹی مراد نہ ملنست - ہماں وخت ء حائل ۽ پیٹ ۽ وسرک ۽ آنہی دست کپتو پہ زور آں

"مراد وڈیرہ ء کشا میں۔ اب ات وٹ زان نے ٹمپا ٹرادر سماں"۔ حائل،
کوکاراٹ۔

"اماں۔ بس چپ ء کن۔ سردار فیصلہ ء کنت" حائل ٹھہٹ دالسوہنیخاٹ۔
ابا۔ وڈیرہ ء کھلے ٹوک ء کنت۔ وڈیرہ سردار ء گز رانت۔ سردار وڈیرہ آنی دی پانی کن
انت ء حاکم ہے ہر دو میں نانی پشت و ان انت۔ مراد ء حائل آں پا یہ اک است
ایں؟" دیرے ء داں حائل ء الا ہے چے چے گشته۔ بے نیام ء مراد بندگن پیش۔

فیصلہ نیٹ ہمال پیش کہ آنہی ترڈس حائل ء سہرا ٹغث۔ کشند حمال نہ شزانے
آنکدہ نہ قیدے نہ ڈنڈے نہ چھیئے۔ مرید ء ھانی پھل جیخنہ ء حائل ء شا آنہی مراد
زپتش۔ گار ء گور کشیش۔

حائل ء نی ش روٹ مراد ء یک سال ء نج دوستین ء دروشم ء مراد ء نزار غ
کٹ۔ کلی ء چک پدر گوں حائل ء آنکت۔ حائل ء کے انزیزی رنگت تھے چک آنی گر بخ
نہ جکٹ۔

کمیں وختے ء گو زغ ء رند وڈیرہ ء شہ حائل ء پٹ ء حائل ء سیر لوٹھ۔ جھنے
ء داں آنہی ء جوادا شہ پر وڈیرہ ء لوت سک زور ء ٹرند دبی آنا شیش۔ حائل ء فیصلہ اب
یک ء یک اٹ کہ آنہی سیر گوں مراد ء کشند ھ ء چوں بیٹھ لی۔ آں تھ دیکی دنیا ء دے
مراد ء حائل ء دروشم ء رو غلوٹی۔ پر ھائل گندغ اے کہ وڈیرہ تاں تاں رنگ آں آنہی د
مرک ء پٹ ء ٹنگ کنغا انت۔

رو شے ء آں گورستان ء شیش۔ مراد ء قبر ء سراندی ء نکتہ ء شروع پیش گوں دی

مراد، کامی وہاں آں۔ ”مراد، ذریعہ تراڑان دیکھتا رہ۔ پہنچنے والے
تی آں۔ ناں کے ڈست نلات۔ مس تی حائل اٹ آں ہاتھی حائل دروشم، کوں
کایاں۔ مراد، حائل ذریعے دیکھی ہیں، پہنچانے والے تھے پہنچنے والے
کے تین دوستین، بابا ہیں، کل زیست۔“

عیدروش، پوکہ حائل، ومرک، وہ توی شد، وذریعہ لون، گوں حائل، ماٹہ
پٹ، گڑ تو آتاغفت، ڈیٹ ایش کر حائل شد کوئو پتھر، اڑک نہیں۔ حائل، بند بستو
ولی ساہ داش غوثی پٹ، تراوڈری، زور، زور اُنی، اُر کھٹ۔

حائل، یکیں واہگ اٹ کے دوستین، بس مراد، دروشم، مزن بی، آنن مرا
کے عاگجہ بینغ عدو بہ مان مئے گ۔ اوں کے آنہی، ناشرف ایں بامائے بی۔ بے بس
آنہی مرک، گوں ممکن اٹ۔ او آنہی، ہے گران نہ لیکش۔

”سیمک او نتھا۔“

”گرند ترندی تے گوں ہنگلے ءنت کشی پرتے چوں نتھا اے۔“ سیمک دیہ شدنا۔

کوشٹ۔

”چوش کہ تے بے سیم ءسیمک اے،“ نتھاء ولدی داش۔

نتھا و سیمک ءکسانی ءگوں دوہمی چکاں اواری ءلیوو گوازی کشید دوہمی فلی مڑو گھس مانا تکی اے۔ سیمک ءنتھاء ماث ءاگشت ماشی! نتھا بے گرندو گرو خیں نت اے۔“

نتھا ھماں وختا گشت۔ ”آئی سیمک تے پھلا میں دارے۔ اے سیمک ہے ہندما سینک اے“ یا گڑو ختے ءگشتی کہ آس بے سیم ءسیمک اے۔ دو میں آپتی ءسیا داشت۔

روشے ءنتھاء ماث ءاشهہ ولیٰ بچ ءبول کھش۔ ”ابا! کوڑی مرغی رو غنی ایں۔ ما

لوٹوں کہتی سانگ او سیرے کنوں۔“

”آئی! اکھرا شتاف چھئے“

”ابا! مس پڑتے جوائیں باہنے دیش۔ پھذانوال دوہمی کے لوٹشی۔ ھما کہ مس

لوٹاں تئی سانگ ءگوں آنہی ءکناں،“ ماث ءاگشتہ۔

”آئی! کھیا گوں منی سانگ ءباڑا اے،“ نتھاء بول کھش۔

”تئی ہے سیمک ءگوں کہ تے چیٹے پیلوی ءسیمک کنسی،“ ماث ءکھندا تکشہ۔

”آئی! انہتی او اباع ہے صلاح انت تھہ ہر نگے ءنشے مرزی،“ نتھا ولی دل ء

باز و انش اٹ۔

نیٹ دوینا نی سانگ دیر پیشہ۔ سیمک ءڈری ءنڈھتہ۔ جیدی آنہی گورانشت

اوچڑ بھوگ کشت۔

”بے گرندیں نت تی سرا کپتہ اوڑا کر پی کلی“۔

سیمک ءاشن لج ءچھج گشت نہ خت۔

نیٹ گوں شادھاں آهانی سیر پیشہ۔ شہ حلق ءدیر بہ دویناں یک کڑی ے

منڈ غ پیشہ۔

”ھونی سینک! نیٹ تی سرا بے گرندیں نت کپتہ اوڑا اوٹی لویڑ ءچپتی نا“، نتھا

سیمک ءکاڑی بڑز کتو گشتہ۔

”مس دے سیمک آں نتھاء آوداریں سیمک“ سیمک ءھیمینی ءگشتہ۔ چی

ے وخت تھا سیمک نتھاء کلیں لوغ والا آں پہ بزاں گنجے اث۔ سیر ءرند نتھا و سیمک

بزاں زال و مرد نیٹاں بلکن دوست و مگت ڈول ءاشت۔

نتھا سیمک ءگورانشتی اے۔

”سیمک تے پیشا سینک ائے۔ منی لوغ باک ءھندا تمنی دل وجان ءباک

بیٹھئے۔ پہلے ایس سیمک۔ سیمک دلال ءسیمک“۔

”من تی زند ءسائیخ آں۔ پیلو شنگیں روشاں مس تی سرا ساہی یاں۔“

سیمک ءنتحاء گوشتہ۔

”سیمک تے وخت وخت ءمناں نت دے گش ے۔ نت ءاش آوداریں زہم

دے ٹھہت۔ مس ہماں رھم باں تراہروخت رکھاں۔ تی شرف و لج ءرکھوخ“، نتھا

گوشتہ۔ ”مس ہر وخت تی ڈھال باں۔ کے تراشہ مناں کھڑوکٹ ءنہ خت“ سیمک ء

وختے ۽ وہش مجالس دے ہیٹھ۔ روشنے ۽ ننھا ۽ گھٹیں ”سیمک“ تھی حانی اے۔ ”ننھا چوش مہ کش۔ حانی ۽ تھیو غیں زند مرید۔ مرید کننا گوستہ۔ آئنی زار حانی گند۔

سُنی آں کہ میراں چاکر اے
شہیک ۽ سول ایں پغ اے
رند ۽ قوی ایں واڑہ اے
پ شیبہ مرید ۽ مٹ نہ یے

پر گند مس تدوتی ننھاء سیمک آں۔

”سیمک! بلاں حانی ۽ وٹی مرید نہ ملشہ۔ پر ننھاتی سوب ۽ نمیران بی،“ ننھاء گھٹی۔

سیمک مس تھذا ۽ شکر کناب کہ مناں ولی سیمک ملشہ۔ مرید گریو ۽ زند حانی کناب ۽ گوشتہ، ہنچونکہ

دوشی	گروخاں	چوں	جھٹی
میر	چاکر	۽	ماڑی
”	پڑا	چیلک	جھٹہ
سیمکی	پڑا	شینک	چرتہ

پر مناں وی میک ء پچوش گشغ گز رنیں۔ مناں سیمک ۽ چاڑدی ماه ۽ گندھ
ہر ونڈا نیوایں۔ آنہی دیم ۽ سراج برہینک نہ تری۔ آنہی سر ادام چیلک ۽ رژن ایں۔
شف و روشن چوشی ۽ گو زغا اٹھت۔ دوینانی سیر ۽ بس سے ماہ گوستھت کر
روشے ء حال آنکہ کہ دژمناں جلوکتو نتھا ء تک ۽ مال جھٹھ او دوئیں دتر انزوے
کشتھت۔ حال سر پیشہ تے میگ ۽ پیریں مژنزا آ تکھفت۔ تکھائی ۽ بھڑیں ورنا آنی گل
اے تیار کنغ پیش۔ نتھا تہ بزاں سرو غانے اٹ۔ نتھا ۽ سیر ۽ باز کمین وختے پیش آ۔ پر چوٹیں
شے ء نہ دودا گور گیش داشت کھٹھ نہ کہ نتھا او شتوخ اٹ۔

گل در کپتہ۔ دژمناں مال ھکتو ولی و دنگ ۽ اندر اسر پیشھت۔ اوذا تھیار
بندیں مژدم دے نزا آ تکھفت۔ نتھا ڳل ۽ سر پیغ ۽ پھجی ۽ دوئیں تک آنی نیام ۽ مژائی پیش
نتھا بھڑیں ورنا تے ۽ مژائی لاذابے بھڑیں ورنا کشغ پیش۔
نتھا ڳلک ۽ نتھا ڪوش ۽ حال سر پیش۔ سیمک ء ہے حال اشکش۔ بس آنہی ء
پچ سده و سماں یہ۔ تھاں وختا نتھا ۽ لاش ہموزا آ تکہ او تھاں وختا آں ھند کنغ پیش۔ ہمیشی
باروا سیمک ء ہے باروا پیله ای ء سادے نہ یہ۔ سیمک چوکہ پیله ای ء ہوش ء آ تکہ
لوغ والا آں ایر آنہی جیڈی آں آنہی ء ڈسٹش کہ سیمک ہر مژدم ۽ مرجنی ایں۔ آں پیر کہ
ورنا یا جکے۔ پر سیمک ۽ کشغ ات کہ سیمک ۽ نتھا مسافری ء شش۔ آں گڑدی کنیث اوپر آنہی
۽ چھینٹ ۽ جراں گیڑت کاری او چزی ء دے کاری یہ۔ نتھا آنہی ء کھڑد بیث نہ وکی۔
آں دانیکہ دے مہم ء انت۔

پر منی چن ء نتھا مس مہم آں ایں

پر مناں کاری یہ چیٹ و چنی آں

مرستی چنی آں نہ دیت بازار

اوی ئی نتھا، پ دعا، اوٹ یک بازو، نتھی جیڈی می تے، آئنی، گشتہ کے بیاترا
گوں نتھا، برائے۔ سیمک ہماں وختا تیار ہیڈ کر مناں گوں نتھی نتھا، بر۔
جیدی ء آں گورستان، قبر، سرا بہڑا، اکھنی کے نتھا یہ اسماں ایں۔ کے آئنی،
بے آرام نہ خست۔ سیمک داں دیرا ہمودا، اچپی، اوسٹاش۔ ”ونتھا یہ مرشی، وختا، میں
پہنڈا کایاں گوں تے گالی بی آں۔

سیمک ء آنی چھج شے، ع سدھ و سانیست آ۔ سفر شوذغ او جر منان غ ع تجھ توک بند
بیث۔

رو شے ء آزمان، جھرو کو کراخست۔ سیمک گوں وئی جیدی ء نتھا، گندھ،
آنبی ہند (گور) شش۔ ھموڈا اوسٹانو نتھا، و پچاراں اٹ۔ چوں دیشی کے نتھا گوں وئی
وہشیں دروشم، اوسٹالی ایں۔ ہے کل نا غمانی، عبیدش۔

ڈا مرش اسین ماء سر، کشی
بڑیں چوں ماران، ع کمیں کوہ آں
کو کر شے نتھا، ع سر، پاغ ایں
جیہر تی ھمبوئیں گلاک آں
گرند شے نتھا تو پک، ع گوانک آں

سیمک گوں نتھا، ع دیدار، بازو، ہش اٹ۔ لوغ، ع گڑ تو آ تکہ تے گیر تغیں بالادا،
دیم بازرٹن اٹ۔ فی سیمک نو خیں سیمک، اٹ۔ سفر ششتو، جان ششو جر منا، یکھنسی۔

”آئی۔ آئی! مس گوں دلی نتھاء میلوتی پیٹغاں۔ گاہی پیٹغاں۔ مرثی مس باز

وہشان،“ سیمک ء گوشتہ۔

مات وہش اٹ کہ آنہی جنک سیمک نی شرودارہ پیشہ۔ نی آنہی ے اے دے ٹھیل
اث کہ سیمک ورنا ایں، زیبا نہیں۔ باید ایں کہ آنہی ء سیربی او آں آبادلبی۔ پر سیمک رازی
نو پیغ اے۔ آنہی گشغ نہ ہمیش اٹ کہ نتھاتہ نہ محضوتہ کہ آنہی سرامگ نہ بیٹ۔ مات ء مزل
عمر ہیں زائیفا آں گشته کہ شوا سیمک ء سیر ے سرا رازی کن ایٹ۔ کڑدے زائیفا آں سیمک
ء صلاح داشہ کہ دراڑیں عمر ہتے تی دیما ایں۔ لوغ ء بند۔ نتھاء حذا جنت ء نسیوکنت۔

سیمک ء جھٹے ء تہے ہے ٹوک تووارا شکل غفت۔ یینٹ رو شے ء گشتنی۔

ھر غ ایں رانڈھو دے باز مناں ریف آں
کہ دیرو ے ورنا یاں شہ گشیں یک اے
اوہ دیرو ے ورنا کل منی براث آں
آنکہ منی عاریقین پتی ہندا آں

سیمک ء ھا کہ نو خیں سیر ے چھ خیال دے نیستہ۔ مس نتھاء سیمک آں۔ دو ہمی
کے ے لوگی چوں بیٹ باں۔

ہروختے ء کہ آزمان ء جڑو کو کربت ٹاں۔ سیمک نتھاء گو راشٹ گوں آنہی ء
مجاکی بیٹ۔ وہیش تووارا او گا لھی۔

نتھا! اونی نتھا! مژدم مناں اشٹہ کھڑ دکنغا ریفینغا آں۔ مناں گوں وٹ لوٹا

ایں۔ مس تی پنجمی ء زندگو از من غ اوت آں۔

جزد کو کر آئی تھارو شے ء سیمک ولی جیڈی ء پنجی ء نتھا، آرام جاہ (گور) ء
ڈھ۔ آنہی سراندی ء نشتو گوں آنہی گالھی مجالس آس مان آئکے۔ سانہ کپتی کے چونیں
ونتھ ء شستاں پلوامارے آئکے۔ آنہی نزینخا آنکو سیمک ۽ پاڑ ء ڈنگ تھنھی۔ دیشی کر
ماررو نہیں۔ جیڈی کہ نیا جھٹھہ تدویٹی کہ سیمک ۽ چم لڈار پینغا آں۔

”چ پیش سیمک“۔ جیڈی ء ٻول کشے۔

”مارے ایذا آئکغا۔ مناں نتھا ۽ سلام داشفتی۔ نتھا مناں گوں وٹ ء
لوٹا یعنی غیس۔ آس پے مناں بازی ء باڑا ایں“ سیمک ء لڑار جمی ء گشتے۔

جیڈی ء سیمک ۽ دست و پاڑ آئی ملغ بنا کشے۔ ”سیمک! بیالوغ ء برولو“
پر سیمک رق غے بے ہوش بی آنا۔ جیڈی ء گشتی۔

مناں مار ۽ جور ۽ چھ نہ کشے۔ مس تھھا ۽ کیف آس مست و ملگار آں۔

”نتھا ء مناں گوں والوٹا یعنیش۔ مس ولی نتھا ۽ گواںک ء روغا آں۔ آئی او منی
مات ۽ ڈولیں وسی ء منی بازیں سلام آں دے“۔

جیڈی ء سیمک ۽ دست گپتو حیل ء کٹھی کہ دستاگتی ء لوغ ء برانی۔ پر دیشی کہ
سیمک جز غ اے ڈول ء نہیں۔ تہ آں تشا نا سیمک ۽ لوغ ء شش۔ سیمک ۽ ماث دے
ھموڈ انشتی اے۔

”آئی۔ سیمک مارے ء واڑتہ۔ آنہی باز ڏھلانٹ“۔

”رکھ اللہ۔ سیمک ۽ ماث، وسی او و سرک هماں وختا گورستان ۽ نیمغا رائی
پیشخت۔ ھموڈ دیشیش کہ سیمک ۽ چم لڈار آں۔ آس پیله ای ء ولی ہوش ء دے نہیں۔

آں بس کوئی نہ تھا میں پہمیدہ اتنا یاں۔ بس نبی ما اوار بول۔

سیمک ۽ ورک تکمای ۽ ماندری آرنے ۽ پا ۾

پر ہے نیام ۽ سیمک ۽ حال روشن ہے تاکیک بیانا۔ آں بس نہ تھا نہ تھا کوئی شہزادہ۔

ماوثی جنخ پہ نہت اے بستہ
موت گینیشید یا سورہ اے نہتہ

ھماں وخت ۽ کہ سیمک ۽ ورک گوں ماندری ۽ سرپیشہ۔ تو سیمک ۽ وختی
آخری ساہ آں آسانی بغایا۔ ”چک ت دراہ اے“ آنہی ۽ پول کرہ۔

سیمک ۽ گوں نیم چھماں ولی ورک ۽ تکانیاہ کٹھ پر ھجھ ٹوک ۽ کٹ نہ کشمی۔
ماندری ۽ سیمک ۽ سرانیا ھے جھٹھ۔ آنہی چم دیغفتی۔ او گشتی ھجھ میل نیست ایس۔ چوناں
کل آں دیش کہ سیمک ۽ دست اشتعال۔ سیمک ۽ ماٹ ۽ ولی دوستیں جنک ۽ چم
گپتھا۔ او مان آ تکھاں موہنک آں۔

نہتھا ۽ پٹ سیمک ۽ ھند کنخ ۽ دان آ تکہ۔

سیمک ولی نہتھا ۽ کندھی ۽ ھند دیغ پیشہ۔ سیمک ولی نہتھا ڳوڑا سرپیشنا۔ دوینانی
میلوتی پیشہ۔

”روٹی، کپڑا اور مکان“

نغم، جراو کذام

ڈسکھے ۽ تہاڑ وروروز آوری ۽ راج آگر یو آئی بول گول کنوخ کس نه یہ۔ دو
وخت ۽ غن دے گران اث۔ ہر یمغا کس حالی آ۔ حاکم وٺی حال ۽ مست اھست۔
شہ درس جاہ آں دانند ہیں ورنا آں پے نوکری ۽ بچھیل نیست۔ کار جاہ ۽ کار
کنوخاں بچ آسانشت یا حق نیست۔ واڑہانی مرزی اث کہ ہروخت لوٹ انت آ جاں شہ
روزگار ۽ پھلت۔

وانوں خانی کا لج آں بچ آسانشت نیست۔ وختے کہ دانند ہانی گل آں ہے
بندیں حال وڑ ۽ سراج سے جلوس کھد غفت تے اشانی سرا بازختنی کنغ یہ۔ بازیں پئی ہیشت
بازیں دز گیر کنغ یہ۔ بہرام شہ وٺی میتگ ۽ ولغ ۽ حاترا شہر ۽ آتلغہ۔ کالج ۽
دانغ۔ ماٹ وپٹ بازگر یوا شنسی۔ آھانی لوٹ اث کہ ووتی بچ ۽ وائیست تینکہ گذ نوکری ۽
کنت او وشحال بی۔

ہماں میتگ ۽ چی اے ورنا کہ دانند نہ ہیشت۔ ہماں میتگ ۽ کار جا ہے ۽ تہا پور
ھیات کھد۔ بہرام کا لج ۽ او تاک ۽ جہہ نہ دانت۔ ہماں ورنا آں کہ کار جا ۽ کار کھد،
آھانی نام سوزل، جوری، زہرو اوشائل اث آں او اری ۽ یک کوٹو ۽ کچو میں لو غے
رھشت۔ بہرام دے داندی وخت ۽ آنہاں گو ورشندا آپتی گا لھی مجالس کھدش۔ کل
سنگت پیشغت کار جا ۽ کار کنو خیں ورنا آں شہ سوزل باز بھڑاونکڑا اث۔ کمیں وخت ۽ تہا

آل کار جاہ ۽ کارندہ آنی گل ۽ سروک گشیں کنغ پیش۔ وٹی ٻے دیشیت ۽ تھا آل به کارندھانی حق آنی حاتر اباز کنغا اث۔ بہرام دے کان ۽ گل ۽ مسٹریں سروک کے اث۔ اواری نشتت ٿوخت وخت وخت ۽ وٹی جنجال وویل آنی بارداوُوك و توار کمڈن ت۔

ہماں دمان ۽ یک نو خیں سرد کے مخلوق ۽ دیما آنکھ گوں نو خیں بھیزو پچار آں۔ نوخ تے بزاں نه یئ۔ پچکہ آں پیش ۽ دے داں بازیں سال آں ڏیکھ ۽ مسٹری ڈوٹ سریں حاکم ۽ نو لی ۽ اووار اث۔ ھائی گنت اث پر فی شہ آنہی ۽ کڑ دی غشت اووٹی جتا میں ڏل اے ٿا چیغشی۔ نی آں گوں نو خیں جم وجوش ۽ مخلوق ۽ دیما آنکھ۔ نوخ نو خیں نعرو۔ نو خیں عبده و پیان۔ ٹوک و توار ۽ شر زانت۔ تقریر ۽ تہ استادا اث۔ وٹی ٹیغ ۽ کمیں وخت ۽ تھا اے گل ۽ درنا، واندہ اوپوریات کنو خانی دل پسندیں گل جوڑ پیش۔ اشی ۽ بازیں تک آں شہ و اہر ملش۔

ہے گل ۽ سروک ۽ هر ھندو تک ووٹی تران آنی تھا گشت کہ ماس مخلوق ۽ س پارٹی اوں او ما آھانی ویل آں کی ایش کنو۔

گل ۽ سروک ۽ اے نعرہ جھشہ کہ روٹی، کپڑا اور مکان۔ بزاں نغن، جراو کنڈام یا لوغ۔ لس مژدم ۽ سری گزر اولوٹ مدام ہمیش انت کہ آھاں سیراں نغن ریس۔ آھاں په پوشغ ۽ جرمیث او په جئہ منند بخش ۽ وٹی لوغ بی۔ گل ۽ ہے نعرہ مخلوق ۽ بازا و هش آنکھ۔ درنا میں واندہ اوکار کنو خاں ته ہے و هش آنکھ او ہمیشی تک ۽ دیم گند پیشوکلیں هیل ہمیشی تک ۽ چھغخت۔

ہے ردا بہرام، سوزل او دو ہمی گنت آں ہے گل ۽ لک او واهر ۽ فیسلہ کمڈا۔ نی بزاں هر تک ۽ تران ہمیش اث کہ هر مژدم ۽ وٹی بنیادی گزر نغن۔ بوشاک او

لوں گزر دیں۔ ہے، وختاں ہر پیش اوجاں آں گلی ہے، ملک ہوئی تران بھاید رہتے نہ
جت۔

ماں گے، بابت ہر انسان

روئی کپڑا اور مکان

بڑاں خن، جراو کندام ہر مزدم ہنیادی اونچی حق انت۔

اے ڈیسے ہ کیشور یہ مژد ماں پے سیر ہ دو وخت خن دے میتھیں۔ یہ نخیں
پشاک۔ آھانی رخ غ ع پے باز جھر ہ کری انت۔

پی ہ وخت ہ زند ڈیسے ہ تھا کشیں کاری ہیٹھت اونیت ملک ہ حاکمی بے گل ہ
سر گ ہ دست ہ آنکہ او حاکمی ہ پیلوں داش آنی دستاں آنکہ۔ فی ڈیسے ہ ورنہ، مانندہ
اوپر یا گروہش پیٹھت کہنی آھانی حق آھان ہ رست اونی آھان ہ وٹی حق رست او
اے لکھ مال نہ ونت۔ فی کار جامانی واڑہ وٹی کار کنوں خانی بے روز گار کھذ نہ خفت۔
نی آواں آسانش رست۔ دو ہمی مژد ماں دے کارو پوریات ملی۔ ہمسی سرا آں باز
وٹش اشت۔ گل ہ حاکمی ہ وخت شذا گو زان آ۔ پر مژد ماں دیش کہ زند ہ تھا چ فرق نہ
کپتا۔ ہر شے ہماں ساگی ڈول ایں۔

کمیں وخت ہ زند ہما کپتا کہ شہر ہ مزا میں کار جاہ دار اس آوانی پسند بھا کمیں گل
ہ تھا اوار بینغ ہ جار چھٹے۔ فی تہے واڑہ گیشور بے تریس پیٹھت۔ ھمے کار جاہ واڑہاں پی
اے کارندہ شہ نوکری ہ کشتفت۔ پور یا گر حیران اشت کہ آوانی حکومت اے چوں
کنغمیں کہ وٹ آھاں دے ہمیشی واھر و ملک کھٹغا۔ پور یا گر آنی گل آں مزا میں
جلو سے ہ بند و بوڑ کھڈا۔ جلوس شہ ہماں کار جاہ ان ہ در کپتا کہ ہماں مزور کشغ پیٹھ شفت۔

پویس دیما اوستالی اے۔ پویس والا آں حکم داشت کہ دیماروں ۽ موہل میں۔ کارندھا نوک نہ منشو دیماروں اے دس کھذ ا تو پویس ۽ آهانی سراسوٹا ماری کھو بازیں مزور گپتخت۔ بازیں مزور پئی دے پیغام۔

مزور گل یک جا پیغامت۔ ولی دیوان و محی کھذ لیش اونیٹ فیسلہ پیش کے اواری ۽ چن ولائقے کنوں او اشی تھا و انندھانی گل ۽ سروک آں شدے کمک وواہراوٹ اول۔

یک اواریں محی او جلسہ کنغ ۽ فیسلہ پیش۔ دو ہمی گھبیں مژدمانی پچی ۽ بہرام، سوزل او آهانی کلیں سنگت آں ہمیشی تھا بہر گر غ ۽ فیسلہ کھذا۔ مستعین روش ۽ ڈولے نہ ڈولے ۽ مزا میں پچی اے ز آ تکہ۔ تران کنو خاں حکومت، حاکم او حاکمی زورا خی ۽ بان ایراد گر غ پیش۔ ترندیں نفرہ مان آ تکخت۔ مخلوق باز زہر ۽ آ تکہ اور حکمت ۽ خلاف باز ترند او زہر نیں نفرہ مان آ تکخت او پچی ورنہ آں خشت باری دے کھذا۔ حکومت ۽ حاکم باز ترندی ۽ آ تکخت۔ پویس ۽ را حکم رشہ کے محی او جلسہ ختم کنغ بہ بی۔

پویس پڑیں تے سوٹا باری ۽ شروع پیش۔ کمین خشت ورنارند پویس ۽ پچی ۽ سرا ما رنگ بنا کھذا۔ بازیں مژدم پئی پیغامت او بازیں کس اس ۽ گر غ او دز گیر کنغ پیغامت۔ ز گیر بیو خانی لا فا بہرام، شامل او سوزل دے گون اشنت۔ شزا پیش۔ کیدی آنی جر ل پر شستی ولی کھوی ۽ نشت۔ نشت مجالس کھذش۔

”بہرام تے مارا گشت کے اے سروک ڈیسھه ع تھا مزا میں بدھی اے کاریث۔ نزور ل شد زورا خانی زورا خی ۽ رکھی“ سوزل ۽ گشته

”ھا۔ منی ہے خیال اٹ کے دختے ہے سروک او ہمیشی گل ۽ حاکمیت کنیت تے

ڈیسھ ۽ تہا بدلي کنيث۔ پر اے مئے بھل اٿ، ”بهرام ۽ ولدي داش۔ بدلي ته صح نيا سکه البه
کارندھاني واڑه نئي حکومت ۽ دے گون انت او مئے سرا بے سا گي ايس زلم او زورا خي
بهرام ۽ او سوزل يك رنگ میں خیال اھنست۔ زیل ۽ شواور ووش گوزغا اھنست۔ چې تہا حکم غن
گرغ۔ کوئو ۽ اندرابیئري آنی تہا بند ٻينغ۔

شنه ۽ کل میں سگت او اوار بیشت۔ بیئري آنی تہا بستي آ۔

رو شے ۽ بهرام او سوزل نشتو گا لھي مجالس جغا اھنست۔ بهرام ۽ سوزل ۽ گشتة۔

”سوزل! يك راستیں ٹوک اے کنان“

”بے شک بهرام ته گش“ سوزل ۽ گشتة

گند مئے تران او فعره اٿ۔ ”غن، جراو گذاام“

”راست“ سوزل ۽ گشتة

”گذا اے ته راست پيش۔ پچيڪه مرشی مئے حاڪم آں مئے ہے لوٹ بيله کھذا“

بهرام ۽ گشتة۔

”جوں بھلا۔ مرشی ته ما زيل ۽ سڑغا اوں“ سوزل ۽ گشتة

”ھنچوں که مارا ولی لوغ ۽ سال ۽ کل میں رو شاں گند یم ۽ غن نسيونه یٺ۔

وختے گند یم، وختے زرت او وختے باجری۔ ناورشت ته مزا میں عيشے اٿ ڏس چوش نه
یٺ۔“ بهرام ۽ پول کھذا۔

”بهرام تي ہے ٹوک ته راست ايس“ سوزل ۽ گشتة۔

تہ اے ٹوک ۽ سُنی نه یے که مئے ملک ۽ بازیں مژدم موڑی ۽ درتعیں او اگڑی

جھیش جر آنی تہا ولی زندگواز یئت۔“ بهرام ۽ گشتة

”بہرام ہے دے راستیں ماہا کہ تے جہد کغما اٹوں“

”ہمیشی ۽ بل نی اے گش کر مئے چکر مژدم اس بھت وچھت ۽ اوغ است آں
کڑی دے گنج ایں۔ ماتھ موزی منع آنی تہازند گواز ہنوں“ بہرام ۽ گشتہ۔ بہرام میں
سرپذ نویغا آں کہ تے بے گش لوٹ اے“ سو زل ۽ بول کھذا۔

میں گش بس اے لوٹ آں کہ مئے لس حکومت او حاکم ۽ مئے لوٹ پیله
کھذا غفت“ بہرام ۽ گشتہ۔

بہرام تے مرثی تک آں گنو خ بیخ اے۔ ہما کہ جو میں رزو پذ چغا اے“ سو زل ۽
گشتہ۔

میں چرخ رزو پذ نہ چغا۔ میں راست گشغا آں۔ سو زل تے گند کہ مارا ہر شوا دروش ۽ گند میں
نغن گوں ناورشت ۽ ری کہ نہ رسی“ بہرام ۽ گشتہ۔

”مارا اے جر کہ گرا انت۔ اے ہر ہفتہ شو ذغ بنت او اے دڑتی ۽ دے نہ
یاں۔“

اویسی نوک ایشیں انت کہ منه او گدان آنی تہازند گواز یونھیں مژدم مرثی
پکوئیں ہند او چھت ۽ شیر ار ھغا اوں کرایڈ ابھی دے اسیں او پکھادے۔“

بہرام ۽ دلیما ایریں نغن و ناورشت ۽ ھیران، پوشنقیں جراو چھت والا ایں
پکوئیں کوٹو تک ۽ دیسا اویہ بارغی رسائیتی زور زور ۽ گھنداں آ اوایڈ انہکر آنی جمع آ۔ گند
بہرام او دو ہمی سنگت آں ماہر شے کہ لوٹ کھذا آں مارا پیلوی ۽ رشد۔

مارا ہر شے رشد۔ ماہر شے حاصل کھذا۔ پدا زور زور ۽ گھندر غ سانوں او
دو ہمی سنگت گوں حیرانی ۽ آنی تک ۽ گند گناہشت۔

بدل آزمانک

”موکل“

۸۰ پا سال

دو سگت سوار غاکنخ ء انت کیغے ء باری ء ٹرا مرک سبرا اث آں ٹرا برس ء
آھار ء موسم ء وہش اثاں چوں مان آئیغا کہ کے درشک آنی ساعت درا خندے ء رونا
ایں او وحادے گند غیس۔

بھری سائمن ساڑتیں ساھے پر کشہ او گشتہ ”خوئے“ مس پیر چینغا آں چکر تر
سو نو خیس تو کے۔ مس پیشا چوشیں چاگز دع ورنا لیکٹ پرنی تاوانی گندان۔ زند چکر
جگہ نہیں۔

آل چل ڈھنچ سال، باز گوئند او منڈے مژدے آ۔

دو ہمی مژدے نام پیری کار نیسرا ث آں عمرہ ء پھی ع مزن پر چوناں تکڑا او وہش
خنداث۔ ”جو اس! چک مس پیر پیشغال پر مناں ہمشی پروانیں۔ مس مدام خوش، وہش او
دار اسما ملت ڈینگ لوٹاں ہر کے کہ ہر روٹ آھری ء گندی آنہی ء عمر ہے سانہ کنی۔ پچیسے
عمر سستی ء گزیث۔ ہما کہ ما چوشی ء نہ مروں۔ وخت چوں مشغیں مارا سما نہ کشیث۔ کے انه
شش ما دا دا آھری ء مہ گندی تے گڑ آنہی ء سما کنی او مونجا دے بی۔

”منی سگت! زا بینغا آنی چک ء باز ترس کنیث۔ آهانی زند ء کیس وہشی
سو بھڑائی ء سراسیں۔ کہ باز ء شہ بازو دہ سال ایں۔

چوش کہ مس پیشا گشتہ مس ہے نیمغا دلگوشی دینیغا ابید پیر پیشغال۔ مس ہما وختا

دے دثار اور نازانت کہ ہماں مہلء منی عمرہ پنجاہ سال اٹ بس وٹی نزوری ہما کپڑے۔

مناں دٹی بابت ہے جان کاری چوش پیش کے شش ماہ ہواں میں ڈھانا پینگاں
یہ نہ مس رازی بہ رزای پینگاں۔ کلیں مژداں نی ڈولامس دے بازیں عشق شغت پر بس یہ
دھکے ہے راستیں دوستی کھشوں۔ مس و تی معشوقہ ہے شد دوازدہ سال پیش اڑیاں ہے زر
کندھی ہملاش ٹاں۔ ہے دنیا ہے باز زیبا میں زرے۔ کسائیں زری کندھی اے کوہ ڈاٹ
ایں۔ زال کارہمید انگرانت ہمیشی زیبائی گیشتر لی۔ ہر نیمغا وہشی ہر پلواشاڑہ۔

گونڈیں جرآنی تھا پوشنگیں ورنہ ایس زایفیا سمندر تار ہجنا نادر کپتاں۔ ہر کسی
نیاہ آھانی تک ہبیث کمیں زایفیا حقی سہنڑا اٹخت۔ سرداپاڑی ہے آھانی بھت گند غے
لانچ اشت سمندر ہے آف ہے درکن غے وخت آھانی گور غیں نزو غیں جان ہے انباری گند غے
ڈولاہیث۔

سری دھکا کہ ہماں ورنہ ایں زایفیا مس دیش تھے آنہی نہم کندریں جان دیش منی
حوش ہے جو اودا شہ۔ بزاں میں نشہ چڑھتہ آں گند غی زایفیا ہے اٹ۔ اوذابار نیں چوشیں
زیبا میں زایفیا گند غا کا یہ نت۔ ہر یک ہے گند غارند دل ہمی گشی کہ ہے معشوق بیخ ہے
کڑ زیت کہ بزاں تھے ہمیشی ہے پیدا یش۔

گوں ہمیشی ہے منی پچھار کی پیش۔ او منی دل آئی دستہ آ تک۔ گوں میں
مری دھک ہے چوش پیش۔ وٹی دل یک سہنڑا میں چھوکری ہے ہے دوست ہے دینخ باز دیش
ٹوکے اٹ۔ منی دل نی پیله ای ہے میں معشوق ہے دست اے۔ کے دے آنہی ڈولیں نہ
یش۔

آں سیری ایس زایفیا ہے اٹ پر آنہی مژد شنبہ ہے روٹھ ہے آ تک او دو شنبہ ہے

روش ءگڑت شد۔ پرم آلی نزد خنہ ویشغان پرم وہیش استشا۔

پرم گوں ہمیشی ء باز عشق کھذا۔ آس باز شہدا میں ورنا ایں چھوکری ے آ۔

آں منی ساہ ء پاڑاٹ۔ زائیفا اے چوش دے شہدا او زیبا بیٹ لبی مس پیشانہ زانخنا۔

چوشیں لٹ، مدام بہر شکھ دھیں، کاناریں چم۔ مئے عشق داں سے ماہ آں جاری منت۔ رند ء مس مونجاںی ء امریکہ ء شند غاں پر ہموزادے مناں یدھر گیراٹ۔ اکھر دیر اٹ او گڈے منی دل ء وسم اٹ۔

ہمال وخت ء شہ گرد داں مرثی آں منی جان او دل ء بہراں۔

زند ء پندھ ء تہا دوازدھ سال دراڑیں سفرے نیں۔ ہے وخت گوز غے سما دے نہ کپتا۔ عمرہ رو گوتی آ۔ کم کمی ء او شتاوی ء دا۔ گندغا عمر دراڑا ایں ہر اسی بند چوں گزی کھڑدم ء سما دے نہ کفی۔ رند ء بس گیر سر کایاں۔ جوش سما کفیت کہ نی مس پیر پیش غا۔ جوں گندغا کنیت کہ مناں اثریاٹ ء وہیش جا گڑدا او شاذ یہاں کڑ دیشی ء بس چی ء ماہ گوستغاں۔

مس گوستغیں بہار گاہ ء موسم ء کڑ دے سگت آلی پچھی ء منیں لفت ء سوار غے شند غشاں۔

ریل رائی بیو خ اٹ یہ منڈھیں زائیفا ے گوں چیار کا میں جنک آں منی ڈبہ ء تہا پرتہ۔ مس ہے گو نڈمنڈیں ماٹ ء راویش۔ آلی دیم بشوآ پرتی اے بزاں کیک دے ء یا۔ آں حلشغ اے۔ تکھائی ء جزغ ء سوب ء آں حلشغ او پھوشغ اے۔ چک آنی وہشی ء بک بک مان آنکی اے۔ مس ولی اخبار زڑ تو وانغ بنا کھذا۔

ماچوکہ اسینر لیں ء شہ گوستغوں تھے میں ہے مسافریں سگت ء منی ونا دیم

چرینتو گشتہ ”واڑہ نہ موسیو گارنیز تھے“

”جی مادام“

آں برش گھنڈت آ۔ چوناں ویش اندا میں زائیفاے اٹ۔

”منی خیالء تھے مناں نہ زان اے“۔

مس و پچاراء کیتھاں، ھنچوں مان آجیفا اے کہ ہندے نہ دیشوں پر تاں
ھذا ہے گیرنیا غ اے۔ ولدی داٹوں ”ہا۔ اوئے، مس زرور ترا ہندے نہ دیش پر تھی ہم
مناں گیرنیا غ ایں۔“

آں کمیں لجی پیشہ۔

”منی نام مادام جولی لیغورا ایں۔“

مناں چیج وختے نہ چوٹیں ڈکھہ نہ ویٹھا چوش مان آ تکہ کہ بس بر باد پیشگاں۔

چوش زانتوں کہ چم نی گند غاں انت او زیب داریں حال وڑے سہرا نویغا اٹ۔

”تھماں اے۔ آں گوئی مندیں زائیفا زائیفا اڑماں کھڑ دیتھا رند چیار جنک
آتی ماٹ پیشہ۔ ماٹ نہ ٹاگیش مناں ہماں چیار نینا نی سرا حیرانی اٹ۔ کہ فی ہے زائیفا
و بہرا شست۔ نی آں وادے ببریں زائیفا اشت۔ ہماں زائیفا کہ وٹی وختے زیباتریں
وہش بجھت واندا میں نشانے اٹ او زندے وہشی او شاذ ہالی نشان اٹ۔ مرثی آں چوش نہ
یٹ۔ ھنچوں مان آ تکہ کہ مس آں زی دیشہ او۔ او مرثی آں چوش اٹ کہ زندے اے بھیرے
مناں چیج سماں ھنخ اے۔ زندے بھیر او درو شم چوش دیباں۔ اللہ ے ادل بدل ے ہے وڑے
دے ہفت۔ زیر، مونجاںی، دل بازا ڈکھیا پیشہ او ویلی دے۔

حیران پیشو آں دیشوں۔ وست دستاں گیتوں او شہ چماں انزو زی در کپھا عاں۔

آں نہیں گوستھیں زیبائی عسر اگر پیشوں بچیکہ اے زندیں زائیفائدہ مس نہ بجھاڑت۔

آں زائیفادے حیران اٹ او مک آنا گشتی۔

”مس زاہیفان۔ بدل پیغام۔ ہے راستیں۔ تینی دے ہے خیال ایں نا۔
!۔ ہر شے، وٹی وٹیں۔ تراوے سماں ایں۔ مس ماٹے پیغام۔ تینی دے ہے خیال ایں
نا۔!۔ ہر شے، وٹی وٹیں۔ تراوے سماں ایں۔ مس ماٹے پیغام بس پیٹھیں۔ پر باز
جو آئیں ماٹے آں۔ باقی کمیں نوک آں بل دے۔ شموش بل۔ ہماں گیر پچھر آں شہ
موکل کن۔ گوستھیں گیر او ہندہ مژدم موکل کنت۔ مناں دے چھ وخت اے حیل نہ یہ
کہ دنخے ۽ اندے یک دو ہمنی ۽ گندوں تہ مناں پچھہ کاراے۔ تہ دے نہ مشا اے پر
تکھائی ۽ ترا پچھار ٹوں۔ تینی پچھت بگ چڑھاں۔ گندتائی دوازدہ سال گوستھیں۔
دو زادہ سال پیلویں۔ میں مزا آئیں جنک ۽ عمر دوہ سال انت۔

مس آہنی جک تک ۽ نیا و جھٹھ۔ آہنی تہاولی ماث ۽ پیله ایں زیبائی است
اث۔ بس دانیکہ کمیں کسان اٹ ما سوم دے۔ دیکھا پہ دنیا اے۔ زندو ختے ۽ چوں شتاوی
۽ گزری۔ زند ۽ شتاوی ۽ گوستھیں گیر آں تراوے باز تیز۔ ٹھنچوں کہ گز خیں ریل اے۔
اما نینس لیفیٹ ۽ سر پیٹھوں۔ مس ولی دیری ایں دوست ۽ دست چکھ چھ نوکے کھذ نہ
کھڈ اوں او سچھنچیں نوک تو اک کھذ غفت۔ بازیں ڈکھ او منجھائی ۽ چھ گشغے لائخ نہ
یشاں۔ چھے ۽ شہ چھے پیٹھ۔

ہماں شف ۽ دیرے آں دا آں ایکا آھری ۽ دیما او شتاٹی ۽ پیٹھ۔ داں مزا آئیں
دیرے آ۔ نیٹ سر پیٹھاں کہ مس چھے اٹاں۔ دل ۽ گزوئی کھڈ ووٹ ۽ رادیٹوں۔
کندھی ایں بروت او سیاھیں پچھت او ورنائی دھی او نیراھی۔ الہ بنی مس پیر پیٹھاں۔
موکل۔ نی موکل۔

موپاساں فرانسیسی نامداریں نو شہ کارے اٹ مس 1850ء پیدا پیٹھ او مس
1893ء نوٹ پیٹھ۔

”گناہ گار“

چنوف

سرکاری کارندھے کہ آئی نام میگوف آوثی بیکھینے چروگر دید درگت، تارجا، و
گورا او شتاٹ آ۔ دراڑیں ساھے آسائیتی۔ ہفتے پیش آں سیل کنانہ بہمیڈا ک آئندھ
تہ آنہی پیشی نوکرانی دیما آئندھ اوزہرنی، میکوف، گشتی، چک، مس تراچو شیں بیٹھ دیاں
تہ پھندی دیلا ہے تراگوں ما سو میں چھوکری آں بر بادکنخ، ہمت نہ دی۔ ہر وختا گر بیتے۔
مس تی حرامی ایں چک، ٹی لوغ، عتاک، دیما ایرکناں او گدٹی سرادعوی کہناں او ٹی لوغی
، داہر حال دایاں۔

آنہی، لوٹ کھٹک کہ آنہی نام، سراہینک، تھا پنج ہزار روبل ایرکنخ بنت۔
میگوف، ہے ٹوک کہ گیر آئکغاں تہ ساڑتیں شوکارے پر کھٹکی۔ ارمانی دے پیشہ او وٹا
پٹ بجادے کھٹکی۔ کاسیں مزہ، خاترا، اوٹا چو ہیں، ویلے، پر نیتی، او پشومن دے است
ایں۔

وختیکہ، ویلی ماڑی، سر پیشہ تے پیچی، ساہی کنخ، پہتاک، پوڑی، آنی سرانشہ۔
شف، عده، ہماں، وختا، پتختت۔ ورنادانیکہ جروگر دکنغا اشتہ۔ سگریٹ دکنیغا پہ ویلی پھدو
ءے شہ، تیلی، کشتی۔ دیٹی سروش زرم ایں شے، آمان، آئکنی۔ ہماں تکانیا ہے جھٹکی۔ دیم زڑ
چڑھی۔ پوڑی، سرالوت اے ایراث۔ لیف، تھا بیڑی آ۔ میکوف، ویلی دست جھٹکہ تہ
دیٹی کہ زرم او گرم ایں شے اے۔ شدرامشہ چوں دیٹی کہ آں ڈوھدارے او شہدار وغدہ

”چک اپ کیٹھئی۔ دہن اس درشا نا زہنا شی، گیتھی۔ آں ایدا کتھنی ایں۔“

عن واعظوت ایں اللہ۔

ترس، زہرا و لج، شہ جان پڑھنے اے۔ فی آں چوں کنت۔ اندھا نہ دن
باہم، سہ کپڑہ تاں پچھی۔ دفتر، کار، بخیں شست چے گشت۔ آں بنی مزاں، افسر
یہست کرتے ہوئے کنت۔ آں بھکری آں جننا گشی۔ ”ترادوارک باقی رکھیں بندھتے ہیں
و اپنیہ دے عشقت و ناشقی بہاؤ لیں میگوٹ تہ بازو خلا جیں مزدے اے۔“ کہا دنی بخیں
مزدوں اس سا کتھی۔ فی عزت داریں زایدا گوں آئی عینفا وئی رکھت۔ پنڈیں حال
اخبار راں دے چھاپ بنت او بیگوٹ عیندا نمی روں یکیں اخبارات ہلان نبی۔

بنگوونیا مغلی باری بکھنی اے مشتملی آنہنی لوغی سہرا اٹ کنخن عینی ری کنخا
آ۔ تاک عین زینیا عدوان عتبہ آئی دروان ساز وجہیفا اٹ۔ اندھے چک خانہ بی او گر، بخا
رسائیں تکیس توک پڑھلی۔ میگوف، تکھی، چی عینخ عو پچار کھش۔ شت وئی نہ۔ اشی
بی کہ کے اشی، گندی میں ہمشی، دوہمی کے علوغ عکورا چھل دیاں۔

میگوف، گندوستا کھنہ و چی، عکی ع در کپڑہ

چی عجل چینفا اٹ کہ سر کاری افسرے چکے زڑ تو گئی عرومنا اٹ۔ اللہ علام۔
انہ کے عما کشی تمس بر باد بی یاں۔ اشی ع لوغ عتبہ تاک عدویما ایر کناں۔ اندھے گزرنی
حکمی کہ بے لوغ باری بکھی آں۔ نواں کہ کے گندیں۔ یکواں ایر کناں اے بغا۔ باجھیک
ایں اشی، سودا اگر میکیں عکورا بر اس۔ سوza اگر حمل او بخیں مزدم بنت۔ اے یک انت
کہ آں اشی، دوٹی لوغ، داری۔ میگوف، بے بے باروا کیں فیصلہ کھنہ اکہ چک، گوں

میکین ء باڑت۔ میکین ء ہند پی ے دیراست۔ حدا کنا کے چک گری بغامہ رسائیں۔
میگوف دل ء وہش اٹ۔ من وہی بغل ء یک انسانے ہنپس زڑتی آں پوش کے اوت
اے۔ اغدیکین اشی وہی چک کنت ته وختے ء مزائیں نامے پیشی۔ مزائیں پر وغیر
اے، جزل اے یا کہ نوشتہ کارے۔ یادو ہمی مزائیں مزدے۔ نی من اے گندیں اوت
ء وہی بغل ء کھشی یاں۔ سی چہل سال آں رندیں اشی دیما نند نے حق دار باں یاں۔

میگوف وختے کہ درشکا آنی ساءِ شیرا گو ز غاث ته و پچار کھشی کہ استین آں
زمیں کارے کنغ ایں۔ ”اے جائی دے یک ڈھلامیں کارے“، گزٹی ء کھشی باز
بڈیں کارے۔ ماچو شمیں معسویں جک اے سرا پچے زلم ء کنو۔ ہمشی لانا بھلا چک ء
چھے قصور ایں۔ مارا ہے چھ نشکان نہ دیاں۔ مابذرا توں ماوٹی مزہ ء گروں اوہمشی ڈنڈ
چک ء دے جی۔ کمیں ویچار ء کن ایث ڈوھیں کھشہ اوڈنڈ ء ماسویں چک پر کنشیں۔
انہیں اشی ء بیکین ع لوغ ء بل آں ته آں اے بے ماٹ و پٹ ء چک آنی اسپتال ء
دیکم دا اوآں ہموز امزون بی۔ چھ دوستی او لاڈنہ ملیشی۔ نہ ماٹ و پٹ ء انگل۔ مزن بی آں
رذیں جکے بی۔ موچی ے بی یا شرابی اے زاباران آں ھیل گیڑت ڈکھاونگھڑاں زند
گواز یئی۔ تاں ھند ء یک موچی اے او کجا یک افسرے ء مزائیں خاندان ے پیچ۔ اے
منی حون ایں۔

میگوف شد درشک ء ساء در کپتو سرگ ع روڑ نالی ء آ تکہ۔ لوت بوئکی او چک
ویشی۔ ویشی کہ چک و حاو ایں۔ تو تا ڈولیں پوززو ٹی پٹ ء ڈولیں نی۔ اے بس یک
ناٹک اے۔ منی چک۔ تہ مناں الہ ما ف کن اے۔ تئی نیسوء ہمیش ایں۔
میگوف منجاٹ۔ چک ڈھکشی۔ بغل ء کھشی بھیڑ آن ء گام زڑ تغشی۔

میکین ۽ لوغ ۽ داں آں و پچاراں اٹ۔ بازمونجاٹ۔

انہ مس جوائیں اوایمانداریں مژدے آں ته مناں یہ ہاں اے چک وئی اوئی
”انا“ دیما برغ باید ایں۔ آنہی پاڑ آنی سراوٹی سفر ایر کناں گشاں کے مناں بشک من گناہ
گار آں۔ مس بالاں ڈکھی باں۔ پریک بے گناہیں چکے بایدیں کو ٹلی مددی۔ مارا چکے
پیشیں مااشی ۽ وٹی چک ۽ ڈولا پالوں۔ باز جوائیں چک اے۔ آں رازی لبی۔ اوئی
چکمنی جندے گورابی۔

آں میکین ۽ لوغ ۽ سرپیش او جھٹے ۽ اشتا شہ۔ خیال ہے تک ۽ اشی۔ کوئی تو تا
پوزیں چک آنہی کٹ ایں۔ او آں لیوء انت۔ باز گزوتی اشت۔ دوہمی مژدم آنی
تو تکار۔ لجی پائی میگوٹ چک ۽ دست ڪھٹی ۽ دلان ۽ تھا ایر کھٹی۔ مونجادے است۔
منی دوستی ایں لوئی مس باز ڈھلا نیں مژدے آں مناں بشک۔ گلڈ گشتی۔
ہنچوں کہ لی۔ بلے بی مس وئی چک ۽ وئی لوغ ۽ براں۔ کے ۽ چی اے گشغی ایں بکھی۔
مس لوغا رواں وئی لوغی ۽ گشاں کہ انا باز جوائیں چک اے بیا کہ اشی ۽ گوں دوستی ۽
روذیوں۔ انہ نجح اے ته اشی نام ۽ دلاد بیسرا ایر کنوں اوانہ جنکے پیش ته نام ۽ ایر کنوں۔ مزن
لی مار ۽ پکرائی۔

لنج تڑس او شک ۽ شہ آں مونجاٹ۔ گرے آنا لوغا سرپیش وئی لوغی آگوں
شذا۔ آنہی پاڑاں کپتہ۔

”انا“ گشا نا چک مژش ۽ سرا ایر کھڑھ او گشتی مناں اُش کن۔ مس گناہ کھٹھے
اے منی چک ایں تر اگنیا گیرا ایں اے شیتاں آنہی ۽ بیدا کذ غیں۔

آں بے سدھ بیو خا کہ جواوے ۽ سغاڑا پیشادر کے داٹو درادر کپتہ۔

ہماں وختا دامس درا او شتاں دموز کے آں وٹ مناں مل لوٹا گئی۔ اکھر داں ساہی اے کناں۔ دروان پرمولائی ولی ربا بزرگتی اشہ آنہی گوارا گواستہ۔ آنہی تک نیا ہے جھٹی۔ پہنڈا اندے شہ ہمودا گواستہ۔

”چوٹ دے بی تنوال سئی نہ یے“، ھمینی ۽ گشتی۔ ”کوہ شوڈی کنوخیں زاہینا اکساینیا جھٹے پیشا ایڈا اتکغا آں گنو خاپوری آنی شیرا وچک ایری کھدا۔ بے نیام، کے، آنہی چک زڑتہ او بھڑتہ۔ چوشیں بذیں کاراں کھے کنت۔

”تے چھے کشنا اے“، میگوف ۽ براں کوکارے جھٹھ میر مالائی کوٹھ جھل اث۔ سا بے آسامینا نا گشتی۔

”واڑہ۔ مناں بشک“، آنہی خواست کھدا۔ اے آھار ۽ موکل آتی روٹ اشت زاہینا ۽ سو امرڈم ۽ گزارہ چوں بیٹھ لی۔

ولی واڑہ ۽ عز ہرنا خی ۽ بارواڑ سان ۽ گشتہ بے شک ایکناہ اے۔ پراشی سواما غریو چھوں کنوں۔ تے ما را حکم داشتھ کہ چھ کے ۽ لوغ ۽ میاراون۔ مارا ولی کس نیں۔ اگنیا کہ ایڈا اٹھ تے ایڈا چھ زاہینا ۽ نیستہ پر آں لوغ ۽ سائزی اث۔ اگنیا ۽ ھوندھ چھ گزرتی نیستہ پچکے۔

”گاربی ایڈا ٹڑا“، میگوف ۽ زھرنی ۽ آنہی ۽ دھڑ کو داش۔ او گڑ تو ولی کوٹوا شذا۔ انا ہماں ڈول آجیرانی ۽ نشی ۽ اٹ۔ آنہی نیاہ چک ۽ سرا اٹ۔

”او۔ میگوف ۽ کمیں کھنداں ۽ گشتہ۔“ اے بس یک چترے اٹ اے میں چک نیں اے دھو بڑی ۽ چک ایں۔ مس چتر کنے اٹاں۔ اشی ۽ دروان ۽ دے۔“

”فراری“

لبیام اونلاین

جون ۽ ماڈرائز میں روشنیت شف ۽ تھار ٻاں بدل پیدا۔ ڏبلن شہر تباری ۽ یہ
شئی اے۔ پر ڙاشینگ آں ماڈ ۽ مانچانی سپراٹ۔ ٻئے مریس روشنائی لینی کو راء آف او
حند ۽ قو ٻهاں پنجوں ٿالا ن اٹ که بزاں با مرنگ انت۔ تک او گوراں هر نیمغا ہتھیار آنی
تر اڑا اٹ۔

شہر ۽ چیاریں تک آں مشین گن او ہتھیار آنی چو شیں را ہاڑا اٹ جو کہ دیراں
بنواں شہ ٻینگانی بھوکنخ ۽ تو ار بی جمہوریت پسند او آ جوئی لوٹو خ دو شمس دو ش مرغنا
اٹھت۔

اوکونیل پل ۽ نزدیک ۽ یک ماڑی ۽ چھت ۽ سرا یک جمہوریت پسندیں
فراری ۽ جھاتی جنگ اے۔ آنہی گورا را کنل ایراٹ او گونخ ۽ سرا دو ریں لڑ کھتی۔
گندغا آں یک ورنا کمیں وانو خ اٹ۔ چپ او سر پذ گندغا آ تک۔ چوں بزاں آنہی
۽ موت ۽ چج ترس او پروانہ یہت۔

آں نا دیز غالی ڏولا یک سینڈ وچے ور غئے۔ آنہی ۽ شہ با گھینا چج نہ
واڑتغا۔ آنہی ۽ شتاوی ۽ سینڈ وچ ختم کش او ووئی پھدو ۽ شہ وکی ۽ دنگ کشتونر کے زوئی
اوڈنگ گرڈ ڀو پھدو ۽ مان کشی۔ لحظے گنو تی جھٹی کہ سگریٹ ۽ چکلی کہ مه چکلی۔ اشی ۽
باڑھ راٹ تھار ۽ تیلی ۽ آس سہرا بیٹ۔ دڑمن ہشت ۽ جھٹی ۽ اٹھت۔ یہت آنہی
باز

سگریٹ روخ کنغ ۽ فیصلہ کش۔ سگریٹ دکھنئی۔ دوستے سوٹا جھٹختی او تیلی توستی۔ شتاوی ۽ سگر ۽ تکافارے پیش۔ فراری ۽ سوٹا ۽ اندرے تحدش او گڈ تو مسٹی او زائے دیانا او پتی ۽ کمیں یک تکالیف۔

آنہی ۽ ہشیاری ۽ کمیں سرکشتو نیا۔ جھٹی تروشنائی ۽ لانٹ پیش او یک تیرے زوکاٹ کنانا آنہی سفر ۽ سراگوستہ۔ آں یہ برابنا پیش۔ آنہی ۽ روشنا نی ۽ نشان دین ٿفت۔ ہے تیرشہ گلی ۽ دو ہمی پلو افیر کنغ پیشخت۔ آں چھت ۽ دو چمنی آنی پشتا سرکشو او گپتہ۔ آنہی نیا ہماں ہند ۽ سرا گپتہ۔ پنج نیا ہ نہ تائگی۔ بس مژیں آزمانے سرادیما لو غنے ۽ چھت دیشی۔ آنہی دڑ من ہموزا ہند ۽ ڪلنو نشی اے۔ گشے ہماں وختا پہل ۽ پلو اشہ یک بکتر بندیں گاڑی ۽ سہرا پیش او گلی ۽ نیمغارو غنے۔ گتیسنجاہ وال دریگلی ۽ دو ہمی پلو او شتا شہ۔ فراری آنہی انجن ۽ آواز ۽ اشکن غنے۔ آں ہشیار پیش۔ ہے دڑ من ۽ گاڑی اٹ۔ آنہی نشان بستہ پرسدھ کیتی کہ ہے بے کارانت۔ پچیکہ ہمشی سرا آنہی تیر ۽ پنج اثر نہ وی۔

یہ تکے ۽ شکوئے سہرا پیش۔ کہنیں مثالے سفر اٹی۔ آنہی ۽ بکتر بندیں گاڑی ۽ اوث ۽ نشتعیں بوڑی ۽ گوں جی ۽ ٹوک کش او جھٹ ۽ سرا نشتعیں مزاری ۽ بلوا اشارہ ے کش۔ آں ڈاہی ۽ اٹ۔ بکتر بند گاڑی ۽ ڈھکنڑہ تکہ۔ بوڑی ۽ سفر او کو فخر سہرا پیشخت۔ آں مزاری ۽ نیمغارا گند غنے۔ مزاری ۽ وی تو پک زڑتہ او فارکشی۔ بوڑی ۽ سفر ڙل پیش۔ گوشہ ہموزا تکہ پر فراری ۽ دو ہمی فار ۽ نکودے ساڑت کش۔ آں ہموزا نالی اندر اکپتہ۔

نامنان دیکھت ۽ شہ فارے پیش۔ فراری ۽ زائے دیانا دلی تو پک جمل کش۔ تو پک ۽ کنغا شہ آواز آ تکہ۔ فراری ۽ و پچار کش کہ ہے آواز ۽ شہ مژد رغ دے

ھاغبہ بنت۔ تو پک زیر گاپ آں اوکڑو پیشہ پر زڑت نہ کئی۔ آنہی باز زرعِ دیگی تک
وھاوات مناں تکال تیرے مان آ تکہ۔ آنہی گمان اٹ۔ آں چھمٹ عسراو پتی ۽ وٹی
مور چھ عسراو پیشہ۔ وٹی چپیں دست ۽ ٹھیکھی ایس راستیں دست گپتی۔ آنہی کوٹ ۽ آستین ۽
شہ حون بہے غنے۔ دست ۽ دڑ دھپی نہ یہ۔ بس وھاوات بزاں مستفت۔

آنہی پھدوئے شہ وٹی چاقو کشتہ۔ بھت ۽ اڑائیکھنے بوئکی او آستین برٹی ہموزا
کہ تیرمان آ تکہ ہموزا کسائیں ٹنگے اٹ دوہی پلوانگ نہ یہ۔ تیر ھڈا بجھم۔ ھڈ
ضرور پت شتہ۔ آنہی ۽ ٹھپ ۽ بنی وٹاولی باز زر کمیں دل داش۔ دڑ ۽ شہ وٹی دتاں سیکڑ
بٹخت۔

گذ آنہی ۽ پٹی کنو خیں ڈب کشتہ۔ چاقو ۽ گوں بوئکی۔ آیوڈین ۽ دنگ ڈھکنڑ
پٹی۔ اوپ ۽ سرا ریتکی۔ ٹپ باز دڑدا اٹ۔ ٹپ ۽ سرا کر پاس ایر کٹو آنہی سرا پٹی
بستی۔ او گوں وٹی دتاں گندھ بستی۔

وٹی چماں بوٹی ۽ آں ہموزا اوپتی ۽ کہ دڑ دھپی ۽ کم بی۔ شیرا گلی ۽ چپ
چاپ اٹ۔ بکتر بندگاڑی شہ بھل ۽ دیر ٹھٹھت۔ آنہی ۽ اوٹ گپتیں پوژی ۽ سفر ڙل
اٹ۔ زایفا ۽ لاش دانی دے نالی ۽ کپتی ۽ فراری دیر ۽ داں ہموزا کپتی ۽ وٹی ٹپ ۽
نگہداری کئے ھیلا اٹ۔ او کہ چوں شہ ہموزا درکشی۔ آں داں محبت ۽ ہموزا اپیشہ تو یہ۔
دیگی جھٹ ۽ سرا نشتعیں دڑمن آنہی ڈگ ۽ گپتی ۽ آنہی ۽ وٹی دڑمن جھٹیں ته گذ
در کپٹ بیٹ۔ آں وٹی تو پک ۽ شہ کار گر غ لائنا نہ یہ۔ ہے کار ۽ پ آنہی ۽ گوں
دروھانی ۽ استے۔ آنہی ۽ ہے انکل جھٹہ۔

آنہی ۽ وٹی ٹوپی ایر کٹو تو پک ۽ نالی ۽ سرا ایر کش اوکمیں کمیں ۽ تو پک دیما بڑ

کشی تکہ گلی ۽ دو ہمی تک ۽ شہ نیا ہے۔ ہمالخڑا یک ترہ کا ے پیشہ او تیر ٹوپی ۽ مان آتکہ۔ فراری ۽ تو پک ۽ نی جی ے جہل کشہ ٹوپی گلی ۽ کپتہ۔ گذ فراری ۽ تو پک دے بن اڑنگ کشہ او وٹ چھپت ۽ سراڈ گپتہ۔

او گپتی آ چھپت ۽ دیکی پلوانیا ۾ جھٹی۔ آنہی انکل سوب مند پیغعت۔ دو ہمی چھپت ۽ سراشتھیں فراری ۽ ٹوپی او تو یک ۽ کفغا شہ گمان کشہ کہ آنہی ۽ وٹی دژمن کشہ او آں بے وزت پیشو او شتا شہ۔ چوں آں یہ بر اپدھرات۔

جمهوریت پسندیں فراری بر شکنڈ شہ او وٹی دروھانی ۽ نشان گپتی۔ دوینانی نیام ۽ بس پنجاہ دال ے مزل اث۔ مژیں روڑنا لی ۽ ہے مشکلیں نشانے اث۔ آنہی راستیں دست دانیکہ دے دوراث۔ آنہی ۽ پیلوی ۽ نشان گپتہ۔ گوں بازیں شوق ۽ آنہی دست لڑ زغیث۔ آں وٹی رکاں سیکریس تئی ے۔ دراٹیں سا ہے آسامیتو فائز بونکی۔ در مبارے پیشہ او آنہی دست ۽ مزا میں دھکوے واڑتے۔

چوکہ دن کم پیشہ تا آنہی ۽ دیما نیا ۾ ”جھٹہ او شہ بازیں شاذ ہانعر ہے جھٹی۔ آنہی دژمن ۽ تیر لگا پیغعت۔ آں وٹی مرک ۽ دیل ۽ وٹی مور چہ ۽ سرا ۽ الحنے۔ آنہی ۽ جکنے باز کو شت کشہ۔ پر آں ھولائی ۽ ہنچوں دیما کھنغا اٹ کہ بزاں وھا وانت۔ تو پک شہ آنہی دست ۽ کپتہ او اڑنگ بی آنا شہ چھپت ۽ نا لی ۽ ہٹ ۽ کھمباء ۽ سرا کپتہ او رندا فٹ پا تھے ۽ سرا کپتہ۔

بھے نیام ۽ چھپت ۽ سرا مرد خیں مژ باز ریز گپتہ او نیٹ شہ چھپت ۽ بنا کپتہ او رراڑ دار پیشہ۔

Farrari ۽ وٹی دژمن جہلا کفع ۽ دیشہ کمیں شد راشہ۔ میں دل ۽ مڑائی ۽ کمیں

حاغبہ بنت
دھاوات
مودود

یہ روش، شذ او تیپت ہے را
ڈال سک بے دل ہیش۔ آں ڈال
ٹھہر اثرات۔

تمہاری کہ آنہی نلی ہے شہزادی کا دے دنیو
ہن اپنی یادانی دیما چھت یہ سرازور عہد۔ زورہ
ہن عہد اوتیر آنہی سفر را گوستہ۔ آں شد راشہ۔ جان ہے ہر
کس تریس و تاش ولی دل ہے کشو آنہی ہے کھندش۔

عہد پھسدو ہے وکی ہے دنگ کشتہ اویہ بار غنی کل تلنگنی۔ شہ بھشی اڑ ہے آں
کھیر رک ہے سوکھی۔ نی آنہی ہے چھت ہے شہ ایر کپتو ولی سرچار ہے گوں رو نخے فیصلہ کش
ہے می ہے ڈا خدار کنت۔ ہر نیمغا چپ چپا تی اٹ او سڑک یہ سراج غم بازیں طرنا
آنہی ہے دروھانی زڑ تو ولی پھدو ہے مان کش۔ استار آنی روشنائی ہے لاف پکائی
ہے ناٹھ پھت ہے بنا آٹکہ۔ چوکہ مزاری جہلا گلی آٹکہ تا آنہی دل ہے لوہتہ کہ ولی دست ہے
نہیں دڑمن ہے گندی او پچھاری کہ آں دے یک جو ایس نشا نجی ہے ات۔ آں بر
کہ اسٹے۔ آنہی اے زانغ ہے شوق اٹ کہ آنہی ہے یک دھکے ہے ضرور گندی نواں کہ پوڑ ہے
بل بینغ ہے پیش آبیں کیمپنی ہے اٹخت۔

آنہی گند غ حاطرا ہر تریں و تا تلان کتو آں روڑ ہے گندھی ہے چیار میں نیمغا چم
بار پیش۔ سڑک ہے بڑی نیمغا مزا میں فاعیر نگے پینگاٹ پر نیز نیخا چپ چاپ اٹ۔

فراری سڑک سرا شتاوی ہے دیما شہ۔ مشین گن ہے برئے ہے آنہی گو را ڈگار
خندش پر آس پکش۔ آنہی ہے دوٹ ہے راوی کشتعیں دڑمن ہے لاش ہے بغل ہے پر پنٹہ۔ مشین

گن چپ بیش۔

فراہمی ئالاش ۽ تک ئیناہ کش تھا نہی ئادیش کہ آس تا آنہی ۽ سکواں براث
اث۔

لہیام او فلہیر ٿی آر لینڈ ۽ مزائیں نو شتے کارے اث۔ آنہی اے
آزمانک آر ش آپتی مژائی وویاہانی درشانی ئڪن۔

”تیلی شو شکو خیں چک“

ایندھن

باز تخت۔ بور کفغ اے۔ بیگھا ۽ وختہ او ہر نیمغا تباراث۔ سال ۽ خیریں
شف اث۔ ہے تخت او تھاری ۽ مس گلی ۽ یک کسامیں گریویں جنگ اے رو ان اث۔
آں سر ۽ سرڈر او پاذاں شفا ذا انت۔ آں لوغا شد در کپتہ ته آنہی ۽ پاذا گزار پاذا اشت۔
پراشی فاسیدہ بچ نہ یيث۔ لتر شہ آنہی پاذاں باز مزن اشخت۔ بے آنہی ماٹ ۽ پا ز
کشتہت۔ ہے دے ہماں وختہ گاری ڀغت وظیکہ بازار ۽ دو گاڑی آنہی تمریزہ او آں گیز
فساد ۽ نیام ۽ بجھہ۔

یک لترے گاری ٻیش او دو ہمی یک اڑاندی ایں چور دے ۽ زر تو بجھہ۔ آنہی ۽
تکاں گمان کش وظیکہ آنہی چک بنت ته آں ہمیشی ۽ شہ پینگو بے جوز کشت۔ بے رنج
چک ولی کسامیں یا ز آں گوں پاشناخ دی ۽ رو غ اے شہ سائزی ۽ آنہی پا ز نیں
چپتہت۔ آنہی ۽ یک گندھے ۽ تھا تیلی آنی بازیں ڏبھے مان اشخت کہ شہ ہمشان یئے
آنہی دست ۽ اث۔ سچھے ایں روشا کے ۽ دا آنہی ۽ یکے ڏبھے دے نہ گپتہ او آنہی ۽
یک نکا اے دینہ ملادہ۔

آں گوں شذو تخت ۽ لڑغا اث۔ بے وسی ۽ دروشم ۽ گپتی آ۔ گذھی ڏولیں
گریویں چک

بور ۽ ڏاں آنی نر ما دراڑیں پھٹ ڏھکھٹی آ امگت کہ باز زیبائی ۽ لکھتی ۽

آنبی گزدن ۽ سراتر ٺکڻي ئا شست۔ آنبی ٿڪان ٻمشي سند ۾ نيا۔ گلپاں او ناناني بارئي آس
ش لائين آنلي روشنائي پيڙا غ اے۔ پاچين گوژ ده، وڃش بواث چيله اے نوخين سال،
بندات هم استه آنبی ۽ دے ٻمشي سماڻ.

گلپاڻي ڪي ڪندڙ ۽ دلوون غ اهنت دو ڪميس ڪشكىه او را شست۔ آس ٻهانئي بخت
عشيرا ڪڙوئي ئا نشيء آنبی ۽ وٺي بوجلا گلپاڻي پاڙ گول وٺي جان ۽ گلپاڻي تخت پر گزوڻ ده گرم
نو ٽخت - شه گهر ۽ آنبی ۽ اڪھر ناغ دے نيءَ كه آس وٺي لوغ ۽ سر پيشين - سجه ايں رو ش ۽
تيلي ۽ يك باڪے دے بہانه وٺي ٽخت - ٽخت کمالي نه ديشه چوش آنبی ۽ ٻونهانئي وٺي دھڑو
ملشت - لوغ دے باز ٽخت - لوغ بس يك منبه اث كه چياريس تک آس بس چتر يا
واڙ اوڏ ھركشي ئا شست او در ڳال شه گواٺ شو ڪاڻ اث.

آنبی ڪاميں دستروشه باز ڙيس راواء وهاو شنڊشت - بس يك تيلي ۽ ئا
آس ۽ شه آس ڪميں گرم ٻيٺ - ان ڻوٺي گند ھيءَ شه يك تيلي ۽ ڪشخ ۽ همت ڪشين -
آنبی ۽ شه بجهت ۽ روخ ڪشين دست سڀ ڪشين - نيش آنبی ۽ تيلي ۽ يك دارے ڪشتوبال شاد
وٺ گشتمي اے چوں روخ لي - بلريٺ او گر ماش دا - آنبی ۽ وٺي دست آنبی سرا ۾
ٺخت - اے چو ڙيس روشنائي ۽ - ڪاميں چڪ ۽ چوں مان آ تکه كه آس ڇلے ۽ ديمار
نشت اي - كه اوڏا آس بلغين او گر ماش ديفين - كـه ٻمشي ۽ بازا آرام انت - محصوم
ايس جڪ ۽ ٿپزيس وٺي باڙ دے ڪميں دراز ٺخت پر تيلي ٽتحائي ئا نشيء - جل گار پيشه او آنبی
دست ۽ بس نستغين تيلي اث.

بجهت ۽ سرا آنبی ۽ يك دو ھمي تيلي ۽ رهڙش - آس روخ پيشه بجهت ۽ سرا كـه
روشنائي ڪپتا اوڏا بزال اچا ڪميس پر ده ۽ سهرا پيشه همڪر صاف كـه آس گورے ڪره اندر ۽

دیت کنے۔ میچ، سراہا میں میچ پوچھتیں تیئے۔ آنہی سراہا میں ہیران ایرا ہشت۔
گر میں تی ایرا ہشت۔ سوف او ٹسلیں میوہ اہشت۔ چو میں وہشیں ندار گاٹ۔ تی بزاں
وٹ چھری چھجی ہ رائی ہیو گریویں چک ہ کورا آٹکا پر۔ پر چو کہ تیلی تستہ تہ ہمودا
یخنیں بہت ہ سوا پی نہ یت۔ آنہی ہ اعذے یک تیلی ہ بالش۔ نی آنہی ہ بخچوں مان
آٹکہ کہ آں کر سے مزا میں درشک ہ شیرا نشی ایس۔ ہے شہ ہماں درشک ہ شدے
مزنا ت کہ آنہی ہ شہ تاک ہ درغ ہ وا باری ہ لوعاشی شہزادی بغا۔

درشک ہ سوزیں لمبائی سراہزار ہازیبا میں عکس اور وشنائی آنی شماں اٹ کہ
آنہی یک ہٹے ہ باری ہ شدی شخت۔ او آنہی ہ وہش نیا تکلفت۔ گریویں چک ہ چو کہ
آہانی تک ہ ولی دست دراڑ کشہ تہ تیلی تستہ۔ نی بس آزمان ہ استار دیما اہشت۔
استارے پرشتہ اور وشنائی ہ دمیے رند اسٹی۔

”کے ہونہائی مڑتہ“۔ کسا میں جنک ہ گشته پچکہ آنہی ڈاڈی کہ آنہی ہ دنیا
ہ تھا گوں ہے چک ہ کالا شہ باز دوستی او مہر داث او نی آں دنیا ہ نہ یت، آنہی ہ گشت
ہردم کہ استارے بھری تھے یک رو ہ آزمان تک ہ رُو۔

آنہی ہ یک دوہمی تیلی ہ بھت ہ رہرتہ۔ اعذے روشنائی پیش۔ ہمشی شماں
ہ تھا نکو میں ڈاڈی سہرا پیش۔ آں وہش خوش ہ گوں مزا میں مہرو مہوت ہ آنہی تک ہ
گند غاث۔

”ڈاڈی اماں! چک ہ کو کار کش“، مناں و تی پچھجی ہ بر۔ انداے تیلی تستہ تہ ہے
نیا ماتہ باز دیر روے۔ تہ دے گر میں چل، مزیداریں پکغیں گوژدا کر سے زیبا میں
درشکے مشہ منی نیا ہ دیر و گار بئے۔ آنہی ہ ماچس ہ پریں ڈبے گوں بھت ہ زور ہ رہنے

بالش۔ آنہی حب اث کے ڈاؤی تاں دیر گوں آنہی نزت نئے اوشتی۔ مش تیلی آں چوشیں تیز
ایس روشنائی عتالان پیشہ کہ بزاں روشنائی۔ ڈاؤی پیش نئی وخت زیبا اور اڑقد
نہ یہ۔ آنہی ۽ وٹی معصومیں نواخ وٹی باز زرعت اودوئیں ہماں روشنائی ۽ وہش خوش
۽ آزمان ۽ بالاد ۽ تک ۽ بال کش۔ ہموزا بڑا زانہ نئی وگھرے اث اونہ ڈکھو دیا۔ اوآں
حداءِ امان ۽ شیرا آ تکہ۔

بانگھینے یخیں وید ہاگلی ۽ کند اگر یویں چک گلامی ایس گٹا اور شکنہ دیں لٹاں گوں
بجت ۽ لگڑتی ہے۔ آں گوستغیں سال ۽ اخباری شام ۽ شہنشاہ کرنا مرتا۔ معصومیں
جنک ہموزا گوں ولی تیلی آنی ڈبہ آں مستو آ کر تی ۽ کپتی اے۔ شہ آہاں یک ڈبہ ۽
بلغہ۔ ”آں وٹ ۽ را گرم دارغا ھیلا اث“۔ مزدمانی ہے گشغ اث۔ کے ۽ اے گمان
دے نہ کش کہ آنہی ۽ چکر زیبا میں شے دیشغت۔ ہماں شان و شرف ۽ گوں کہ آں ۽ وٹی
ڈاؤی ۽ پچھی ۽ نو خیں سال ۽ وہشی و شاذ ہاں شرنخ پیشہ۔ بیج کے ۽ ہمشی سما اولگان دے نہ
یہ۔

ہانس کرچین اینڈر سن ڈنمارک ۽ یک نو شتہ کارے اث کے 1805ء^ء
گبرتاں 1875ء زندگواز ہئی۔

”کچرا بابا“

گرشن پندرہ

ہر وختیکہ آں شاپتال ۽ در کپتہ تا آنہی ناگہ اڑز نے خشت اوپلے ایں بہت
بچھغیں کر پاس ۽ ڈول ۽ اٹ۔

چوش گندغا اٹ کر دل جزغ ۽ نہ لوٹغ اے۔ فٹ پاتھو ۽ سر انندھا ٻڙاٹ۔
چوشی ۽ تا آنہی دانیکہ یہ مبینہ ۽ اپتال ۽ بھجی آپر اپتال وال آں آنہی ۽
موکل داش۔ داں چیارو شم ماو ۽ آں پرائیوریت وارڈ رحش اویک وشم ۽ جزس وارڈ ۽
پیش۔ ہمے نیام ۽ آنہی یک گنج اے کشخ پیشغ۔ آنہی روٹ آنی گمراۓ دے آپریشن ۽
برغ پیشغ۔ دانیکہ جغر پیله ای ۽ شرنہ وش کہ آنہی اپتال انھی کپتہ بچھجیس ٻازیں دو تک
ھیل اشت۔ او آں بازنادراد اشت۔

ڈاندار درمان آنی دراٹیں چٹ اے داش او گشتہ کدے اے درماں در اور
جو ایں وھر ڊاء ورپیله ای ۽ دراومی اے نی ترا اپتال ۽ بیخ ۽ گزر نیں۔

”پرس تے جزغ ۽ بھیرا دے نیاں ڈاندار سائیں۔“ نزوری ۽ آنہی ۽ گشتہ

”لوغ ۽ برا۔ چی اے روٹ ۽ لوگی خدمت ۽ کنت اے به برائیک بے۔“

سوکا سوکا ای ۽ گام آں زیر آن ۽ آنہی ۽ و پچار کش لوغ! من تے لوغ
نیستیں۔ لہتیں ماو پیشا مناں زرور لوئے اس تے۔ لوگی اے دے استه۔ یک پچے دے پیدا
ہوئے آ۔ آں او آنہی لوغ چک بیخ ۽ سرا بازو ہش اشت۔ دنیا ۽ آبادی بے شک و دھنی

پر آہانی تہ ہے سری چک اٹ۔ آہاں پوش مان آ تک کہ ہاں دنیا، سری چک ایں۔
دلا ری ۽ وٹی چک، پہلوئیں پوشک، ۽ تغ اہشت او اپتال، آ تکو آ نبی،
ڈغ اہشت۔ نزو نمیں جر آنی سرا دست ایر کنغ، گول سما کپتی کے آس، وٹی چک، دست،
زڑتی ایں۔ پر دیگی چی اے مہینہ آنی اندر اہر شے ڈتم ڈی۔ وختیہ آ نبی کنغ، سری اپیشن
پیشہ تہ دلا ری ۽ وٹی سہت شو شکنگت کہ ہے چو شمیں رو شاں کارہ کہیت۔ مزدم اش
انت کہ سہت زایفنا آنی زیبائی واسطہ بنت۔ کے ڏو ڪو ڏور مان باں۔ او غ واڑ،
علاج، چک آنی وانغ، جنک آنی سیر۔ سہت چو شمیں ویباں پہ بند کہیت کہ کارک کہیت۔
زایفنا زند ٿہابس پھنج شش دھک، ہمشانی جان کنغ نسیوبی۔

گنگ ڻو ڏو ہمی اپریشن ۽ ڙا پیش دلا ری ۽ لاف ۽ چک کپتغ۔ چو ش پیغی اٹ۔
دلا ری ۽ شف ورو ش کارک ھند ہما کہ ہے ٿو ش ته ید راسته۔ دلا ری ۽ زرب داریں انہا میں
جان ته چو شمیں ویلی ایں کار ۽ پنه یہ۔ ماٹ ۽ چو شمیں ویل او پہت ۽ نادر ای وی شو آ نبی
۽ اے دنیاء آنگ ۽ ہمت نویش بازیں چک ٻمکر پوہ بنت۔ دلا ری باز رو ش ۽ اپتال،
شند نویش۔ چو کہ آ نبی ۽ آ تکو ہے حال داشتہ باز گر پیشی۔ انه آ نبی سما کپتیں ته دیما گیشور
گر پیغی کنگی تہ آں منجانہ ویہ۔

گنگ ڻو ڏو ہمی اپریشن ۽ رند آ نبینو کری شند۔ دراڑیں نادر ای ۽ ہمچو ش بی۔
کھے ٻمکر ھیل بیث بی۔ نادر ای انسان ۽ وٹی معاملہ ایں۔ ھما کہ انه آں لوئی کہ نوکری بر جا
بی تہ آ نبی ۽ وٹی نادر ای ۽ شر کھنچ کنگی۔ انسان مشین ڻو ڻو لیں۔ انه مشین
اے داں دیر خراوی بی تہ آں یہ پلوے آر کنگ بی۔ ڏھمی خندانو خیں مشین گیزت چوچکے
کار ته دار غ نہ وی۔ کار بار بند نہ وی او وخت نہ او شتی۔ وختکد آنی ۽ سما کپتی کہ نوکری

شذی تے آنہی ء باز ڈکھ پڑ۔ بزاں کر دئی گئے دے لئے نہیں ڈیہٹی پتمنی انزیں
وے ٹھک چیختی۔ سہریں ڈکھاں انزیں دے درنے کافاں۔ اس پوس سماں کے تھے
سد وہ سہانیں۔ داں بازیں روٹ آں شے بنتے ویل و تریں، آنہی، وہ ساہ نیاتا۔
در اڑیں دور وہی یہ علاج ۽ خرچ دے بازی۔ لوغ ۽ ہر شے بھائیں فی۔ ہر شے شدنا پر
دلاری ۽ گزر دے پروٹ نہ منڈ۔ داں چیار و نیم ماہ ۽ وہی لوغ داڑھ پرانی یت وارا،
داشمنی باز جو ایں علاج کنائیستی۔ وہی لوغ ۽ شے بھا کھڈی نیت باقی نوکری دے
کھڈا ہی۔ یک فرمے ۽ تھا کارگپتی۔ روشنے ۽ وہی فرم ۽ وہ دے اسپتال ۽ آڑتی۔ آں
بار نہیں، کس اقدایں مزدے آ۔ کم تو اروا وہش تیغ۔ گندغا آں مزے ۽ واڑھ ھند اکتا و
آنی حصے ۽ واڑھ مان آ تک۔ دلاری ۽ حمودا ماہ ۽ دوسنڈ کلدار پکھار ملٹ پچیکے آں باز
وانتی نہ یت۔ آنہی ۽ بس لفاف آنی سرائک جھشت۔

”بھئے تے باز اڑا زانیں کارے“ دلاری ۽ مزد ۽ گشتہ۔

”کارتہ آسانیں۔ پر روشا پچھنچ شش صد لفافہ آنی سرائک جنگی بنت تے
چوشیں کاروے گران کغیث۔“ فرم ۽ واڑھ ۽ گشتہ۔
دلاری ۽ ھندان اگشتہ جائی میں مان آں۔

او فرم ۽ واڑھ ۽ گشتہ ”ہروختے کہ دراہ بیخ اے تے وہی لوغی ھندابے کارع تکن“
وختیکہ فرم ۽ واڑھ رائی پیش تے دلاری دے امراء بیٹھی۔ آنہی مان آ تکہ کہ مرشی
دلاری گام پھی اے بڑر ۽ ایرینغا انت۔ آنہی اندام دے پھی اے میشی ۽ ایں۔ دراکشغ ۽
وختا دلاری ۽ باس ۽ تاک بو تکہ او گول ادب ۽ دلاری ۽ سر ۽ درکشغ ۽ گشتہ او لحداۓ ۽
آنہی دست دلاری ۽ کوفغا مان آ تکہ۔

دلا ری، مژده بے وہش نہ مان آئکا پر تکمیلی وٹھ، دلا سودا شنی۔ ناز انگھی،
چوش بی آنجی سکی اپریشن اسپتال، جزل، ارڈ، پیش۔ ہماں وخت، دلا ری وٹھی باس،
امراہ دار جلنگ، شند غوث۔ آخر چوں کے ببر کھذ کنت۔ زند باز کونڈا ایں۔ اشی، ہشی
ہمشی، عزادے گونڈ تراں۔ وختے کہ ایکا مژدم، دوستے، اوت بی۔ جان بے جان بی
اوکے، گرمغاں لوٹی۔ بحث گرماء، اوٹیٹ۔ دوست دستے، باڑا بی۔ تھکے، ہشیں، ہم،
خند اسرائیں، وھڑ دعے واڑت۔ سبراے تا آخر حدے بی۔ آنجی سیر، دو دار جلنگ بر وہ
چھٹے پیش۔

آل وٹ دے ہے راہ آں گوستغث۔ آل سما داراث۔ چوشیں حال، وچاڑ،
مژدم، چھتا کشت۔ ہے حد، مژدم، ڈکھ آنی سیم، واسنڈ جوبت، ھلاں بنت۔ مژدم، بس
بے جان ایں رک بی رو۔ ہما کہ مرشی وختیکے آنجی، ارشاد اسپتال، کشخ پیٹھ تا آں شہ
ڈانڈار، یہ بر گلہ مند نہ یہٹ۔ اے پول دے نہ کھشی کہ اسپتال، شہ در کشی کجا ہے رو۔ نی
آنجی، نہ لوغ اے استہ نہ لوغی اے، نہ چکے نہ نوکری ہے۔ نہ دل، چھی ہے استہ۔ پھدو
ھورگ اٹ۔ ھج مزل، ڈیمانیستہ گڑ چوکیں پنڈھے۔ پر آنجی ہے باروا کو نہ کشتہ بس
اے گشتنی، ڈانڈار مس جزغ، دے لاچار آں۔ ہماں وختا آنجی، بس کیمیں حقیقت،
سماٹ۔ دوہمی ہر نوک شد، دل، دو رکپتہ۔ جز آن، بس اے سماٹی کہ اشی بحث
کرباس، ڈولیں۔ جان، ھج ناغ، نیتیں۔ ڈغار چوں ایں۔ آزمان، چھے ایں، ہمشانی
نیام، چوکیں شے است آں۔ مژدم او آھانی نیاہ چوش اشنت کہ گند غیں حون، وریم
ریش۔ بس آں ہے لوغ اے کہ برو دیر ہندے، پھدا بہر کھنی۔ آنجی، وٹھی مژدمیں
مات، گیر آنچ اے۔ وٹھی پٹ دے گیر آنکھی کہ فوت چیخ اٹ وٹھی برات دے گیر آنکھی

کے من افریقہ ہاٹ۔ ہماں دمان، مڑاٹ، نہ نزینخا گھوست جوں مان آئکی کے مرام
گوں جان، نکر جھوٹ۔ فی تاے سدد و سادے تھیٹ کے آس انسان اے یا گپ پہل
اے۔

دیرے آں حلشا نا، پھونشا نارواں اٹ۔ بے سماں، یہ تک، رائی ڈیٹ۔ بے سماں
ہوئے آنہی لوغ اٹ۔ اے سماں کے لئے اشیٰ، چیز لوغ نیست ایں۔ گڈے ہماں
روغا اٹ۔ پچکے ہے عسرا روغ اے عادت اشیٰ۔ روٹھ، ہبازتا اٹ۔ اوپیا ویشنے۔ فی
دگ دے شموشتی۔ جمکرنا غ دے نیشی کہ شکے عبول، عکفت۔ بس اوڑام آنی زنجمار۔
ڈن راویوال لڈغا ایخت۔ جھیے عرند اتوٹھ، کاراشت۔ دیما سیاخ چرداونیت ڈنار، عمر
بے سدد ڈیٹو کپتے۔

وختیکہ چوٹھ، آتکہ تھف کپتھ۔ ہر پلو اتھاراٹ۔ چم بو تکوڑتھی تے سا کپتھی کے
ہمداکہ بے چوٹھ ڈیٹو کپتہ دایکہ چمودا اوپتی ایں۔ اے فٹ پاتھ چوٹیں ہندے ہاٹ
کے پشت ڈوٹک آں بجت ایخت۔ بھٹانی نیام، آس اوپتی اے۔ نزینخا زینون وانجیرے
دو درٹک ایست ٹھت۔ بھٹشی دیما چنیا، نیا، نیاغا اٹ۔ دو ہمی تک، مژن مژن مازی
ایخت کے آھانی بس باری پدھرا ایخت۔ سرڈک، عکندھی، میتے اٹ اور یرڑے یک
چرچ اے اٹ۔ کہ بھٹی کلاک، ڈے ونچ، ڈو توار آتکہ۔ آس کم کمی، ڈولی سرو شانی زور،
کڑو پیٹھ اوجیاریں تک آں دیٹھی۔ سرڈک ٹھوڑگ اٹ اوکیمیں ہت بند ایخت۔ بھلی، عکھمبا
آنی سراچی اے بلب بلغا ایخت۔ آنہی، ڈولی چم بو پھنخت چوٹھ مان آتکی کرفت پاتھ،
ہنداز رے آف، ڈھا تار جغ ایں۔

جوانی، سعدھا آتکہ تے سا کپتھی کے آس باز شدی ایں۔ روٹھ آنی اپریشن، عرند

آں بازی ء شند پیٹ - ویچار کھشی کے ڈاندار آں روٹ آنی تمازدہ و دھیٹو جوان نہ
کھدا - لاف پی اے پے ورغا لوٹنگ ء اٹ - آنہی شند ہمال وختا مژہ تی شند و ڈول ء نہ
بیٹ بلکن ساہدار ء شذات - جوائیں جوائیں تام آنی وہشیں وہشیں پونزء مان آئیغا
اشت - بس آنہی ء وختا پی اے ورغا لوٹنگ آٹ - بس نغم در کاراٹی -

سرآن ء سرآن ء آں ہمال تک ء بانبڑوئی کنٹنگ ء اٹ کہ شہ ہمال تک ء وز
وڑیں وھڑد آنی بو پھیڈا گا اشت - نزت خیش ته مزا میں ڈرم اے کہ ہمشی تبا مژدم کچرا مان
کن انت - ودھی ایں وھڑد، سرٹغیں میوه، سوزی او بازیں بے کاریں شے - کہنیں جر،
ردی ایں اخبار او چوش -

جھٹے ء تہ آنہی وٹا داشتہ پر لاف ء لگھڑ بآز و دھش ته وٹ ء داشت نہ کھشی -
کچرا دان ء شر گپلے نغمے، کچھیں بوڑ او کیلا ء نکراے دست ء جھوکشمی ہمال وخت ردا جتے
آنہی ء پتام داریں وھڑد اٹ - واڑ تو بزاں جان ء باغ آٹکٹی ہمال کچرا دان آنہی ء پ
مزا میں بازار او سوراث کہ شمودا ہر شے گپت شی - نغم، بوڑ، کیلا، امب، چانوں، حسوہ،
ہمشی ء ابیدنکر، بینن، پاجامہ، پشک - او ہمے کمیں شے بہاد بیخ ء بغیر ملشت - بے بر
آ -

ہر شے ختم بیخ ء رندنی آنہی زند ء کلیں حیل و سیل ھمیش اٹ - پر چودے نہ
بیٹ کہ آں شہ دنیا ء چاگڑ دعے بے سماٹ - اغہ بورا گران بیٹ ایں تہ کچرا دان ء وہشی
نیا تک - جو کہ گندیم گران بیٹ تڈبل روٹی باز کم بیٹ - گوڑ گران بیٹ تہ چڑو میں آلو یا
دال کپتت - سگر بیٹ گران بیٹ تہ کچرا دان ء سگر بیٹ ع باز کسا میں نکر ملشت - ہمکر
کسان کہ آھانی بالغ او چکن گران اٹ - مزا میں عید ء وخت ء گوڑ باز بیٹ وختکہ

دیوانی ۽ مد کھرا دا ان شے لوں اونیں وہشی آں پر بیٹھ۔ شہ اخبار، پروال آں ڈیھانی حوال
آں سمادار بیٹھ۔ جنگ یا ہڑتاں۔ پر آنہی ۽ نی شہ دری دنیا، حال آں چھوٹ شوق نہ یہ۔
داں گیست پہنچنے سال آں ہماں ٹپ ۽ سراندی ۽ آنہی ۽ وہی عمرہ گواز ہتھی۔ بے خنداد،
بے ڏول ۽ روشن و شف ماہ و سال گوستغت۔ آنہی سفر ٹک یہو دراڑیں گا لمک
بیٹھت۔ سیاھیں روشن بگا پیغت۔ جان لاغری بیٹھ۔ نی ته مژدمان چوش مان آئک کے آں
وٹ دے کھرا ۽ ٹپ اے۔ مزا گئیں ٹپ ۽ کسائیں بھراے۔

مژدمان وختے ۽ دیت کے کھرا بابا ٹپ ۽ ٹوک توارءُ مان آئکی ایں۔ آں حیران
بیٹھت۔ وہ دیکھ ہمشی ۽ حیرانی ۽ چھوٹ کے نہ یہ۔

کھرا بابا ۽ مژدمان بیچ نہ گشت پر آھانی حیرانی سراو پچار زور کھشی کے اے دنیا ۽
لافق گوں کے ۽ ٹوک نہ دلت۔ اے دنیا ۽ ہرچی کٹوک تو اربی آں انسان آنی نیام
۽ نہ وی چڑوئی ۽ مژدم او آھانی غرض او ملکو آنی سرابی۔ دوست آنی نیام ۽ دے گا لمحی
مجالس نف و فاسید گانی باروابی۔ اے دنیا کھرا اے مزا گئیں ڈھیراے۔ ہر مژدم شہ ہمشی ۽
وہی غرز وہی پسند ۽ شے یافا سید غ اے پھلغ ۽ جھدءُ مان آئکی ایں۔ ہے مژدم کہ مناں
ڈھلا، پتھر او پنڈو خ راحت وختے ۽ وہی سرادے نیا ھے جن انت۔ ته آھاں ھمکر گند
نیا ۽ کنیت او ھمکر پرانت شہ مژداند آ کے بس موت ۽ فرشت ہمشی ۽ اچا کھذ کنت۔

روشن شند غاں گزان آ۔ ڈیکھ آ جو بیٹھت۔ ڈیکھ غلام بیٹھت۔ حکومت
آئکنگت او حکومت در کپتغت۔ پر کچھ ۽ ہے ٹپ ساگی ڏول ایں۔ ہمشی کندھی ۽
تند و خیں کھرا بابا نیم بے سدھی ۽ نیم بے ہوشی ۽ زندگواز نیج ایں۔ کھرا ۽ ٹپ ۽ پیشکار
نیں۔

شے آں ٹپ ۽ شہ کمیں دیر بھت ۽ بیک ۽ دا ٿو ٿی کہ نہیں ریڑاں جان ۽ کھو
نشتی ۽ اٹ - شف ۽ تہاری ۽ آنہی ۽ دانبے اشکلت - آں دریزو ۽ کھو حانہ پیش -
اندے دانہہا شکلئی شتاوی ۽ ٹپ ۽ تکاتنکه - دانہہ شہ ماں پلو اپھریدا انا اھست -

کچرا ۽ ٹپ ۽ گورا شندو دست ۽ پیشکار و کھشی ته دست زم زم میں اوت نے ۽
مان آنکھی او چینہاٹ بڑی پیشہ - کچرا بابا ۽ دیش کہ ٹپ ۽ اندر اڈبل روئی ۽ نکر، بُدُجُد، کہ نہیں
لتر، پر شنخیں بانہی - امب وکیلا آنی چل آنی نیام ۽ یک بو جلا کمیں چکے کیندری ۽ کچن
ئے - او زور زور ۽ گری بینغا ایس -

جھٹے ۽ تہ کچرا بابا حیران اٹ او کسائیں انسانی چک ۽ گندغا اٹ کہ زور زور ۽
گری بینغا اے - چپ چاپی ۽ داں جھٹے ۽ چک دیشی گڏ شتاوی ۽ کچرا ۽ ٹپ ۽ شہ چک
زڑت - وٺی ھلائچ ۽ کھشی ۽ سینغ ۽ جھشی او ټولی ریڑا ایس جرا آں گوں ڏھکھنی -

چک گٹ ۽ تہا ساگی ڏول آگری بینغا اٹ - چپ ندو شہ - آں نوخ نوخی ۽
اے دنیا ۽ آنکھ او سر کانا سر کانا اے سہرا کنغا اٹ کہ آں شذی ایس - آنہی ۽ اے سماں
بٹ کہ غریوی چھے ایس - ماث چوں گو دل باں ٿو چک آں ٹپ آں چغل دینت - زند
۽ چوں حرامی گشغ بی او چوں آواں کہ نہیں ریڑا آنی تہا ماں کشت او ٹپ آں پر پخت -
دانیکہ آنہی ۽ چھج شے ۽ سماں یہ - اے وختا آں گری ٺو ڏسغا اٹ کہ آں شذی ایس -
لاف ۽ سرا دست جھووا چڑی آں چنچ اے -

کچرا بابا سماں اٹ کہ چوں ہے چک ۽ چپ دا - آنہی گورا چھج نیست - نہ شیر نہ
چونزڑی آنہی ۽ چھج لوی اے دے گیر نہ یہ - چک ۽ چنچ بنا کھشی - آں بے ھیل پیش -
ہمے شف ۽ چک ۽ چپ پکو ٿاشیر بیاری - چھپ سر پنڈندو شہ آنہی ۽ ٹکھائی ڦپ ۽ شہ پوشاو

امب، گذک اے زُ تو چک ۽ دھفاداڻي -

نیم پوچھئیں امب ۽ وہیں رس چو که چک ۽ دف ۽ شداته گرے یانا آں چپ
پیش او پھرا بابا ۽ هلانچاں وھاو شذا۔ امب ۽ گذک بنا کپتہ او آں پھرا بابا ۽ هلانچ آں
بے سمائي ۽ پتی ۽ اٹ۔ امب ۽ رس دانیکه دے آنہی جوڑ آنی سرات۔ گول وئی
بوجلائیں دست ۽ پھرا بابا ۽ ڈیب ۽ سکی ۽ داشتی ۽ اٹ۔

یک لمحزائے ۽ پھرا بابا ۽ دل ۽ خیال آ تک کہ چک ۾ هموزا پرینی او پھداد دیر برو۔
کمیں نی ۽ چک ۽ دست ۽ ڙاولی ڏیچھوڑا ڀنځ ۽ وس کھنڈ لی پر چک باز زورا خی ۽ ڈیب ۽
گپتی اے۔ پھرا بابا ۽ مان آ تک کہ زنداء یک برے پھنڈ اوٹی جھولی ۽ گپتہ او آنہی ۽ اوٹی
تک ۽ توار ڪنځ ایں۔

ناغمانی ۽ آنہی ۽ دلاري ۽ گیر آ تک او پھجی ۽ هماں چک کہ آنہی لاف ۽ شہ
کپتگه۔ یہ بارغی ۽ پھرا بابا ۾ کی آں جتنا نا او سڑ کانا گریش۔ سمندر ۽ آف ۽ ھمکر ترمپ
نیت آں کہ ھمکر انزوڑی آنہی چم آنی تھا اشت۔ چوش مان آ سیغا اٹ کہ گوستغیں گیست
وچھ سال آنی گند او لیغار کہ آنہی روح ۽ سراستغت کہ ہے اوڑھ ۽ تھا بھی رو۔

پیله ایں شف ۽ هماں چک ۽ ڙاولی باز زر آں زڑتی ۽ بے آرامي ۽ فٹ پا تھو ۽ سرا
روان اٹ۔ وختیکہ بانگھیں پیش او روش در کپتہ ته مژدمال دیش کہ پھرا بابا مرشی ٿپ ۽ گو را
نشتی آ نیں۔ آں سڑک ۽ آں تک نوخ جوڑ پیو خیں ماڑی ۽ شیرا او شتاوشل آں ڏھوئیں
اوھماں ماڑی ۽ نزخ ۽ بڑ ۽ سا ۽ شیرا یک پل داریں جرے ۽ تھا بیڑ تغیں بوجلائیں
مددویں چک شیر ۽ چوسنڑی دف ۽ ڪھنو ڪھندغ ایں۔

کرشن چندر ہندوستان ۽ مزا ۾ نامی ایس آزمائیک اوناول نوشتہ

کونخ اے اٹ۔

”مئے ذیکرہ ۽ تاں شئے که نیں“

کہنیا لال پور

نیگور، اقبال، کوہ ہمالیہ اوتاچ محل ۽ ابید منے ذیکرہ ۽ تبا بازیں دو ہمی ہستی او جو اُمیں شے دے استاں چوش کہ مہیک، سنٹی، شاھر، عاشق۔ اے گشغ ۽ مشکل ایں کے منے ذیکرہ ۽ سنٹی بازانٹ یا شاھر۔ پر دو اُمیں بے حساونت۔ سنٹی او شاھر جو نال دے یہ ڈول ۽ یک آں کہ دو اُمیں بتی ۽ سرا جھور بنت اوہر پیا کہ سنٹی آنی بازیں نہون انٹ بے ڈول آ شاھر آنی دے بازیں ڈول انٹ۔ ہما شاھر کہ وٹی کلام ۽ تبلہ او سارگی ۽ سرا اُشکنا نہیں۔ ہما شاھر کہ تیونیں عمر حا حکومت ۽ برخلاف گالاں پخت اونیت سر کاری نو کر بی بنت۔ آں شاھر حیل دینغا پہ اسکوں بو تکفعت۔ شاھراں پد منے ذیکرہ ۽ عاشق آنی لیکو ایں۔ عشق ٿئے منے رغ آنی تبا بودنی ایں ھما کہ منے ذیکرہ ۽ هر مردم مجھون ۽ نام گر نیں بلکہ وٹ مجھون ایں۔ عاشق آنی سری ۽ رکھ آنی وانوخ آں۔ آ جانی عشق ۽ را ٿلیں عشق گشغ بی۔ آ جاں هر چھوکری او زایینا ۽ گوں عشق بی۔ بازار گز و نیں زایینا آں، بچھی یا موڑ آنی سرا زوار کا ڄی ۽ چھوکری، اسکوں ۽ استانی، اپتاں ۽ نس، فلم ۽ ایکٹریس، زیبا نیں درمکی چھوکری آنی فونو۔ اشانی عشق ۽ درشانی ۽ دے ٹویں وز انت۔ معشووق ۽ تک ۽ چہانی سٹھن، معشووق ۽ بھر ڙالپر تھ، تو ارے گشغ، آنجی نام کا ڄی ۽ دیوال، تجھے یا پیش، سرا لکھغ۔ معشووق ۽ سرا کانند، نکر یا چاک ۽ پر گشغ۔ وانوں خاں رند

عاشق آنی دوہمی مزاکیں لیکو دکاندار آنی ایں۔ آہانی عشق ٹسلیں عشق ایں۔ آہاں جو
گر دخیں ہر سہنڑا میں زائیفاء گوں عشق بی۔ بے ولی عشق ہماں وختا سہرا کھت پوکر
معشوق شہ ہٹ ء در کفیث۔ ہماں وختا معشوق ۽ زیبائی، بالادا و اندام، پچار
کھت۔ عاشق آنی یکی بہرۂ ہماں مژدم آں کہ پیر او مرک ۽ نزت نخانت۔ آہانی عشق،
را صوفی آنی عشق گشغ بی۔ آوانی گشغ ایں کہ

رہنے دوا بھی ساغرو مینا میرے آگے

اے سسیت، مژی او جلسہ مژی او جلسہ جاہ آنی تہا زائیفاء آنی تک آں او ولی
دل ء وہش کناں۔ عاشق آنی اخیری گل ھماھانی انت۔ اشانی عشق ء رانا دیدیں عشق
گشنت چوکہ ریڈ یو ۽ سرا گندہ ایں زائیفاء، جو ایں برقا آنی تہاروانیں زائیفاء، جو ایں
برقا آنی تہاروانیں زائیفاء، حالی وڈ ۽ ایکٹر لیں، ملک ۽ نامدار ایں نوشته کار او شاحد ایں
زائیفاء۔

O

ولی ڈیھد ۽ نوشته کار انی مزاکیں شرف او عزت ایں۔ اے دے راتیں کہ
کے آھاں ولی لوغاں بھاڑو ۽ سرانہ ذا۔ کے گوں آھاں ولی جنک آلی سیرنہ خت۔
آھاں ولی نوشتا نک او گال آنی ھجھ مزد دیخ نہ وی۔ پراہم آہانی باز عزت کنغ بی۔
بزاں ہمے سوب ۽ مئے ملک ۽ نوشته کار گوات ۽ سرا زیند غے انت۔ ھما کہ ہر کے کہ
مزاکیں نوشته کار اے ھما کہ دز گیر ایں۔ ہندوستان ۽ کلاں ٿا مزاکیں نوشته کار ھما انت کہ
آنی مرغ ۽ رند آلی کفن دفن ۽ بندو بوڑ ۽ خرچاء سرکاری ادارہ کھت۔ امریکہ او انگلتان
۽ چوکہ نوشته کار فوت بنت تے ولی پشتا لکھیا پونڈ و ڈالر ۽ میرات کل انت پر ہندوستان انہے

نوشته کارے مریثتہ میراث یک پر شمعیں لمحت، ایغاریں اوچنڑ، کنڑ وابیساویں، ام بنت کہ داں، ہپت پشاں نہونت۔ چی اے کہ تو شتہ کنست کہ دزمی کھٹھی۔ اند دزمی ہے ہزار درملکی شے اے عبدل کھٹھی۔ کے منی دے گشت کہ آں مولپاساں اوچنڈوں اے ڈولانیں۔ آنہی مزل دانیکہ دیراں۔

O

وٹی ڈیسھے فلم دے عجب انت۔ پانزدہ پانزدہ ہزار فٹ دراڑیں فلم آئی تبا نہ یک رنگی اے۔ نہ جوائیں قسوے نہ پچارے۔ ہر یک ۽ یکیں قسو۔ خال سیر وہاں سیر وہیں۔ دوازدہ، سیزدہ گال وزیل، پھیج شش ناج، بے بھاگمر اوچھی ۽ عشق (مروشاں تھکنگ او بانگھر دے ڈسخ بنت) بس بے سر و یاذیں درشانی۔ عجب ایں ڈیسھے اے کہ فلم ناھیں خ گال آئی دے وٹ کنست اوٹوک و تو ار ۽ دے وٹ نوشته کنست۔ سیر و ۽ پارٹ دے واکنست۔ سیر وہیں ۽ پھیجی ۽ دوئے فلم آں کارکنغا رندگوں آئی ۽ ھالینی سیر کنست۔

O

مئے ڈیسھے ۽ رذیں او اشتہار دے بے حادانت۔ دیوال، درشک، تختہ آئی سرا نوشته ایں اشتہار۔ چوش گندغا کھے کہ ایو کا آ زمان ٿا اشتہار اس بچھے۔ اند درملکی مژدے ایدا یے یہ آنہی چوش مان کنیث کہ اے ڈیسھے ۽ یکیں مژدم نا مژدانت۔ ہر کسا میں، مزا میں اخبار ٿہا چوشیں اشتہارتالان باں پر ھج سرو کے ہمشی برخلاف ھج نہ گشی۔

O

مئے ڈیسھے ۽ ہر ایک ۽ رو خیں ورنائیں منڈ او زایفنا ۽ راگوں شک ۽ گندغ

بی۔ اند آں پے سیل، روغ ایس تے بزاں شکاری اے۔ اند ایکا سفر لئے گا ایں تے زرور جان
شکتو نے۔ اند اوغ، ایکیں تے آنہی سراہر گندھیں دو چنگیں بی۔ اند آں ٹھاں مزدھے،
گوں نوک اے کنھیں کہ آنہی براث یا پٹ نمیں تے بزاں زرور مشق و عاشقی کئیں ایں۔
اند آں سیر کئیں تے لوٹی تے بزاں بدھیل اے۔ اند تھاراء پلوے، روغ ایس تے ہونہائی ولی یا
ع لوغ، شہ پیدا نہیں بذاں ولی ڈیسھ، ڈیشڑی آنی سواہر زایفنا مولداے و آ جو خیال۔

O

جائی مئے ڈیسھ، ہر شے است ایس۔ منافقت، جھاپت، گندھی، مذہوی چھڈا،
چھڑا، مئے ریل ٹیشنری آنی مسافر جاہ، مئے ہوٹل، مئے گاڑی آنی گندھے انہار۔ پرم
ہبراء ھے حال ایس کہ ماہر شے سرا برکنوں۔ ماسافر جاہ او ہوٹل آں بس کلائے
یادو داروں ہماکہ ہموزاً گندھے بی تے بلاں بی۔ مئے مذہوی گنوخی او حال ایش ایس کہ ماہر
جابل ایس ملا او پنڈت آنی ہرلوک او ھیرے منوں۔ آھانی ہر اشارہ سرا چاپ جنوں،
اوں۔ اند سیتے عدیما بقال آں ساز و اجائے وجہتے تے آں کشغی ایس پر انگریز پلشن ہمار
سماگی ایس میست دیما ولی ہینڈاوس نا آں و جینا نا گوڑی تے بے حال عتہادے ملا چیز
نماز کنت۔ مسلمانے اند گوئے اتکبیر داشتہ ھمالی گڑدن بر غنی ایس۔ وختیکہ ہر روشن
ہزار بآ گوئے انگریزی جحاوئی آں کشغ بنت ولی دین عدیئی سروک تے ہر دمان ع مزا آں
مزا کنست پر دین عہر و خت تریس و حتر ایس۔ ولی ڈیسھ عتہاشہ کھیں دنیا نہ ہو جوانی
کار مزدھی۔ ہندو اور مسلمان آں مزا کنیغ بی۔ او گوں ہے سوب ع غلامی برقرار دار غ بی۔
باڑیں چیل آں سر پڑے پیغ ع پاہم مئے مذہوی سروک ولی نف و فائید غاتی خاترا مارا الو
نا حسیست۔

پر چکر دال ہے پچار کنوں کے مئے ڈینہ ہے پتے پتے است آں اوپے
نیا۔ مئے ملک، سڑک است آں پر شف آں آھانی سراہشناہی نہیں۔ رہش آھان
ءے شوڈ غندھی۔ چوشیں پتھر اوتاوید دیو خ است آں۔ بخوبی دے استاں پر آھان اے
سماڈے نہ دی کبھر شی ہفتہ عتاں روٹیں ایں۔ پر اے ڈست کے قیامت کذیں آئیں۔
ماہر نجع عدکاں ءے جلیوئی لوٹ اول ہمینگیں آ جو خیال است آں کے وقی تاک اوباری آں
بند کناں اوگوں ولی زالاں چاپ جن انت۔ چوشیں کسن سنیں جنوزام استعمال کے آھان
ولی مژداں دیم دے نیٹھاں۔ چوشیں سیاست کار استاں کے آھانی دیماں گیں کارکور وائیں
جرجنگ ایں۔ اینگو اندھیں نو شتہ کار آنی نزیخا ہندوستانی مہاراجہ، ہاتھی او ماں دری آنی ملک
ایں۔ راتیں ٹوک تے ایش ایں کے اے درو ہو، ندار او پنڈو خانی ملک ایں۔

اے ملک ءے دوستی او عشق گناہ او ڈوھانت۔ نہ ہو عباروا حق ایں ٹوک دے کفر
ایں۔ او کبھنیں حیل آں الغ غداری ایں۔ بس یک شے اے ولی ملک ءے نہیں۔ آں سبڑا
ایں زائیخا آں۔ ھے سوب ایں کے مئے راجہ، نواد، ساہو کار او دو ہمی مزاگیں مژدا آں
سنبڑا میں ورنامیں زائیخا آنی آر غ ع خاترا پیرس اولندن ءے روضی بی۔ ابوالاشر گشیت

اپنے وطن میں دن رات نیارے

باغ اور آکاش پھول اور ستارے

اپنے وطن میں سب کچھ ہے پیارے

مرثی انه کنہیا لال کپور زیندغ بیث ایں تاے شیر گو شیری۔

نہ گیس نہ بجلی نہ پانی ہے میسر

اللے و تملے ہیں حاکم ہی ہیں خوشحال

”بُوڑھ“

مہدو

خاصیں ریل روٹ ۽ دو وجاء شہ امر تسر ۽ رائی پیشہ او ہشت کلاک آں رہ
مغلپوره ۽ سر پیشہ۔ دگ ۽ بازیں مژدم کش جیشخت، بازیں پیشخت او بازیں گر
پیشخت۔

داں دیرے ۽ آنہی نیاہ آزمان ۽ سراۓ۔ چناں تہبر تک ۽ مژدم آنی گوہر
اث۔ پر پیریں سراج دین ۽ گوش بزاں بنداخت۔ آں ٻچ توارے اش ن گنجافت۔
مژدم چوں مان آتک که آں مس گزوتی ۽ ایں۔ پر چوش نہ یہ آنہی ہوش
بزاں سپت نیا۔ مژیں آزمان ۽ سرا ٻچوں گندانا سراج دیں ۽ نیاہ روٹ ۽ سرا
کپتغاں۔ بازر ڙنیں رمب ٿش۔ ٽیش۔ تیر گواری۔ ٽیش۔ شف او سکنے۔ سران
دین ۽ ناغمانی ۽ در کو دا ٿو ڪڑو پیشہ او گنو خانی ڏول ۽ مژدم آنی مجھی ۽ بزاں کے ۽ پوغ بنا
کشی۔ پیله ایں سے کلاک آں داں کمپ ۽ تھا سکنے۔ سکنے گشان ۽ کوکار جھٹہ پر آنہی ۽
وٹی یکیں ورنا ایں جنک ۽ بھی سماں کپتا۔ ہر پلوا کو کاراث۔ کے وتنی چک ۽ پوغ اے۔
کے وٹی ماٹ، کے وٹی لوغی او کے وٹی جنک ۽ پوغ اے۔ مت او سراج دین ہمودا انشتہ
اوچی اے گیر آڑتی کہ سکنے چوں شہ آنہی ۽ ڪڑ دپیشہ پر ٻچ گیر نیا نئے اثی۔ و پچار کنان
آ آنہی دماغ سکنے ۽ ماٹ ۽ لاش ۽ تک ۽ شند۔ نیاہ ۽ آنہی ۽ در کپتغاں روٹ آنی تک ۽
شندی ٿي گذ بزاں بے سمدھ بیٹ۔

سکینہ ماث مرتفع۔ آنہی سراج دین عدیما ساہ داشت۔ پر سکینہ عجیب سماں
یہ کہ اشی باردا آنہی ماث مرک وخت گشتہ ”مناں بل او سکینہ دست گپتی
شاید ادرکف“۔

سکینہ آنہی امراہ اٹ۔ دو میں پاشفاذی تشفا اشت۔ سکینہ سرمی کپڑے۔ اشی
زیر غ آں ڈولو یہتہ سکینہ گشته غص کہ اباس میں بل دی۔ پر آنہی سرمی زرخی۔
ہے سوچ کنا نا آنہی کوٹ چھدو یتک دیشا او دست مان کو جرا کشتنی۔ ہے سکینہ
عمری اٹ۔ پر سکینہ اللہ اے تاں ہندے۔

سراج دین اندرے و پچار ع کپڑے پر حج گیر نیا تکی کہ آیا آنہی سکینہ وٹی پچھی ع
میشن آڑتھ۔ آیا سکینہ آنہی پچھی ع ریل ع زوار یہتھ۔ دگ عہر وہ دیکھ ریل دار غ
یہتھ او فسادی اندر ع آتکن غشت۔ آیا آں ہماں وختاے سدھ پیشغا او آھاں سکینہ زر تو
بھر تغا۔

سراج دین عدیما باز میں سوال اشت پر جواہ پھی نہ یہ۔ آنہی ع دلپردی ع
گزراث۔ سراج دین گرتیخ باڑاٹ پر چھانی انڑی ھشک اشت۔ گاراٹ۔
شش روٹھ عرند چوکہ حال وڑچی اے گہتر پیشغا تے سراج دین گوں آھاں
ملشہ کہ آں اشی و اھر ع پہ تیاراٹاں۔ ہے ہشت ورنا اٹاں۔ ہے ہشت ورنا اٹاں۔ گوں
آواں لارکی دے استہ او تو پک دے استاٹ۔ سراج دین ع ہمشان آ لکھیں دعا
دا شغت او سکینہ ع درشم ڈشہ۔

”قد آورا و گور غ او باز زیبا۔ آں میں ہند اوٹی ماث ع راشنا۔ عمرہ ہبده سال
ع کاس نی۔ مزا میں مزا میں چم۔ سیاھیں پھٹ۔ راتیں گٹا ع سرا مزا میں نشان اے۔

میں، انکے میں بنک ایس۔ پول اے بیارتی اللہ شوارا اجردا۔

سر بازاں گوں تم و جوش، سرانج دین، باور دیا نہ کہ انہ آنہ بی جنک زینہ
ایس تھاں گوں وٹی پٹھ، علی۔

ہشت ایس ورنا آں وس کش۔ پچ تڑس و ہتر دل، شہ کشو امرت،
شند غفت۔ بازیں مژد، زانیفا او چک در گپتو رکھیں ایس ہنداں آر تغفت۔ دو رہن
گوں مستغفت پر آھاں سکینہ نہ ملش۔

روشے ء آں بے خاترا لاری ۽ سرا امرت رع روغا اشٹ کر دگ، چھر ۾ رہ
گوں راسڑک ۽ سرا آرھاں یک منڈے دیش۔ لاری ۽ تو ارشکو آں شدر امش۔ تکنی۔ مر
بازاں لاری داشتہ او ایر کپتو ہمانہ بی رندۂ کپتعال۔ بنوئے اندر ۽ دیشیش کہ باز زیبا میں
منڈاے۔ راستیں گناہ ۽ سرا مزا میں نشانے اٹی۔ یک ورناۓ ء آنہ بی ء گشته۔ مر
تڑس۔ تئی نام سکینہ ایس ناں۔ منڈ ۽ رنگ شہ تڑس ۽ زڑد چرتہ۔ پر چوکہ کلیں ورنا
آں دلا سودا شتہ آنہ بی تڑس دیر پیشہ او منشی کہ آں سرانج دین ۽ جنک ایس۔ ہشت ایس ورنا
آں سکینہ ۽ دل جوئی کش۔ آنہ بی ء نغم و رائیتھیش۔ شیر دے ورائیتھیش او لاری ء
نیا تھیش۔ یکے ء وٹی گڈا کشو آنہ بی داشتھ پیکہ سری نہ دیخ ۽ سوب ء آں باز پریشان
اث او وٹی ڏو بر گوں وٹی وستاں ڏھکن ۽ کوشت کنگ اے۔

بازیں روشن گوں مستغفت۔ سرانج دین ۽ سکینہ ۽ پچ حال اے نہ ملش۔ ہر روشن ۽
آں بازیں کمپ او فتراں په سونج و پول شند پر پچ ھندۂ آنہ بی ء وٹی جنک ۽ سانہ کپتا۔
شف آں داں دیر ۽ سر بازاں په دعا لوٹ اٹ۔ کہ ھماہاں آنہ بی ء باور دا شف کہ انہ سکینہ
زیندھیں تھے نیٹ آنہ بی ۽ پول انت۔ کارنٹ۔

رو شے سراج دین، میں کمپ، سر بازاں دیکھ کے اارئی، میں نشست، بہت۔
رمب آن آ گوں آواں شندا۔ ااری رائی یو شاٹ۔ شہ آهان پال ٹھن۔“ اہنیں
جنک یہاں کے کپتہ۔“

کلاں یہ زداني ۽ گشتہ۔ ”زرور سما گئی“، او اارئی رائی دیکھ۔

سراج دین ۽ یک دھکے ۽ اعذے ھٹے ورنہ آنی سوب ہوئی دیکھ۔ آنیں
بھڑپیشہ۔

بیکھینا کیمپ ۽ تھاکہ اوذا سراج دین نشستی ۽ اٹ۔ آنہنیں ڈر اپنے امر پر
پیش۔ چیار مردم شے اے زڑتو آرغا اشتہ۔ آنہنی ۽ پول کش تھے، کچھ کے۔ یہ منہ
ریل ۽ پڑی ۽ گورابے ہوشی ۽ کپتی اے۔ مردمانہاں زڑتو آرٹے۔ سراج دین ۾
آهان اوار پیشہ۔ مردمانہاں منڈا اپتنال والا آں دا نیا اویشنہ غصت۔

داں جھٹے ۽ آں اپنال ۽ درا بھتے ۽ گورا اوشتاش۔ نیت اندر اشنا۔ کوئو ۽ اندر
کے نیا۔ یک کھٹے اٹ کہ ہمشی سرا لاشے ایراٹ۔ سراج دین گام آں زریانا ہمال تک ۽
شندا۔

ناغمانی ۽ کوٹو ۽ بقی شماں پیشہ۔ پیله ای ۽ روشنائی پیشہ۔ سراج دین ۽ زرڈیں دیم
۽ سرانشان دیش تھے پرات کشی ”سکینہ“

ڈاکڑ کہ ہمائی ۽ بقی بالغہ۔ سراج دین ۽ شہ جست کھدا ”کھے ایں“۔

سراج دین ۽ گٹ ۽ ٹا بس اے تو اردر کپتہ ”جی۔ جی۔ جی۔“ میں اشی پٹ
آل۔“ ڈانڈار ۽ گھٹ عسرا ایریں لاشے تک ۽ دیش۔ آنہنی ناڑی دیش او سراج دین ۽
کھٹکی۔ ”باری ۽ بوز“۔

سکینہ ۽ بے جانیں بہت پھی اے سر شکم ۾ مینیٹنی ۽ وٹی بے جانیں دستاں مر ڻو
وٹی آهنچن ٻو تکی او شلوار جبل کشی۔ پیر کا نمیں سراج دین بازو نش ڦیو کوکار کحدا زیندان
ایں۔ منی جنک زیندان ایں۔“ او۔
ڈاندار سرد اپا ذی ۽ لڑزان ۽ حیدر ڦیش۔

اے آزمائک ۽ سر اسعاوٽ حسن منتو گر غ پیشہ او زیل ۽ کپڑا
نیٹ شد پچھری ۽ حج ۽ نیمغا میلہ دینچ ڦیش۔

”دروغ نہ بند بادشاہی کن“

ابراہیم جعیس

مس و شہزادہ مزائیں خوش بخت ایں مزدے لیک آں۔ میں گمان نہ شواوے کن
بخت والا اے کہ مس او شوا ہماں دلیں حاپیدا پیشوں کے دروغ نہ بادشاہی ایں۔ راست
اے پینگ نہ دے تھج پرواہ نہیں۔ راست چوئیں شے اے نام ایں کہ تھج مینا اے نہ داری
چوکیہ بمشی تباہ کا نہ فائیدہ دے نیستیں وختیکہ نشکان لکھانی انت۔ راست ایں لوگ ته
ایش ایں کہ راست نہ آدم آدم نہ گردال اے دم حکمر نشکان بحسنة کہ آدم اداے دم دوئیں
دالپوز نہ آئکھشت۔ آں تہ جوال باٹ کے دروغ نہ دنیا کو فخ داشہ۔ مناں تہ یک ایں کہ انہ
دروغ نہ ہم کو فخی مہ کھذا ایں تہ راست ی سوب نہ دنیا ی سرا قیامت آئک۔

اکھر گخفارند مناں جوں ماں آئیغا ایں کہ دروغ اے ستاء مس راستانی نہ گخا
آں۔ اے بے بخیں راست یا راستی۔ بے ہرشے اے کہ ایس اشی نہ ڈراجان چھڈا تمنغ
بازگرانیں۔ ہر چھڈا نہ گوں داوار ایں۔ کے نہ چھڈا نہ ناگ نہ اوارتیں نہ گندے تہ پکی نہ
بڑان کے بے ہر ڈول راست ایں۔ مس انہ دروغ گشاں۔ حائے انہ دے ہماں راستی۔
ہر چھی کہ شہ راست نہ جان چھڈا نیاں ہما کہ مناں گپتی ایں۔ حال ایش ایں کہ
انہ مس دروغ نہ ستاء چھی اے گشغ لوٹ آں تہ زوان قلم نہ راست داریث۔ راست نہ چھج
بار نہیں دایکہ اشی اے سیم دنگ نہ دے چھ سانیں۔ وختے نہ ایں او وختے ماذغ انہ

راست ایں تے زانہ راستی تے گز ماذغ۔ نی شواوٹ گش ات۔ ساگی ایں راست و راتی، پچار۔ اشی ہند اور دن ۽ گندایت کہ آن پیام ای ۾ نزاںت چوٹیں تکڑا ۾ میں نہ کر مرشی ایں ہر انسان ۽ پے یک دنیا اے۔ راست او راستی ۽ داں مردو ٿی دنیا ۽ چھے ڏاش۔ پریشنا۔ لکھری اورمک۔

مس زاناں ہرو خنکیکہ کہ مس راست گشتہ نشکان زڑتوں او ہرنختے ۽ کہ درون گشتہ فائیدغ اوفائیدغ۔ درون ۽ مہ بند مناں پک ایں کہ شوادے ہرو ختے درون بستہ زرور فائیدغ پیشو۔ مردو شاں مس چڑوئی ۽ درون بند آں او سک مزہ کنغاں۔ مس درون بند ناچوں استاد پیشگاں کہ مس تک آں ڪلیں دنیا ۽ مزا ۾ میں درون ڳوآں۔ مس چوش نامدار پیشگاں کہ ملک ۽ مزا ۾ میں درون بندو خ درون جنخ ۽ ڙاپیش میں نام ۽ گرانت۔ ٻهے پاروا شوارا یک قسوے گشاں اے سال ۽ پاکستان ۽ درون گشانی نیام ۽ بھیث اے پیش ھمائی لا فا درون بند ۽ سری انعام کہ ہر کے ۽ رشہ آں میں کسا میں سکوئیں براث اٹ آنہی ۽ اے درون ۽ سری انعام ملشہ کہ مس یہ دلکے ۽ وٹی مزا ۾ میں براث ابراہیم جلیں ۽ راراست گشنا اُنکشہ۔

تے و پچار ۽ گلتغ اے کہ ما ڪلیں خاندان درون بندو خیں۔ اے ٺوک راستیں پر اے ڏس ایت کہ اشی سواماچوں اکھر دیماشدوں او دنیاچوں دیماشند۔ درون عز و راو فائیدغاں شہ مس کسانی ۽ سرپذ آں۔ او مس شہ ھماں وختا زان آں کہ درون بند اے او وہش و وہش بال بی ایت کسانی ۽ یک دو قسو شوادے اش کن اے۔

منی عمرہ ٽکاں بہشت ده سال ۽ غث۔ مناں چا ڪلیث ورغ ۽ باز ھڑاٹ۔

روشے میں براث، ولی پت، واسکوٹ، پہدو، شہ کلدارے دزشہ۔ پت، دزی سماکپتہ۔ مارا لوٹا بیٹھو پول کھٹھی۔ ”شوادونیاں منی پہدو، ژازر دزشغت۔“

منی کسائیں براث کہ ہماں وختا گستان و بوستان پر جغ، شوقین اٹ۔ شن سعدی، پنت آنی سراگشتہ“ ہا۔ مس تی پہدو، شہ کلدارے دزشہ۔“
ہماکہ پت، آئی دیما نز کو خیں چوانے جھٹھ۔ ہمیشی، عرند چوک، آنبی اڑ میں پول کھڈا تے ولدی داشہ۔

”مس چوشیں چج رذیں کارے نہ کھڈا۔ مس چچے دزی کناں۔ مناں ہر دنخے گزر بی تے مس اش تلوٹ آں۔“

پت شہ میں ولدی، عباڑ، ہش بیٹھ اکشتمی۔

”اش تے مناں چوشیں امیداں،“ اومناں کلدارے داشتی
دیشور دروغ، فاسیدہ۔ یک، دو کلدار رستغت۔

لی شوادوٹ و پچار، کن ایت کہ منی ڈولا دنیا، ہر دروغ بندعا رائیکے دور سیٹ یا
ن۔ او ہماں کہ راست گش انت بس شہ چھاں انرزی گوارنٹ۔ چوش کہ گوں منی
کسائیں براث، عبیث۔ منی گشغ اے مکلوالیش انت کہ اے دنیا، انہ جوا میں زندائے گا ز
یعنی ایں تے دوست آں بس دروغ بندایت۔ دنیا شہ دروغ، عالمی۔ راست، شہ چزو،
آخرت۔ چوشیں آخرت کہ اشی باروا شاھر، گشته
آخرت کی خبر خدا جانے۔

شاھر، پچار میں سماکہ کھڈا اومیں گوں باز ڈکھ، اے گشاں کہ شاھردے
مزائیں دروغ گو آں۔ مس چوش کشنو جوا تے کرنا آں۔ پشوادا شاھر آنی گاں اششغ

ہاں کہ آں و خنکہ ولی معموق آنی پچارے کہت تھمکر دروغ برانت کروٹ
 دے بھشی سرانج لکھتیں مس زی یک شاہر، گال آں دانخ اٹاں تا آنکی یہ شیر منان لے
 دے گیراں

دروغ باف را دروغ باف می شناسد۔ یا اے شیر

انہتائے لا غری سے جب نہ آیا میں نظر
 نہ کہ وہ کہنے لگے بستر کو جھاڑا چاہئے

نی شو او راست گش اے کہ مردم ہمکر لا غردے بیٹ بی کہ آں شیش، پن با
 میہہ ع جوڑ بی او آنکی پولغا پہ بستر اچھندگی بی۔

شاہر آنی دروغ ٿئے بل دیست۔ شاہر ته شاہر آں آں ته مدام بشکش لوٹ
 آں۔ انه آھاں معاف نہ خن اے ته آں شو او ٿی شیر آں اشکنا میں اشکنا نینا ناپونزا
 داں کار آں شو او ٿی ملک ۽ سیاست کار او سروک آن ۽ گندابت کر آھاں دروغ بستو بتو
 راج او ملک ۽ چکر ترقی داشد دیما بزتہ او دیل آنی دیر کنغا چکروں کنغا آں۔ اشانی پچار
 بے کار ایں کہ ہے مسئلہ اث بے کار آں۔ او دروغ آں۔

پر کمال ایں بزاں دروغ ۽ کمال ایں۔ چی ۽ روشن پیش مہاجر آں ٹنگ آنکو
 سرو کاں باز میں راست ڏستخت۔ راست پیکے جو را ایں او اشی ۽ ژاہر شے کر درکنی هماں
 دے جور۔ ہما کہ حال وڑ باز خراو پیغہ۔ ہما کہ سروک آں دروغ بر شے۔ آھاں پناہ گیر آن
 ۽ دلا سو داش کہ بے غم ایت۔ ما اسکیم جوڑ کنغا اول۔ ہے اشکو پناہ گیر دجم پیخت۔ کل

وہش پیغمبر سر دک آں کیک او آئس کریم واڑ تفت پا ایکم چھن نہ بہٹ۔

نی شواؤس اے کہ اے ٹوک چوں ایں کہ دروغ ۽ چھ پورند گستین۔ بنے گش
ہما کار است نیں کہ گڑ چوں دروغ ۽ اے ملک ۽ چوں تو ان ایں۔ اند دروغ ۽ پاڻ
مویشنیاں ته دروغ شہ و اشکشن ۽ چوں کوریا ۽ سربیث۔

الله خیر۔ مناں و اشکشن دنیا ۽ کلاں ٿازما ُمیں شہرمان گنیت چکیکہ ہے شیراے نیں
بلکن دروغ ۽ عالمی بخاہ انت مس ته دل لوٹی کہ ہر شئے بل آں بروان و اشکشن ۽ بودنی
باں۔ ایڈا اتنیں چھھے؟ راوی ۽ کور۔ ہر کے ۽ گند ہے گش ایں ”دروغ بر گردن راوی“۔ اے
وٹ یک دروغ نیں۔ بھلا راوی ۽ تاں گز دنے اتنیں کہ آنہی سرا کے دروغ ۽ لذیث۔

دروغ ۽ یاد باں یامد و اں پرائے دروغ نیں کہ دروغ ۽ بغیر کے اے دنیا ۽ گاے
زڑت نہ دخت۔ اندھی گوں دروغ ۽ چھ تالوق داری نیں کہ دروغ نہ بلکن تراپاڈ نیتاں۔

راست گشے ته زروغ بھاگیانی دنیا ۽ پے یک رحمتے۔ اے دنیا ۽ پوریات، کرائے
لوغ، نغن او معشووق ۽ دست ۽ آراغ ۽ پے بس یکیں تعویزاے او آھن دروغ۔ دنیا ۽
دروغ دیما بر و یامد رو دروغ گشی ز رو رو دھیث۔

مناں یک ایں کہ دموز داں دنیا ۽ مال ڦدی چھی ۽ مژد مانی دست ۽ بنت او گروڑ
بائی تلوق بے وس او گھر ٻاں۔ ہما وختا داں دنیا ۽ بس دروغ بر اج لی۔ دروغ ہماں بخاہ
ایں کہ آئی سرا اے دنیا قائم ایں۔ اند دنیا ۽ تارت ۽ نوشته گش بی ته ہرتاک ۽ سرا اے گند غ
۽ گنیت کہ ”دروغ جنبیں اور اج کن“

حکومت ۽ شہ بشکش لوٹاں کہ اے دے دروغ اے من ته باز تابداریں شہری
ئے یاں۔ بس ہے دروغ نیں۔

ابراهیم جلیس پاکستان ۽ یک نامداریں نوشته کارے اٹ۔

”خذاتاں ہندایں“

رابندر ناتھ بیگور

نیم شفاء مردے اے و پچار کنانا گو شتہ
 ”اے و تھیں کہ مس وٹی لوغ اے بلاں اوخذاء دگ اے روائ۔ مس وزتی آں کر
 دموداں مناں کھیار پئینتہ۔“

خذایا چپ ترانی گشتہ ”مس“ پرمذکم گوش بیشہ۔
 بستراۓ سراشیر مشیں چک اے پھجی آآ نبی لوغ بانک انکستی ے۔ مرد گشتہ
 آخر کھیامی سار بجزتہ۔

دوار تو ارچست پیش ”خذایا“ پرمذعاء اندے سماں کپتہ
 شیر مشیں چک اے شہزادس اے گرینغ اے رسائینتہ۔ گوں وٹی ماٹ اے چنہڑتہ۔ خذایا
 تران کش گنوخ ہوش اے بیا۔ وٹی لوغ اے منیل۔ گرڈے مردے گوشان چیج نہ کپتہ۔ خذاؤندما
 یا تران کش ”اومنی بندہ تہ مناں اشتوقوں مناں پولغاۓ چوں کنغاۓ۔

بیگور ہندوستان اے مزاکیں زانت کاراونو شتہ کارے اٹ۔

”منغ نامہ یا بدھی“

میکور

بام رنگ عدگ ۽ سرامس تو ارجھڻه ”کے استیں مناں بھاڑو ۽ سراگیزت“
 ز ۾ دستا کھشی یا باڈشاہ زواری ۽ منی نزینخا آ تکه
 منی دست گپتو گشتئی ”مس تراوٹی پوژع اوارکناں“
 پ آس اکھر بھڑو زوراخ نه یت۔ باڈشاہ گڑ تو رائی پیش
 تفسو خیں نیم روشن ۽ مژدماں وٺی لوگانی تاک بند کھنچاں مس یک بندایں گلی ۽ یا چرغا اثاثاں
 یک پیریں مژدے زر ۽ لوت ۽ زڑتی ۽ درا آ تکه او گشتئی۔ ”مس تراوٹی
 لد ھوا یکناں“۔

آ نبی ۽ زر لیکھت پرم چھی ۽ رائی پیشغاں۔

بیگھیں پیشغت۔ با غ شہ پل آس پراٹ

زیبا میں چوکری نے در کپتہ او گشتئی ”مس ترا یک بر شکنند نے ۽ پ بھاڑو ۽ گراں“۔

آ نبی کھندر غ سرا منجاتی آ تکه او انز زی آ تکنخ تئی او پھنڈی گرتا۔ نما شام ۽
 روشن اٹ۔ زر چھلاں دی سخا اٹ۔

چکے گوں پسی آس لیو کنغا اٹ۔

آ نبی منی تک ۽ نیا ڪھنھ او گشتئی ”مس ترا بے مزدء وٺی پھجی ۽ دار غ لوتاں“۔
 هماں وختاء شہ کہ ہے منغ نامہ او بدھی پیش مس آ جو میں مژدے زاناں وثارا۔

”مس نمیران آں“

سلیمان لائق

آں یک کہنیں اونگیکیں منے ۽ تباو پتی ٿي. لیغار ۾ دُر تغیں چتر، سر انگو ڦوب، آنجی، جان، ۽ ملحوظ اشت. نه کے آنجی، ۽ پول، آ تکفا اونه کے، آنجی زند، ڙزنڌي است. آنجی بجای مال و مڈي ہے سنبھا اث یا شاھري ۽ یک کتاوے اث کہ بے ش، آس، ۽ دو ہنواں سیاہ گپتغت.

نه آنجی ماٹ زندگانه پت اونه آنجي، ۽ چڪے است. آنجي بجاي شے بے ٿاو اشت. آنجي، ۽ ولی منبه، ۽ شه ہر پلوانياه کھذ او ہر شے سہرا اث. ہر ھندے، ۽ ہر کارے که بیٺنے. آں شا آنجي، ۽ سمادار اث. آں شه جنو زام و چوری آنی لگھر، دُر کھھ آں پوه اث. آنجي، ۽ دوزہ، ۽ بہشت، ۽ سما اث. آں گوں کو کرو آزمان، ۽ استاراں نوک آں سئی اث. آنجي، ۽ چپ و تھار ۾ شف آں ڏکھي، ۽ ویلی ايس مژدمائ، او آھانی تڑس، ۽ سما اث. آں مخلوق، ۽ رازانت او ہر کسی، ۽ ویل و شاف ٻا، ۽ سمادار اث پر مژدمائ ہے سما نہ يٺ. راھک، در حائز او گز بیٺنعا آنی سرا آنجي چم آں شه انز زی گپتغت. دو ہمی آنی دیا اني سرا آں ڏکھي بیٺ پر بھے مژدمائ، ٻمشی، ۽ شه بے سما نہ يٺ.

رو شے، ۽ کہ آنجي، ۽ ولی شہر، ۽ تکے، ۽ شه رو ايرشي پلوا. سہر ۾ جز بندگا دیغت. ته آنجي انز زی در گپتغت. آنجي، ۽ جي، ۽ گشغ، ۽ کوشش کش پر تنتہ آنجي، ۽ نوشته کھذ اونه چجي، ۽ گشته چڪے که اشکنونخ، کس نہ يٺ.

ہر و خلیکہ روٹھ ء نک داشتہ میت ء کنڈ ء مژدم تران ۔

آں بے وس مژتم
آں ملگ سر نیا نکم
آنہی کوڑی یلمہ داش
حدا آنہی بخشش ء کنت
آں گنوخ اٹ

آنہی مرک ء ش پچی ع روٹھ ء رند مژدم میت ء تھا آنہی باروا تران ء
اشت۔ ہمال پچی ع تھا یک نابچاروئیں مژدے دے گون اٹ کہ آں سک منجا اٹ۔
آنہی ء گشت۔

اے مژدم شوارڈ کپتغے۔ شوانازانت ات۔ ہے مژدم ء مرک نہ ویش۔ ہمشی
سر امرک آنکہ نہ وی۔ رند آنہی ء ہمائی ء گفتار گشتغت۔

”مس ہر روٹھ شہید لی آں۔ منی ہر پچی باز گال مژدم اس سربنت۔ ہما کر
مژدمانی دل و حیال آنی تھا زندگ مان آں۔

مس کتا وع پنوانی تھا ولی گال آنی پچھی ء زندگ مان آں۔

مس چی بر نہ مراں منی سرا مرک نیئے۔

من دا گئی زندع نیمغار و ان آں

منی گال شوے ڈکھانی درشاں بنت

منی زیمل شوارا بیدار کفت۔

تہ گلڈ شو ار اسما کفیٹ

کہ مسشوئے حیال و سوچ آنی تہا زیندگان
میں شاہرے آں اونی سرا مرک غینے۔“

سلیمان لائق اوغانستان ۶ مزا میں شاہرا و آزمائناں کارے ات

”ابا سین عسا را بام رنگ“

سلیمان لاک

وختیکہ ابا سین کور ۽ منجانی دیر پیشہ۔ سر گواٹ گول کور ۽ چھلوال اوار ڦیشو بازیں
شے آں هرا کنخ نئے۔ بام ۽ رنگ داشتھے۔

راہک وٺی جھگلی ۽ تھا جڑی نئے چو چو ۽ شہ هاغہ پیشہ۔ وٺی چھاں ملوھانا آں پا ز
آ تکہ۔ چم جوانی ۽ بُلگفتی ته بانگھینے روشنائی دیشی۔ جھگلی ۽ شہ درا آ تکہ۔ دیشی کہ
ابا سین چھلاں دی بغا ایں۔ بڑزا نیا ڪھشی تو آ زمان ۽ وہشیں نظار غاث۔ گڈ چوکہ رو
اپنی تکا نیا ٿندی ته بلؤ خیں استار ڊیغشتی۔ آنہی وٺی چک ۽ نیا ۾ جھش نیا چر ڊیغشتی۔
آنہی رنگ هر چر شد۔ وٺی دستاں ٿا اوپی بشک ڈر تو راڑ راڑ ڪھشی۔ آنہی ۽ جوں دیش کہ
آں ابا سین ۽ جھلانی تھا ڪپتغیں۔ نا غما نا آں دل ۽ تھامس اے فکراں کپتا۔ آنہی چم
بُلگفت۔ گزدی ٽ جھشی

”مس ایے پرو پراختانیں دنیا ۽ تھا یک نزوریں قیدی نئے آں۔ منی چم کور
کھنخت۔ منی دست گڈ غ پیغشت۔ منی کو فغا آنی سرامزا میں بارے اپنکنخ پیشہ۔ مس ہما
کہ زیندگاں کہ بس دو ہمی آں یہ پورھیا کناں او دو ہمی آنی حکم ۽ گوں ریاں۔“

صمیم نگا کہ شف ۽ رند ضرور بام رنگا دا او صحب ۽ رند اروش در کفیت۔ روشنائی
بی۔ صمیم نگا ظلم وزور اخی آنی رندا آ جوئی الی انت۔ پرمزاد مانی دز گیری او بند دشانی شف
موسم آنی شفاف زا باز در اثر بنت۔

لی ونچیکه منی باز رانی تباونیش تو ان او زه رے آ تکه تو بزاں امن زنچیز
بهرانت او آ جوئی ء بام رنگ ء دنت۔

اے چوشیں روشن نک دے۔

بل ایت کہ مس ویٹی ٹیکی ء بندال سندال۔ مناں اے آ جوئیں دنیا ء تھا آ جو
پنج ۽ حق انت۔ مناں گون آ جوئی ء زنداد مرک ۽ حق انت۔ منی حصے حق ء رامنگ ہے ن۔

”حدا“

خلیل جبران

اوایلا مس چو کہ سری دھکار فی پیشگاں۔ تے مس شیر ع چوئی سراچڑھو گوں نہ
تران کش۔

”اومنی واژہ ایں بجوتا را مس تئی ٹیکھہ آں۔ تئی لوگ منی داسطہ حکم و تے نو دانے
اویں مدام اشی سرا کار بند بابا۔

پر خدا عَھَجَ ولدی یئے ناشہ او لوڑھے ڈولائگتی عَشذا۔ ہزار سال عَرنہ میں
ساگی ایں شیر ع سرا شذغاں او گوں خذاءِ تران کش۔

”اومنی خالق من تئی مخلوق آں۔ تے زاخ خ ع مناں پیدا کش او ہر پچی تے مناں
دا شہ او منی ہر شے ع واژہ یئے۔“

پر خذاءِ ھجَ ولدی یئے ناتہ او برگانی والہرے ڈولائڑا ھمودا بابا لئی ہزار سال
رنہ مس اندے ہماں شیر ع سرا شذغاں او گوں خذاءِ توارکوں۔

”اومنی پٹ۔ مس تئی چک آں۔ تے گوں حب دواہگاں مناں پیدا کش او مس
تئی درستی و عبادت ع سوباں تئی درجہ آں سرباں“۔

پر خذاءِ ھجَ ولدی یئے ناشہ او کو کرانی ڈولا ش شیر ع گوستہ۔ ہزار سال ع پھندا
من انہ۔ ساگی ایں شیر ع سرا شذغاں او گوں خذاءِ گلھی پیشگاں۔

”منی خدا او منی ھمبل او میلو۔ من تئی پیڑ (ماضی) آں او تے منی عاقتبت

خلیل جبران عبهر

(مستقبل) ے۔ میں اے ڈنار یہ سراتی دروشم آں او تے آ زمان یہ سرائی پل نے ماہر
دوئیں او اری ۽ رذوم کنوں۔

گذ میں دیش کے خدا مناں نز بخ پیشہ او منی گوشان پی ایس وہشیں تران اش
کثافت او گذ بخچوں کے زریک جوئے ۽ وٹی با نز راں گیڑت۔ بے رنگ ۽ خدا مناں
وٹی دوستیں با نز راں گپتہ۔

اوچو کہ میں پٹ وداوان آں ایر گپتھاں تھے میں ہر تک ۽ خدا دیش۔

خلیل جبران لبناں ۽ عروی زوان ۽ مزا کمیں زانندہ او نو شتہ کاراے انت۔

”گدو بندر“

ظیل جران

گدو بندر ۽ با غوان ۽ من ورنائے ديش که آنہی سونہڑا ۾ نیرا ھی زر ڏچڻ
ئے۔ آں چوں حیران اث۔ مس آنہی گورانش ٿغا او پول کھشوں که تا ایذا چوں آئکنے

آنہی ۽ حیران بی آنمنی تک ۽ ديش او گشتة
تی ہے پول چھ معنی نہ داری۔ پدا ہم مس همشی ولدی ۽ ضرور دیاں۔

”منی پٹ ۽ مناں وٺی ڏوں ۽ بینخ لوٹ اث او ہنجوش منی چاچائے لوٹ
اٹ۔ منی ماٹ مناں وٺی نانا ۽ ڏوں ۽ بینخ ۽ ھیل اث۔ منی گھار مناں وٺی لوغ واڑ ۽
ڏوں ۽ ٿارو گرے ۽ درو شم ۽ گندغ ۽ عهد وک منداٹ وختیکہ منی براث لوٹ ایش اث کر
مس بس آنہی ڏوں ملائکنے بی آں۔

چوشیں لوٹ میا ستاد آنی دے استه۔ فلسفہ، زیر او تاریخ بزاں منی ہرا ستاد ۽
بے لوٹ اث کہ ہماواني یک درو شمے جوڑ باں“۔

اویس ایذا ہما کہ آتکنغا کہ ایذا اگیشور ایس آرام انت او ایذا ایس ہما یاں کہ
ہما گامن وٹ است آں۔

گڏ نا غمانی ۽ مس تکاد یشو اڑ مس پول کشی

”پر تا ایذا چوں آتکنے۔ جو اسیں علم یا شر تریں جان درا ھی ۽ په۔“

میں پھر نئے شدراہنگاں۔

”اناں۔ اناں میں تب بس ملا تھا میں تھے آں۔“

”جو ان مکن سر پڑے پیش گاں۔ تھا ہاں شہ کیکے تھے کہ اے دیوال، آں، یہ
گیدو بندر“ پاگل خانہ، ”عوسم انت۔“

مرد عَگشہ

"دُو عالم"

شیخ جہان

شہرے دو پوچیں عالم بودنی اشت - ہر وخت گول یک دوہمی دھرنے
 اشت - یک دوہمی ڈپوڈ فہم ڈسراچتر کجھہ نشش - تمثال شہ یکے حداۓ منونیں دہریا
 ے اٹ او دوہمی حداۓ منونخ او عبادت کنوخ - روشنے دوینانی بازارۂ مسیون آپیشہ اوہموز
 ولی حداۓ منونخ او عبادت کنوخ - روشنے دوینانی بازارۂ ملوتی پیشہ اوہموز اوٹی سنت آن
 دیما گول یک دوہمی حداۓ استی او نیستی ڈسرا گپ و تران، پچار او بحث ے شروع
 پیشخت - داں بازیں کلاک آنی گپ و تران ڈرنڈ دوئیں کڑ پیشغاف -

ہما بیگھینا دہریا میمت ڈاشہ او شہ حداۓ ولی پیشی سکیں گناہ آنی بخشش ڈونا
 لوٹی -

اوہماں بیگھینا دوہمی عالم ڈولی لوعا شذ دو ولی سکیں کتا و سو سکفت - آں پیله
 ایں دہریا ے پیشغاف -

"چم"

خالیل جہران

روشے ۽ چم ۽ گشتہ "مس اے داوان ۽ آں تک ۽ دریں لغیں دن ز ۽ پو شتمیں کو وہ
گندغا آں۔ ہے چنکس زیبا میں۔"

گوش ۽ اشکش۔ جی ۽ و پچار کنفارند آنہی ۽ گشتہ "پر کوہ تھام ایں۔ منان ٿے
آنہی چ تو ارے نیا نیں"۔

گند دست ۽ گشتہ "مس آنہی ۽ گوں دست ۽ پوغ اوئی چینغ ۽ وس کنفا آں۔
پر مناں چ سانہ کھفغیں"۔

پونز ۽ گشتہ "ایذا چ کو ہے نیتیں۔ پچکہ مناں اشی چ بوئے نیا نیں، چم ۽ وٹی
نیاد دو ہمی تکے ۽ ترینہ"۔

گوش، دست او پونز ۽ اواری ۽ چم ۽ باروا درائیں تھے۔

"مئے خیال ۽ یاتھ چم ۽ دید پھی ۽ نزور پیشہ یا گڈ آں گنو خ پیشہ"۔

”ماٹ و جنک“

خالیل جہر ان

میں مینگ کے یک جنوز ام او آئی جنک و سم اٹھت۔ دو نیاں و حادہ تباہ جز نہ
عادت اٹ۔ یہ ساز تیس شفے میں دیش کے آں دو میں و حادہ تباہ آن ہے منی بانوان،
آنکھاں اوڑا تریٹا۔

ماٹ و جنک ہے گوشتہ

مناں سما کپتہ کے میں اسلیں دڑھن توے۔ تے میں ورنائی بر باد کش۔ تے منی زندہ
بانپھر انی سراوی زندہ ماڑی ناھینہ۔ اغمی وس علبی ترکش آں۔

جنک ہے گشتہ

اووٹی غرز ع پیر کا میں نکو۔ تئی سراحد اع لعنت گوار آ۔ تے منی اومنی ورنائی ع آ جوئی
عنیام مزا میں اڑاندے اے اومنی زندہ دے وٹی زندہ ڈول ہے بر باد کنخ لوٹ اے۔
حذا تراشل گار کنا۔

ہماوختا بانگوئے ع بانگ داشا او دو میں زایفا ھانہ بیٹھاں۔

نکوئے گوں سکیں دوستی ہے گشتہ ”اڑی اے تے منی دوستی ایں گذی ایں جنک“، او
جنک ہے گوں مزا میں دوستی ہے درشاں کش
”جی ہاں میں اماں جانی“۔

"النصاف"

نیکیں جہزان

یہ شفے ع بادشاہی مازی ع دعویٰ ت پڑھ۔ بے نہل ع یہ مژدے آتکے او بادشاہ دعویٰ نیں
آتکے کیس مہمان آنی نیا ہہماں تک اے۔ ہماں ناخوں پر چم اے درادر پتھی اے اونوں رشناں۔

"تئی سراچے دیلے آتکہ" بادشاہ ع پول کشہ

مژد ع ولدی داش

بادشاہ سلامت! اس پکوئیں دزے آں دو شی تبار ماہ آ۔ اس یک سینئے ع
دکان ع دزی کنغ ع ششغای پر مس غلتی ع گوں آھن گر ع لونغ ع پیشغای مس چوکے شہ
باری ع درک داشتہ آھن گر ع آس منی چم ع مان آتکہ او میں چم درکتہ۔ واڑہ نی آھن
گر ع شہ مناں انصاف لوٹ آں۔

بادشاہ ع ہماں وختا آھن گر لوتا بینتہ او فیصلہ داش کہ آھن گر چم کشغ بے بن۔

آھن گر ع گشتہ" بادشاہ سلامت تئی فیصلہ برحق ایس کہ منی چم کشغ بے بن پر
سامیں منی کار ع دوئیں چم آنی گزر کنی تکنہ گند ع دوئیں تک آں دیش کناس۔ البتہ منی
ھمسائغ ع یک موچی اے اسیں آنبی دوئیں چم سپت آں۔ آنبی کار ع دو چم آنی
گزر نیں

بے اشکلو بادشاہ ع موچی لوتا بینتہ او ہماں یہ پچے کشتہ

ضخیوں انساف ع لوٹ پیلے پیشہ کہ ہے DOABLE اٹ۔ بزاں انصاف۔

عمری: محمد گنی جولائی 1949ء میں ذیرہ پکنی ع پیدا ہیش۔ بیان دلخواہ دیردہائی سکول، اگر غیر نہ مس گورنمنٹ کالج کوٹے، داخلہ کپڑہ کے بے یکیں کالجات۔ ایف اے ادبی اے گوں جو ایکیں درجہ اے باس ہیخ رند ایم اے پلینکل سائنس و تہامیں تو گیس یونیورسٹی و تہامی نمبر درکپڑہ۔ بلوچی آنرز گوں سری درجہ پاس کھدا اڈا میل ایل بی اے سوب مند ہیش۔ رند اے پدغاف اے امریکہ شدنا اولی ایچ ڈی اے کورس پولیٹکھ کھدا اونچ اے دور اے گوں لکھ دیہ داعل ائمی۔ بی ایس او اے کار مسٹر اوسروک ہیش۔ ایوبی آمریت اے خلاف جن ولائج اے بہر گپڑہ۔

وانچ اے رند اونچ اے شوچ اے اوارہ ہیش اور بلوچستان یونیورسٹی اے شعبہ سیاست، چیزیں میں ہیش۔ رند نواب اکبر گنی کے صوبہ وزیر اعلیٰ جوڑ ہیش تھے آئی اے را گوں دست ایڈیشنل سیکرٹری مقرر کھدا۔ آئی اے شنگ کاری اے شوچ دے آئی دست اے اٹ۔ ڈاڑیکش ایجوکش، ڈاڑیکش بجزل آر کا یوز اور وزیر اعلیٰ نسبکش نیم اے باسک اے دروشم اے دے کا رکھنی۔

باز ایس اخبار اور سائل اے نوشتہ کھت۔ گیشتر اے بلوچستان عبار و نوشتہ کھت بلوچی اکیڈمی اے کار مسٹر اور نائب سروک ہیش۔ یک در جن اے شرکیش کتا و نوشتہ اے چھاپ پتخت۔ ش بلوچی اکیڈمی اے ایڈیشن لاہور اے اسلام آباد اے چھاپی ادارہ انی تمعقادے وجدہ اے کتا و چھاپ پتخت۔ تاریخ بلوچستان، شخصیات کے آئینے میں بازنادر ایس کتا وے کاشی سرلوظ نواب اکبر خان گنی شہید اے نوشتہ کھدا اے کتا و چھاپ ہیش۔ بلوچستان سیاسی کچڑ، قبائلی نظام دو ہی مہر ایس کتا و ایس کہ ہمیشہ اے دے سے ایڈیشن چھاپ وہاں پتخت۔

بلوچی اکیڈمی کو سٹہ